

Thomas Boston Over de wedergeboorte, naar 1 Petrus 1 vers 23.

Van de aard der wedergeboorte.

1. Eenzijdige veranderingen verkeerd opgevat.
2. De verandering gemaakt in de wedergeboorte, wat het is.
3. In het algemeen.
4. In het bijzonder.
5. Het *verstand* is verlicht.
6. De *wil* is vernieuwd.
7. Genezen van dezelfs uiterste onbekwaamheid tot goed.
8. Begiftigd met een vastgestelde afkeer van 't kwaad.
9. Een gebogenheid en gereedheid tot goed.
10. Overeen gebracht aan het Verbond des vredes.
11. Geschikt om Jezus Christus te ontvangen.
12. De *genegenheden* zijn veranderd.
13. Recht gemaakt.
14. Geregeld.
15. De *conscientie* vernieuwd.
16. Het *geheugen* verbeterd door wederbarende genade.
17. *Het lichaam* wordt veranderd in opzicht van gebruik.
18. De geheele omgang veranderd.

De overeenkomst tussen natuurlijke en geestelijke geboorte in 9 bijzonderheden.

Beproeving van iemands staat, of hij wedergeboren is of niet.

Sommige gevallen van twijfelende Christenen opgelost.

- (1) Geval. De nette tijd en wijze van iemands bekering is niet bekend.
- (2) Geval. De zonden overwinnende.
- (3) Geval. De verdorvenheden meer geweldig dan tevoren.
- (4) Geval. De genegenheden tot het schepsel sterker dan die tot de Schepper
- (5) Geval. Hetgeen geveinsden en afvalligen verkrijgen verwekt bekommering.
- (6) Geval. Het tekort komen in de vergelijking bij de heiligen in de Schrift.
- (7) Geval. Geen kind van God zo aangevochten.
- (8) Geval. Vreemde en ongewone bezoeken.

De noodzakelijkheid van de wedergeboorte.

Tot bekwaammaking om goed te doen.

Tot gemeenschap met God in plichten.

Om iemand geschikt te maken voor de hemel.
 Voor iemand tot toelating in de hemel.
 Raadgevingen aan de onwedergeboren.

II HOOFD. Van de VERBORGEN VERENIGING tussen Christus en de gelovigen, over Joh. 15:5.

Een algemene beschouwing van deze verborgen vereniging.

1. De natuurlijke stam van alle mensen is Adam.
2. Oorspronkelijk een uitgelezen wijnstok.
3. Nu een verbasterde stam.
4. De vruchten, groeiende aan de ranken, zijn van de natuur van de dode stam.
5. De toestand van de ranken in dat opzicht.
6. De bovennatuurlijke stam waarin de ranken zijn ingeënt, is Jezus Christus.
7. De ranken ingeënt in de bovennatuurlijke stam, zijn de uitverkorenen.

Hoe zij afgesneden worden van den natuurlijke stam, in 12 bijzonderheden.

Hoe ingeënt in Christus.

Christus grijpt de zondaar door Zijn Geest.

De zondaar grijpt Christus door 't geloof.

Hoe iemand kan weten of hij door Christus gegrepen is.

De weldaden vloeiende tot de gelovigen uit hun vereniging met Christus.

1. Rechtvaardigmaking.
2. Vrede met God en vrede van de consciëntie.
3. Aanneming tot kinderen.
4. Heiligmaking.
5. Wasdom in genade.

Vraag. Zo alle Christenen groeiende zijn, wat zal dan van deze worden gezegd, die in plaats van groeien, achterwaarts gaan? Beantwoord.

Vraag. Groeien de geveinsden in het geheel niet? En indien ja, hoe zullen wij onderscheid maken tussen hun groei en de groei van de ware Christenen? Beantwoord.

6. Vruchtbaarheid.
7. Aanneming van hun vruchten van heiligheid.
8. Bevestiging.
9. Ondersteuning.
10. De bijzondere zorg van de Landman.
11. De plicht van de heiligen als verenigd met Christus.

Een woord aan zondaren.

DE WEDERGEBOORTE

Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord Gods. 1 Petrus 1:23

Wij gaan nu over tot het behandelen van de staat der genade, de staat van begonnen herstel van de menselijke natuur, waarin allen die het eeuwige leven deelachtig worden, vroeger of later worden overgebracht, terwijl zij in deze wereld zijn. Het is de uitkomst van een genadige verandering, die gewerkt wordt in hen die het eeuwige leven zullen beërven. Deze verandering kan als volgt opgevat worden:

1. Tegenover hun natuurlijke wezenlijke staat, *de staat van verdorvenheid*, wordt er een verandering in hen gewerkt bij de wedergeboorte, waardoor hun natuur wordt veranderd.
2. Tegenover hun natuurlijke betrekkelijke staat, *de staat van toom*, wordt er een verandering in hen gewerkt in hun vereniging met de Heere Jezus Christus, waardoor zij buiten het bereik geplaatst worden van het oordeel. Daarom is het mijn bedoeling deze, *namelijk de wedergeboorte en de vereniging met Christus*, aan de orde te stellen als de grote en alomvattende veranderingen in een zondaar die hen in de staat der genade kunnen brengen.

De eerste van deze veranderingen vinden wij in de tekst, samen met de uitwendige en gewone middelen, waardoor zij gewerkt wordt.

Om de heiligen aan te sporen om te streven naar heiligmaking, en in het bijzonder naar *broederlijke liefde*, herinnert de apostel hen aan hun geestelijke oorsprong. Hij vertelt hen dat zij "wedergeboren" zijn, en wel uit "een onvergankelijk zaad", "het Woord Gods". Dit laat hen zien dat zij broeders zijn, deelgenoten van dezelfde nieuwe natuur, die de wortel is waaruit heiligheid en in het bijzonder broederlijke liefde voortkomen. Wij zijn eens als zondaars geboren; wij moeten wederom geboren worden, opdat wij heiligen mogen zijn. Het enkelvoudige woord beduidt "gewonnen worden"; en zo zou het in Mattheüs 11:11 gelezen kunnen worden, of als "ontvangen worden" in Mattheüs 1:20 en als "geboren worden" in Mattheüs 2:1.

Bijgevolg kan het samengestelde woord dat in de tekst gebruikt wordt, opgevat worden in zijn volle betekenis, waarbij het laatste begrip de twee voorafgaande vooronderstelt. Zo is de wedergeboorte een bovennatuurlijke wezenlijke verandering van de gehele mens, die goed vergeleken kan worden met de natuurlijke of lichamelijke voortplanting, zoals naderhand zal blijken.

Het gewone middel van de wedergeboorte, dat het "zaad" wordt genoemd waaruit het nieuwe schepsel wordt gevormd, is geen vergankelijk zaad. Uit dergelijk zaad worden inderdaad onze lichamen voortgebracht. Maar het geestelijke zaad waaruit het nieuwe schepsel wordt voortgebracht, is onvergankelijk, namelijk: "het levende en eeuwigblijvend Woord Gods." De klank van het Woord Gods gaat voorbij, zoals andere klanken doen, maar het Woord duurt voort, leeft en blijft wat betreft zijn eeuwigdurende uitwerking op allen op wie het zijn kracht uitoefent. Dit Woord, dat onder u verkondigd is" (vers 25) en dat bezwangerd is door Gods Geest, is het middel van de wedergeboorte en dode zondaren worden door dat Woord tot leven gewekt.

Leerstuk: *Alle mensen in de staat der genade zijn wedergeboren. Alle begenadigde personen, namelijk zij die in Gods gunst verkeren en begiftigd zijn met genadige eigenschappen en gesteldheden zijn wedergeboren personen.*

Bij het bespreken van dit onderwerp zal ik aantonen wat wedergeboorte is, en vervolgens zal ik verklaren waarom zij zo genoemd wordt en daarna zal ik de toepassing maken op dit leerstuk.

1. DE AARD VAN DE WEDERGEBOORTE

Om tot een beter begrip te komen van de aard van de wedergeboorte, moet u in de eerste plaats onthouden dat, zoals er verkeerde opvattingen zijn in de natuur, die er ook zijn in de genade, waardoor er velen worden misleid, omdat zij enige gedeeltelijke veranderingen die in hen zijn teweeggebracht, ten onrechte aanzien voor deze grote en grondige verandering. Laten wij om deze misvattingen weg te nemen, over enkele dingen eens goed nadenken.

Gedeeltelijke veranderingen die verward worden met de wedergeboorte.

1. *Velen die God niet als Zijn kinderen wil erkennen, noemen de kerk hun moeder; "De kinderen mijner moeder (dat zijn de valse broeders) waren tegen mij ontstoken" (Hoogliedl:6). Allen die gedoopt zijn, zijn niet wedergeboren. Simon werd gedoopt, en toch was hij nog "een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid" (Handelingen 8:13, 23). Waar het christendom de godsdienst van het land is, zullen velen naar de naam van Christus genoemd worden die niets meer van Hem hebben dan alleen de naam. Dat is geen wonder, aangezien de duivel zijn bokken had onder de schapen van Christus in die plaatsen waar slechts weinigen de christelijke godsdienst beleden: "Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet" (1 Johannes 2:19).*
2. *Een goede opvoeding is geen wedergeboorte.* Opvoeding kan de wellusten van de mensen aan een keten leggen, maar zij kan hun hart niet veranderen. Een wolf blijft een verscheurend dier, ook al is hij vastgeketend. Joas was zeer vroom tijdens het leven van zijn goede voogd Jójada maar naderhand toonde hij door zijn haastige afval met welk een geest hij bezet was (2 Kron. 24:2, 17, 18). Een goed voorbeeld heeft een machtige invloed om de uitwendige mens te veranderen, maar die verandering raakt men weer kwijt, wanneer men van gezelschap verandert. De wereld verschaft daarvan vele droevige voorbeelden.
3. *Een verandering van openlijke goddeloosheid naar beschaafdheid en bezadigdheid, beantwoordt niet aan deze zaligmakende verandering.* Sommigen leiden gedurende enige tijd een zeer losbandig leven, vooral in hun jongere jaren, maar tenslotte verbeteren zij zich en verlaten zij hun goddeloze wegen. Hier zien wij een verandering, maar slechts zo'n verandering, zoals men die ook kan aantreffen in mensen, die geheel ontbloomd zijn van de genade van God, en wier gerechtigheid lang niet zo overvloedig is, dat ze de hoogte bereikt van "de gerechtigheid van de schriftgeleerden en Farizeeën."
4. *Men kan zich bezighouden met al de uiterlijke plichten van de godsdienst en toch niet wedergeboren zijn.* Hoewel lood in verschillende vormen gegoten kan worden, blijft het toch slechts een onedel metaal. Het kan zijn dat mensen "de besmettingen der wereld ontvlieden" en dat zij toch alleen maar honden en zwijnen zijn (2 Petrus 2:20, 22). Al de uitwendige godsdienstige verrichtingen liggen binnen het bereik van de natuurlijke vermogens. Ja, geveinsden kunnen de namaak bezitten van ál de genadegaven van de Geest, want wij lezen van "ware heiligheid" (Eféze 4:24) en van "ongeveinsd geloof" (1 Tim. 1:5). Dat toont ons aan dat er een nagemaakte heiligheid bestaat en een geveinsd geloof.
5. *Mensen kunnen heel veel vorderingen maken wat betreft hun nauwgezetheid in hun godsdienstige wandel en toch vreemdelingen zijn van de nieuwe geboorte:* "Naar de bescheidenste sekte van onze godsdienst heb ik als een farizeeër geleefd" (Handelingen 26:5). De natuur heeft haar eigen ongeheiligde nauwgezetheid in de godsdienst. De farizeeërs hadden er zoveel van dat zij Christus voor nauwelijks meer dan een vrijdenker hielden. Wat zal een mens wiens geweten wakker is geschud en die leeft onder de gevoelige invloed van het werkverbond, niet doen wat binnen het bereik is van zijn natuurlijke vermogens? Dit was een waarheid, al kwam ze uit een helse mond: "huid voor huid, en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven" (Job 2:4).
6. *Iemand kan diepgaande zielsoefeningen en weeën hebben, en toch in de geboorte sterven.* Velen "hebben smarten gehad", die als het ware "niets dan wind hebben gebaard". Er kunnen angstige en knagende gewetenswroegingen zijn die tenslotte op niets uitlopen. Farao en Simon de tovenaars hadden zulke overtuigingen, dat zij begeerden dat anderen voor hen baden. Judas had berouw en terwijl hij door gewetenswroeging werd gekweld, gaf hij de onrechtvaardig verkregen zilverstukken terug. Het is niet al goud wat er blinkt. Het kan zijn dat er aan bomen die in het voorjaar sierlijk bloeien, geen vruchten te vinden zijn in de oogsttijd. Sommigen hebben diepgaande zielsoefeningen die niets anders zijn dan voorsmaken van de hel.

Deze nieuwe geboorte, hoe hoopvol naar het schijnt ook begonnen, kan op tweeërlei wijze bedorven worden.

- Ten eerste. Sommigen worden, zoals Zerah (Genesis 38:28, 29) gebracht tot aan de geboorte, maar zij keren terug. Zij hebben gedurende enige tijd heftige overtuigingen, maar deze gaan over, en zij worden weer zo zorgeloos wat hun zaligheid betreft en zo goddeloos als zij vroeger geweest zijn, en gewoonlijk worden zij nog erger dan ooit: "het laatste van dien mens wordt erger dan het eerste" (Mattheüs 12:45). Zij ontvangen wakker makende genade, maar geen bekerende genade, en die verdwijnt langzamerhand, zoals het licht van de dag die ten einde loopt, totdat het eindigt in middernachtelijke duisternis.
- Ten tweede. Sommigen zien, zoals Ismaël, te spoedig het daglicht; zij worden geboren voor de tijd van de belofte (Genesis 16:2; en vergelijk daarmee Galaten 4:22 en wat er volgt). Zij gaan zich bezighouden met enkel wat wetswerk en zij wachten niet tot de tijd en de belofte van het Evangelie er zijn. Zij grijpen naar vertroosting, en zij wachten niet tot deze hen gegeven wordt. Zij putten hun troost uit de wet die hen verwondde en dat is dwaas. Zij brengen de heelpleister aan bij zichzelf, voordat hun wond voldoende onderzocht is. De wet, die gestrenge man, slaat hen hard, en overstelpt hun ziel met vervloekingen en wraak. Dan beginnen zij zich te verbeteren. Zij beginnen te bidden, te treuren, te beloven en verloven zich (aan Christus), totdat deze geest bezworen is. Als dat gebeurd is, dan vallen zij weer in slaap in de armen van de wet. Zij worden echter nooit uit zichzelf en uit hun eigen gerechtigheid gebracht, en zij worden ook niet tot Jezus Christus geleid.
- Ten derde kunnen er in zielen die helemaal niet aangeraakt zijn door wederbarende genade, wonderbaarlijke gemoedsaandoeningen voorkomen. Daar waar geen genade aanwezig is, kan er desniettemin, toch een vloed van tranen zijn, zoals bij Ezau, die "geen plaats des berouws vond, hoewel hij dezelve met tranen zocht" (Hebreeën 12:17). Er kunnen grote opflakkingen van vreugde zijn, zoals bij de hoorders van het Woord, die afgebeeld worden in de gelijkenis van de steenachtige grond, die "het terstond met vreugde ontvangen" (Mattheüs 13:20). Er kunnen ook grote begeerten zijn naar goede dingen, en er kan ook een vermaak in zijn, zoals bij de schijnheiligen die beschreven worden in Jesaja 58:2: "Hoewel zij Mij dagelijks zoeken, en een lust hebben aan de kennis Mijner wegen..., zij hebben een lust tot God te naderen." Zie eens welk een verheven plaats zij soms innemen en toch afvallig worden (Hebreeën 6:4-6). Zij kunnen Verlicht zijn, de hemelse gaven smaken, de Heilige Geest deelachtig zijn, het goede Woord Gods smaken en de krachten der toekomstige eeuw." Algemene werkingen van Gods Geest keren, als bij een overstroming van land, de dingen op ongewone wijze ondersteboven en als zij voorbij zijn, gaat alles weer zijn gewone gang. Al deze dingen kunnen daar aanwezig zijn, waar de heiligende Geest van Christus nooit op de ziel rust, maar waar het stenen hart nog aanwezig blijft, en in dat geval kan het niet anders of deze genegenheden Verdorren, omdat zij geen wortel hebben."

Wat een verandering door wedergeboorte inhoudt.

Wedergeboorte is een echte, ingrijpende verandering, waardoor van de mens een nieuw schepsel wordt gemaakt (2 Korinthe 5:17). De Heere God maakt van het schepsel een nieuw schepsel, zoals de goudsmid het vat ter onere versmelt en er een vat ter ere van maakt. De mens is wat betreft zijn geestelijke staat door de val totaal ontwricht. Elk vermogen van de ziel is als het ware van zijn plaats. Bij de wedergeboorte maakt de Heere elk gewricht los, en zet het weer recht. Van deze verandering die bij de wedergeboorte wordt teweeggebracht kan het volgende gezegd worden:

1. Het is een verandering van eigenschappen of gesteldheden. Het is geen verandering van het wezen van de ziel, maar van de eigenschappen van de ziel. Verdorven eigenschappen worden weggenomen en de gezindheid die daaraan tegengesteld is, wordt in de plaats daarvan aangebracht. "De oude mens wordt afgelegd" (Eféze 4:22) en "de nieuwe mens wordt aangedaan" (vers 24). De mens verloor door de zonde geen van de redelijke vermogens van zijn ziel. Hij had nog een verstand, maar het was verduisterd. Hij had nog een wil, maar die was tegengesteld aan de wil van God. Dus wordt er bij de wedergeboorte geen nieuw wezen geschapen, maar nieuwe eigenschappen worden ingestort: licht in plaats van duisternis, rechtvaardigheid in plaats van onrechtvaardigheid.
2. Het is een bovennatuurlijke verandering: hij die wederom geboren is, is "uit de Geest geboren" (Johannes 3:5). Grote veranderingen kunnen teweeggebracht worden door de kracht van de natuur, vooral wanneer deze bijgestaan wordt door uitwendige openbaring. De natuur kan zo in

vervoering gebracht worden door de algemene invloeden van de Geest, dat iemand daardoor veranderd wordt die toch nooit een nieuwe mens wordt, zoals dat met Saul het geval was (1 Samuël 10:6). Maar in de wedergeboorte wordt de natuur zelf veranderd, en wij worden "der Goddelijke natuur deelachtig", en het kan niet anders of dit moet een bovennatuurlijke verandering zijn. Hoe zouden wij die "dood zijn in zonden en misdaden" onszelf kunnen vernieuwen? Dat kan evenmin, als dat een dode zelf uit het graf kan opstaan. Wie, behalve de heiligende Geest van Christus, kan Christus in de ziel formeren en haar veranderen naar hetzelfde beeld? Wie, behalve de Geest der heiligmaking, kan het nieuwe hart geven? Wij kunnen wel zeggen als wij zien dat een mens zo veranderd is: "Dit is de vinger Gods."

3. Het is een verandering naar de gelijkenis van God: "En wij ... de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd" (2 Korinthe 3:18). Ieder ding dat genereert, genereert wat eraan gelijk is. Het kind draagt het beeld van zijn ouders, en zij die uit God geboren zijn, dragen het beeld van God. De mens die ernaar streefde als God te zijn, maakte zichzelf aan de duivel gelijk. In zijn natuurlijke staat gelijkt hij op de duivel, zoals een kind op zijn vader: "Gij zijt uit den vader den duivel" (Johannes 8:44). Maar wanneer deze gelukkige verandering komt, dan wordt het beeld van de satan uitgewist en het beeld Gods wordt hersteld. Christus Zelf, Die het Afschijnsel is van de heerlijkheid van Zijn Vader, is het Voorbeeld, naar Wie het nieuwe schepsel wordt gemaakt: Want die Hij tevoren gekend heeft, die heeft Hij ook tevoren verordeneerd den heele Zijns Zoons gelijkvormig te zijn" (Romeinen 8:29). Daarom wordt van Hem gezegd dat Hij een gestalte krijgt in de wedergeborenen (Galaten 4:19).
4. Het is een algemene verandering; "Alles wordt nieuw" (2 Korinthe 5:17). Het is een gezegend zuurdesem, dat het gehele deeg zuur maakt, de gehele geest, en de ziel en het lichaam. Erfzonde besmet de gehele mens en wederbarende genade, die de balsem is, dringt door tot de kwaal. Deze vrucht des Geestes is "in alle goedheid": goedheid van het verstand, goedheid van de wil, goedheid van de genegenheden, goedheid van de gehele mens. Men krijgt niet alleen een nieuw verstand om de godsdienst te kennen, of een nieuwe tong om erover te spreken, maar men krijgt ook een nieuw hart om in zijn gehele levenswandel de godsdienst lief te hebben en te omhelzen. Wanneer de Heere op de nieuwe geboortedag van de ziel de sluis van genade opent, dan stromen de wateren door de gehele mens om hem te zuiveren en vruchtbaar te maken. In die natuurlijke veranderingen, waarover hiervoor gesproken is, worden als het ware stukken ongevold laken op een oud kleed gezet; wordt nieuw leven genaaid op een oud hart. Maar de verandering waarbij genade geschonken wordt, is een grondige verandering, een verandering van zowel het hart als het leven.
5. Toch is het slechts een onvolmaakte verandering. Hoewel ieder deel van de mens vernieuwd wordt, wordt er geen deel van hem volmaakt vernieuwd. Zoals een zuigeling al de delen van een mens bezit, maar geen enkel deel tot volmaakte groei gekomen is, zo brengt de wedergeboorte een volkomen ontwikkeling van de delen met zich mee, die door trapsgewijze toename in heiligmaking tot stand gebracht moet worden: "En als nieuwgeboren kinderkens, zijt zeer begerig naar de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen" (1 Petrus 2:2). Hoewel er bij de wedergeboorte een hemels licht in het verstand binnengelaten is, is daar toch nog enige duisternis. Hoewel de wil vernieuwd is, is hij niet volmaakt vernieuwd: er is nog iets van de oude geneigdheid tot zondigen achtergebleven en dat zal zo blijven, totdat hetgeen ten dele is, tenietgedaan wordt en het licht der heerlijkheid komt. Adam werd geschapen in zijn volle lengte, maar zij die geboren worden, moeten de tijd hebben om op te groeien. Zo komen diegenen die wedergeboren worden in de nieuwe wereld van genade, maar onvolmaakt heilig, hoewel Adam, die recht geschapen werd, op hetzelfde moment volmaakt rechtvaardig was, zonder een mengeling van zondige onvolmaaktheid.
6. Het is niettemin een blijvende verandering, die men nooit kwijtraakt. Het zaad is "onvergankelijk", zegt de tekst, en dus is het schepsel dat eruit geformeerd wordt dat ook. Het leven dat bij de wedergeboorte geschonken wordt, kan men nooit totaal verliezen, tot welk verval het ook mag geraken. "Die uit God geboren is, die doet de zonde niet; want Zijn zaad blijft in hem" (1 Johannes 3:9). Al zouden de takken eraf gekapt worden, dan zal de wortel in de aarde blijven, en als hij bevochtigd wordt door de dauw des hemels, dan zal hij weer uitspruiten, "want de wortel der rechtvaardigen zal niet bewogen worden" (Spreuken 12:3). Laten wij nu in bijzonderheden treden.

I. In de wedergeboorte wordt het verstand zaligmakend verlicht.

In het verstand gaat een nieuw licht op, zodat zij die "eertijds duisternis waren, nu licht zijn in den Heere" (Eféze 5:8). De stralen van het licht des levens dringen de donkere kerker van het hart binnen. Dan is de nacht voorbij en het morgenlicht is gekomen en dat zal steeds helderder schijnen tot het volle daglicht is aangebroken. Nu wordt de mens verlicht.

Waarin de mens verlicht wordt.

1. *Hij wordt verlicht in de kennis van God.* Hij heeft nu veel andere gedachten van God, die hij daarvoor nooit had: "En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den HEERE kennen" (Hoséa 2:19). De Geest des Heeren brengt hem terug naar de vraag: "Wat is God?" Hij catechiseert hem opnieuw op dat gewichtige punt, zodat hij genoodzaakt wordt te zeggen: "met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog" (Job 42:5). De vlekkeloze zuiverheid van God, Zijn nauwgezette gerechtigheid, Zijn algenoegzaamheid en andere heerlijke volmaaktheden die in zijn Woord geopenbaard worden, worden bij dit nieuwe licht door de ziel ontdekt met een duidelijkheid en zekerheid, die de kennis die hij van deze dingen tevoren bezat, zover overtreffen, zoals een zichtbaar bewijs een algemeen gerucht overtreft. Nu ziet hij immers wat hij daarvoor slechts gehoord heeft.
2. *Hij wordt verlicht in de kennis van de zonde.* Hij heeft er andere gedachten over, dan hij altijd had. Vroeger kon zijn gezicht niet dringen door het kleed dat de satan erover gelegd had, maar nu trekt Gods Geest het er voor hem af en veegt de verf en het vernis er vanaf en nu ziet hij de zonde in haar natuurlijke kleur als de ergste van alle kwaden, "bovenmatig zondig" (Romeinen 7:13; Engelse vertaling). O, wat een mismaakte monsters schijnen wellusten die hij vroeger beminde, hem toe! Als het rechterogen waren, dan zou hij die willen uittrekken; als het rechterhanden waren, dan zou hij toestemming geven om ze af te laten houwen! Hij ziet hoe krenkend de zonde is voor God, hoe verwoestend ze is voor de ziel. Hij noemt zichzelf dan een dwaas, omdat hij zolang tegen God gestreden heeft, en de verwoester als een boezemvriend geherbergd heeft.
3. *Hij wordt onderricht in de kennis van zichzelf.* Wederbarende genade doet de verloren zoon tot zichzelf komen (Lukas 15:17). Wederbarende genade maakt mensen "Van binnen vol ogen", waarbij een ieder zich bewust is van "de plaag zijns harten." Wanneer het verstand zaligmakend verlicht wordt, dan ziet de mens hoe hopeloos verdorven zijn natuur is en welk een vijandschap tegen God en Zijn heilige wet daarin gedurende lange tijd gehuisvest is geweest, zodat zijn ziel zichzelf verfoeit. Geen open graf, geen modderpoel, is in zijn ogen zo verachtelijk en zo walgelijk als hij zelf is: "Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen, die niet goed waren; en gij zult een walging van uzelf hebben" (Ezech. 36:31). Hij is niet slechter dan hij tevoren was, maar de zon schijnt en dus zijn die verontreinigingen te zien die hij niet kon waarnemen, toen er geen "dageraad" in hem was, zoals dat woord gebruikt wordt in Jesaja 8:20. De dag der genade was voor hem nog niet aangebroken.
4. *Hij wordt verlicht in de kennis van Jezus Christus:* "Doch wij prediken Christus den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid; maar hun die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de Kracht Gods en de Wijsheid Gods" (1 Korinthe 1:23, 24). De waarheid is dat onwedergeborenen, al zijn zij in staat Christus te prediken, strikt genomen de kennis van Christus niet bezitten. Zij hebben alleen maar een mening, een goede mening, over Hem, zoals iemand dat heeft over vele betwiste punten van de leer, waar hij helemaal niet zeker van is. Het is zoals wanneer u een vreemdeling op de weg ontmoet, die zich bescheiden gedraagt. Gij krijgt een goede mening over hem en daarom bent u bereid een gesprek met hem te voeren, maar toch wilt u uw geld niet aan hem toevertrouwen, omdat hij, al hebt u een goede mening over hem, een vreemdeling voor u is die u niet kent. Zo kunnen zij misschien wel goed van Christus denken, maar zij zullen zich nooit aan Hem toevertrouwen, omdat zij Hem niet kennen. Zaligmakende verlichting voert een ziel echter over een mening heen naar de zekere kennis van Christus en Zijn uitnemendheid: "Want ons Evangelie is onder u niet alleen in woorden geweest, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in veel verzekerdheid" (1 Thess. 1:5).
 - Het licht der genade ontdekt zo de gepastheid van de verborgenheid van Christus, voor de Goddelijke volmaaktheden en voor de zaak van de zondaar. Vandaar dat de wedergeborenen

het heerlijk heilsplan door Christus de Gekruisigde, bewonderen. Zij stellen hun gehele vertrouwen erop en stemmen er van harte mee in, want wat Hij ook is voor anderen, voor hen is Hij "de Kracht Gods en de Wijsheid Gods." Maar mensen die niet vernieuwd zijn, worden aan Hem geërgerd, daar zij dit niet zien. Zij zullen hun ziel niet in dat schip wagen, maar zij nemen hun toevlucht tot de gebroken planken van hun eigengerechtigheid.

- Hetzelfde licht ontdekt op overtuigende wijze een allesovertreffende waarde, een alles te boven gaande heerlijkheid en uitnemendheid in Christus, die alle geschapen heerlijkheden verduisteren, zoals de opgaande zon de sterren hun glans doet verliezen. Het verplicht ook de koopman om alles te verkopen wat hij heeft om die ene parel van grote waarde te kopen (Mattheüs 13:45, 46). Het stelt de ziel zeer tevreden Christus aan te nemen voor alles en in plaats van alles. Het gaat precies als met een onbekwame koopman, aan wie een parel van grote waarde wordt aangeboden in ruil voor al zijn nietige goederen. Hij durft dat koopje echter niet aan, want al denkt hij dat die ene parel meer waard is dan alles wat hij heeft, toch is hij er niet zeker van. Wanneer er echter een juwelier bij hem komt en hem verzekert dat de parel het dubbele waard is van al zijn goederen, dan grijpt hij de koop gretig aan en doet hij voor die parel blijmoedig afstand van alles wat hij bezit. Deze verlichting van de kennis van Christus ontdekt tenslotte aan mensen overtuigend een volheid in Hem, die voldoende is om te voorzien in al hun noden; een volheid die genoeg is om de grenzeloze begeerten van een onsterfelijke ziel te bevredigen. Zij zijn ervan verzekerd dat er zo'n volheid in Hem is en dat die er is om meegedeeld te worden. Zij verlaten zich erop als een zekere waarheid en daarom aanvaarden hun zielen hun eeuwige rust in Hem.

5. *De mens wordt onderwezen in de kennis van de ijdelheden van de wereld:* "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien" (Psalm 119:96). Wederbarende genade verheft de ziel, plaatst haar als het ware tussen de sterren, vanwaar deze aarde er slechts uil kan zien als iets kleins, ja, als iets heel kleins, zoals de hemel daarvoor leek te zijn, toen de ziel geheel vervuld was met aardse dingen. Genade brengt een mens in een nieuwe wereld, terwijl deze wereld slechts beschouwd wordt als een toneel van ijdelheid, een huilende wildernis, een tranendal. God heeft het uithangbord der ijdelheid gehangen boven de deur van alle geschapen genietingen. Hoe dringen de mensen toch dat huis binnen, terwijl zij vragen en zoeken naar iets dat bevrediging schenkt, nadat men hen wel duizend keer heeft verteld, dat daar zoiets zich niet bevindt en dat het daar ook niet te krijgen is: "Gij zijt vermoeid door uw grote reis, maar gij zegt niet: Het is buiten hoop" (Jesaja 57:10). Waarom zijn de mensen zo dwaas? De waarheid van de zaak is hierin gelegen, dat zij niet zien bij het licht van de genade; zij onderscheiden dat teken der ijdelheid niet geestelijk. Zij hebben het inderdaad dikwijls ontdekt met hun verstand, maar kan dat het hart echt afkerig maken van de wereld? Nee, dat kan het net zomin als dat geschilderd vuur de banden van de gevangene kan afbranden. Maar het licht der genade is het licht des levens, machtig en krachtdadig.
6. *Om alles kort samen te vatten: bij de wedergeboorte wordt het verstand verlicht met de kennis van geestelijke dingen,* 1 Johannes 2:20: "Doch gij hebt de zalving van den Heilige", dat is, van Jezus Christus (Openbaring 3:18), wat een toespeling op het heiligdom is, vanwaar de heilige olie gebracht werd om de priesters te zalven - "en gij weet alle dingen", namelijk de dingen die nodig zijn tot de zaligheid. Al zijn mensen niet bedield met boekengeleerdheid, als zij wedergeboren zijn, dan zijn zij van de Geest geleerd, want "zij zullen allen van God geleerd zijn" (Johannes 6:45). De Geest der wedergeboorte leert hen wat zij tevoren niet wisten; en wat zij alleen door het gehoor wisten, leert Hij hen opnieuw door het oog.
Het licht der genade is een overwinnend licht, dat de mens ertoe aandrijft de Goddelijke waarheden enkel en alleen op de getuigenis van God toe te stemmen. Het is geen gemakkelijke zaak voor het verstand om in te stemmen met de Goddelijke openbaring. Velen doen alsof zij grote achtung hebben voor de Schriften, terwijl zij zich niettemin toch niet door de heldere getuigenis van de Schrift willen laten scheiden van hun vooropgezette meningen. Maar deze verlichting zal het verstand van de mens als een gevangene achter de wielen van Christus" wagen doen lopen. Die wielen zullen wat hen betreft, toegestaan worden over hun eigen overleggingen heen te rijden en "alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods" temeer te werpen (2 Korinthe 10:5). Het zal hen

het koninkrijk Gods doen ontvangen als een kindeken (Markus 10:15), dat denkt dat het voldoende reden heeft om alles te geloven als zijn vader maar zegt dat het zo is.

II. *De wil wordt vernieuwd.*

De Heere neemt het stenen hart weg, en geeft een vlezen hart (Ezech. 36:26). Zo worden uit stenen Abraham kinderen verwekt. Wederbarende genade is machtig en krachtadig en ze geeft aan de wil een nieuwe wending. Ze doet de wil geen geweld aan, maar ze trekt hem lieflijk, en toch krachtig, zodat "Zijn volk zeer gewillig is op den dag Zijner heirkraft" (Psalm 110:3). Er is hemelse welsprekendheid in de lippen van de Middelaar om zondaars te overreden: "Genade is uitgestort in Uw lippen" (Psalm 45:3). Er zijn "mensenzelen" en "touwen der liefde" in Zijn handen om hen te trekken (Hoséa 11:4). De liefde maakt een net voor uitverkoren zielen dat hen zonder enige twijfel zal vangen en aan land trekken. De koorden van Christus' liefde zijn sterke koorden en dat moeten ze ook wel zijn, want iedere zondaar is zwaarder dan een berg van koper, en de satan, samen met het hart zelf, trekken de tegengestelde richting uit. Maar "de liefde is sterk als de dood" en de liefde van de Heere voor de ziel voor wie Hij gestorven is, is de sterkste liefde, die zo krachtig werkt dat ze wel als overwinnaar uit de strijd te voorschijn moet komen.

De wil wordt genezen van zijn totale onbekwaamheid om te willen wat goed is.

1. Terwijl de opening der gevangenis in het Evangelie wordt verkondigd aan hen die gebonden zijn, komt de Geest Gods naar de deur van de gevangenis, opent haar, en gaat naar de gevangene, en doet door de kracht van Zijn genade de ketenen afvallen. De Geest Gods verbreekt de samenknoping van ongerechtigheid, waarmee de gevangene in de zonde werd vastgehouden, zodat hij niets wat waarlijk goed was, kon willen of doen. Hij stelt hem in de ruimte, en werkt in hem "beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen" (Filipp. 2:13). Dan kan de ziel die vastgehecht was aan de aarde, zich hemelwaarts bewegen. De verdorde hand wordt hersteld en ze kan uitgestrekt worden.
2. Er wordt in de wil een blijvende afkeer gewerkt tegen het kwade. Bij de wedergeboorte ontvangt een mens "een nieuwe geest in het binnenste van hem" (Ezech. 36:26) en "die Geest begeert tegen het vlees" (Galaten 5:17). Hij walgt nu van de zoete bete van de zonde, die hij zo gretig opslokte en hij zou die nu graag kwijtraken, net zo graag als iemand die een beker vergif gedronken had, die weer zou willen uitbraken. Als de springader verstopt is, dan ligt de modder in de fontein onbeweeglijk, maar wanneer de springader weer gezuiverd is, dan zal het water opborrelen en langzamerhand de modder wegspoelen. Zo is het ook als een mens voortgaat in zijn onwedergeboren staat. De zonde ligt dan rustig in het hart, maar zodra de Heere met de roede Zijner sterkte op het rotsachtige hart slaat op de dag der bekering, dan is de genade "in hem een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven" (Johannes 4:14). Zij verwijdt de natuurlijke verdorvenheid en "reinigt" langzamerhand "het hart" (Handelingen 15:9). De vernieuwde wil komt in verzet tegen de zonde, en tast de zonde in de wortel aan en ook in haar takken. De zinnelijke lusten zijn hem nu tot smart en de ziel tracht ze uit te hongeren. De verdorven natuur is de bron van alle kwaad, en daarom zal de ziel die dikwijls neerleggen voor het aangezicht van de grote Medicijnmeester. O, wat een smart, schaamte en zelfverachting vervullen het hart op de dag dat de genade er haar triomferende intocht in maakt! Want nu is de razende tot zichzelf gekomen, en de herinnering aan zijn dwaasheden moeten hem wel door het hart snijden.
1. De wil wordt begiftigd met een genegenheid, voorliefde en lust tot het goede. In zijn verdorven staat was het geheel anders met hem gesteld: hij had alleen een neiging en lust tot het kwade, Hij wordt nu echter door een ruk van de almachtige, allesoverwinnende arm getrokken van het kwade tot het goede; hij krijgt een andere gerichtheid. En zoals zijn vroegere gerichtheid natuurlijk was, zo is deze ook natuurlijk wat betreft de nieuwe natuur die bij de wedergeboorte geschonken wordt. De nieuwe natuur heeft zijn eigen heilige begeerten, zoals de verdorven oude natuur zijn zondige begeerten had (Galaten 5:17). De vernieuwde wil helt over naar God en godsvrucht en richt zich daarop. Toen God de mens maakte, werd de wil wat betreft zijn oogmerk, op God gericht als zijn hoogste Doel. Wat betreft zijn keuze was hij gericht op wat God wilde. Toen de mens zichzelf verdief, werd zijn wil juist in het tegengestelde hiervan gevormd: hij maakte zichzelf tot het hoogste

doel en hij maakte zijn eigen wil tot wet. Maar wanneer de mens bij de wedergeboorte vernieuwd wordt, dan herstelt de genade deze wanorde enigermate, hoewel inderdaad niet volmaakt, omdat wij slechts ten dele vernieuwd worden, terwijl wij in deze wereld zijn. Het brengt de zondaar uit zichzelf terug tot God als zijn hoogste Doel, zuiver, doch niet volmaakt: "Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde" (Psalm 73:25). "Want het leven is mij Christus" (Filipp. 1:21). Het doet hem zichzelf verloochenen, en waar hij ook heen gaat, het doet hem zich *hebbelijk* [de genade die iemand heeft] richten op God, Die het middelpunt vormt van de begenadigde ziel. God is haar Huis, haar "Toevlucht van geslacht tot geslacht" (Psalm 90:1).

Door wederbarende genade wordt de wil gelijkvormig gemaakt aan de wil van God. Hij wordt gelijkvormig gemaakt aan Zijn onderrichtende wil, daar hij begiftigd wordt met heilige genegenheden, die overeenkomen met elk van Zijn geboden. De gehele wet wordt afgedrukt op zijn begenadigde ziel. Elk deel ervan wordt overgeschreven op het vernieuwde hart. En hoewel overblijvende verdorvenheid zulke vlekken op het geschrevene maakt dat dikwijls de mens zelf het niet lezen kan, toch kan Hij Die het schreef, het altijd lezen. Het wordt nooit helemaal uitgewist, en dat kan ook niet. Wat Hij geschreven heeft, dat heeft Hij geschreven; het zal standhouden: "Want dit is het verbond...: "Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven" (Hebreeën 8:10). Het is een zoutverbond, een eeuwig verbond. De wil wordt ook gelijkvormig gemaakt aan Zijn allesbesturende wil, zodat de mens niet meer de meester wil zijn van zijn eigen levensloop, en ook zijn eigen lot zelf niet meer wil besturen. Hij leert van harte te zeggen: "De wil des Heeren geschiede." "Hij verkiest voor ons onze erfenis" (Psalm 47:5).

Zo is de wil genegen om zich te verenigen met die dingen, waarmee hij zich in zijn verdorven staat nooit kon verzoenen.

- *De ziel wordt in het bijzonder verzoend door het verbond des vredes.* De Heere stelt aan zondaars een verbond des vredes voor, dat Hij Zelf opgesteld heeft en in de Bijbel heeft opgetekend. Zij hebben er echter geen zin in. Nee, een hart dat niet vernieuwd is, kan er niet blij mee zijn. Als het in hun handen werd gegeven om het op te stellen overeenkomstig hun zin, dan zouden zij er veel dingen uit uitwissen, die God erin gezel heeft en er zouden veel dingen in opgenomen worden, die God eruit gelaten heeft. Maar het vernieuwde hart is volkomen tevreden met het verbond: "Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil en alle lust" (2 Samuël 23:5). Hoewel het verbond niet verlaagd kon worden tot hun verdorven wil, wordt de wil, door genade, omhoog geleid tot het verbond. Zij zijn er zeer verheugd mee: er is niets in, dat zij eruit zouden willen hebben, en ook is er niets uitgelaten, dat zij erin zouden willen hebben.
- *De wil is genegen Christus te ontvangen.* De wil is bereid de Heere Jezus Christus te ontvangen. De ziel is gaarne bereid zich aan Hem te onderwerpen. Wederbarende genade ondergraaft de torenhoge verwachtingen van het hart dat zich verheven heeft tegen zijn wettige Heere, en werpt ze terneer. Genade verbreekt de ijzeren zenuw, die de zondaar verhinderde om voor Hem te bukken, en zij maakt hem genegen niet langer hardnekkig te zijn, maar zich over te geven. Hij is gewillig om het juk van Christus' geboden op zich te nemen; gewillig om het kruis op zich te nemen en Hem te volgen. Hij is bereid Christus aan te nemen, op welke voorwaarden dan ook: "Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft", (Psalm 110:3).

Nu het verstand zaligmakend verlicht is, en de wil vernieuwd, is de zondaar daarbij vastbesloten en in staat gesteld om te beantwoorden aan de roeping van het Evangelie. Zo is het voornaamste werk in de wedergeboorte gedaan; het fort van het hart is ingenomen. Er is plaats gemaakt voor de Heere Jezus Christus in de binnenste delen van de ziel, daar zowel de binnendeur van de wil voor Hem is geopend als de buitendeur van het verstand. Kortom, Christus wordt *lijdelijk* in het hart ontvangen. Hij is door Zijn levendmakende Geest in de ziel gekomen, waardoor er geestelijk leven wordt geschonken aan de mens, die in zichzelf dood was in zonden. En wij behoren ons voor te stellen dat zijn eerste levendige daad een *actief* ontvangen is van Jezus Christus, Die waargenomen wordt in Zijn heerlijke voortreffelijkheden. Dat houdt in: een geloven in Hem, een Verbondsluiten met Hem, een aannemen van Hem, zoals Hij wordt waargenomen, wordt aangeboden en voorgesteld in het Woord van Zijn genade, het heerlijk Evangelie. De onmiddellijke uitwerking daarvan is een vereniging met Hem: "Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht (of recht) gegeven kinderen Gods te worden,

namelijk die in Zijn Naam geloven; welke niet uit den bloede, noch uit den wil des vleses, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn." Johannes 1:12, 13). "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone" (Eféze 3:17). Omdat Christus het hart stormenderhand heeft ingenomen en er triomferend Zijn intocht in heeft gemaakt bij de wedergeboorte, geeft de ziel zich door het geloof aan Hem over, zoals dat uitgedrukt wordt in 2 Kronieken 30:8. Zo woont deze glorierijke Koning, Die door Zijn Geest in het hart is gekomen, erin door het geloof. De ziel die getrokken wordt, loopt; de ziel die geroepen wordt, komt.

III. *Bij de wedergeboorte wordt er een gelukkige verandering teweeggebracht in de genegenheden: ze worden zowel verbeterd als geregeld.*

1. *Deze verandering verbetert de genegenheden en richt ze op gepaste voorwerpen:* "De Heere richte uw harten tot de liefde Gods" (2 Thess. 3:5). De begeerten van de wedergeboren mens worden hersteld: ze worden gericht op God Zelf en de dingen die daarboven zijn. Hij die tevoren met de wereld uitriep: "Wie zal ons het goede doen zien?", is nu van toon veranderd en zegt: "Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE" (Psalm 4:7). Vroeger zag hij geen schoonheid in Christus waarvoor Hij te begeren was, maar nu is Hij alles wat hij begeert: Hij is "gans begerlijk" (Hooglied 5:16).

De hoofdstroom van zijn begeerten is omgekeerd, zodat hij naar God gaat lopen, want daar is dat "ene ding dat hij begeert" (Psalm 27:4). Hij begeert zowel heilig als gelukkig te zijn en hij is liever met genade bedeed dan dat hij een vooraanstaande plaats inneemt. Zijn hoopvolle verwachtingen die tevoren op de wereld gericht waren en vastgeklonken aan aardse dingen, worden nu verheven en gericht op de heerlijkheid, die geopenbaard zal worden. Hij koestert "de hope des eeuwigen levens" gegrond op het woord der "belofte" (Titus 1:2). Die hoop heeft hij "als een anker der ziel", dat het hart onder verzoeken vasthoudt (Hebreeën 6:19). En ze spoort hem aan "zichzelf te reinigen, gelijk Hij rein is" (1 Johannes 3:3). Hij wordt immers "wedergeboren tot een levende hoop" (1 Petrus 1:3). Zijn liefde is wakker gemaakt, en ze gaat uit naar God Zelf (Psalm 18:2). Ze gaat uit naar Zijn heilige wet (Psalm 119:97). Al botst de wet tegen zijn meest geliefde wellust, toch zegt hij: "De wet is heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed" (Romeinen 7:12). Hij bemint Gods instellingen: "Hoe lieflijk zijn Uw woningen, o HEERE der heerscharen!" (Psalm 84:2). Omdat hij "overgegaan is uit den dood in het leven", heeft hij "de broeders lief" (1 Johannes 3:14). Hij houdt van Gods volk, zoals zij genoemd worden in 1 Petrus 2:10. Hij houdt van God om Hemzelf, en ter wille van Hem houdt hij van wat van God is. Ja, omdat hij een kind Gods is, heeft hij zijn eigen vijanden lief. Zijn hemelse Vader is medelijdend en goedertieren. "Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardiger!" (Mattheüs 5:45). Hij is daarom op dezelfde wijze gezind. Zijn haat keert zich tegen de zonde in hemzelf en anderen: "Ik haat het doen der afvalligen, het zal mij niet aankleven" (Psalm 101:3). Hij zucht onder de overblijfselen ervan en verlangt naar volkomen verlossing: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" (Romeinen 7:24). Zijn blijdschap en vermaken zijn in God de Heere, in het licht van Zijn aangezicht, in Zijn wet en in Zijn volk, omdat zij Hem gelijken. Hij is het meest beducht voor de zonde. De zonde is nu voor hem een fontein van droefheid, hoewel ze vroeger een bron van vreugde was.

2. *Deze verandering regelt de genegenheden die gericht worden op gepaste doeleinden.* Onze genegenheden zijn, als ze op het schepsel gericht zijn, van nature buitensporig. Wanneer wij ons erin verblijden, dan zijn wij geneigd tot te grote blijdschap en wanneer wij treuren, dan gaan wij al gauw al te zeer treuren. Maar genade breidelt deze genegenheden, kortwiekt ze, en houdt ze binnen de perken, zodat ze niet buiten al hun oevers treden. Genade doet een mens "zijn vader en moeder haten en vrouw en kinderen, ja, ook zijn eigen leven." Dit houdt in, dat hij in verhouding minder van hen houdt dan dat hij van God houdt (Lukas 14:26). Genade heiligt ook wettige genegenheden en brengt ze voort uit rechte beginselen. Genade richt de genegenheden op juiste doeleinden. Er kunnen onheilige begeerten zijn naar Christus en Zijn genade en dat is het geval, wanneer mensen Christus begeren niet uit enige liefde tot Hem, maar enkel en alleen uit liefde tot zichzelf: "Geef ons van uw olie", zeiden de dwaze maagden, "want onze lampen gaan uit" (Mattheüs 25:8).

Er kan een onheilige droefheid zijn over de zonde, wanneer iemand daarover bedroefd is, niet omdat ze onaangenaam is in de ogen des Heeren, maar slechts vanwege de toorn die eraan verbonden is, zoals dat met Farao, Judas en anderen het geval was. Zo kan de mens van zijn vader en moeder houden

zuiver uit kracht van de natuur, zonder enige eerbied voor het gebod Gods, dat hen daartoe verplicht. Maar genade heiligt in zulke gevallen de genegenheden, en doet ze lopen in een nieuw kanaal van liefde tot God, eerbied voor Zijn geboden en hoogachting voor Zijn heerlijkheid.

3. *Nogmaals, genade verheft de genegenheden daar waar ze te aards gericht zijn.* Genade geeft de voornaamste plaats erin aan God, en haalt andere mededingers omlaag, of dat nu personen zijn of dingen, en laat ze aan Zijn voeten liggen: "Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde" (Psalm 73:25). Hij wordt bemind om Hemzelf, en andere personen of dingen worden om Zijntwil bemind. Wat lieflijk in hen is voor het vernieuwde hart, is een of andere straal van Goddelijke goedheid, die in hen te voorschijn komt, want voor begenadigde zielen schijnen deze alleen door geleend licht. Dit is de verklaring voor het feit dat de heiligen alle mensen liefhebben en toch diegenen haten die God haten en dat zij de goddelozen verachten als walgelijke personen. Zij haten en verachten hen vanwege hun goddeloosheid; er is niets van God in en daarom is er niets lieflijks of eerbiedwaardigs in. Zij hebben hen echter lief vanwege hun prijzenswaardige eigenschappen of voortreffelijkheden, natuurlijke of zedelijke, omdat in wie deze ook aanwezig zijn, ze van God zijn en omdat ze teruggevoerd kunnen worden tot Hem als de oorsprong ervan. 3. Wederbarende genade richt de genegenheden zo vast op God, dat de mens op Gods bevel ertoe genegen is al het andere los te laten om zich aan Christus vast te klemmen, om vader en moeder te haten in vergelijking met Christus (Lukas 14:26). Door wederbarende genade zullen zelfs wettige genietingen, zoals de mantel van Jozef, maar losjes om hem heen hangen, zodat hij zich ervan kan ontdoen wanneer hij in het gevaar verkeert erdoor verstrikt te worden.

Als de stroom van onze genietingen nooit zo zou worden omgekeerd, dan zouden wij ongetwijfeld met de stroom meegevoerd worden naar de hel. "Als de begeerlijkheid der ogen, de begeerlijkheid des vleses, en grootsheid des levens" op de troon zitten in ons hart, dat het eigendom zou moeten zijn van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; als wij nooit zoveel liefde voor God hebben, als wij hebben voor onszelf; als de zonde wat bitter voor ons geweest is, maar nooit zo bitter dat ze ons smart, nooit zo bitter als de pijn die wij zouden voelen als wij ervan afgetrokken werden; dan zijn wij waarlijk vreemdelingen van deze zaligmakende verandering. Genade keert immers de genegenheden ondersteboven wanneer ze in het hart komt.

IV. *De consciëntie wordt vernieuwd.*

Nu er een nieuw licht is ontstoken in de ziel bij de wedergeboorte, wordt de consciëntie verlicht, onderricht en ingelicht. "Die lamp des HEEREN" (Spreuken 20:27) wordt nu gesnoten en helderder gemaakt, zodat ze helder schijnt en haar licht uitstraalt tot in de verborgenste hoeken van het hart. Die lamp brengt zonden aan het licht waarvan de ziel zich tevoren niet bewust was. Ze ontdekt op een bijzondere wijze de verdorvenheid of ontaarding van de natuur, wat het zaad of het kuit is waaruit alle dadelijke zonden voortkomen. Dit brengt de nieuwe klacht voort: "O, ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" (Romeinen 7:24). De consciëntie die daarvoor lag te slapen in het hart van de mens, is nu wakker gemaakt en ze doet haar stem horen door de hele ziel. Er is daarom voor hem geen rust meer in het bed van de luiaard. Hij moet opstaan en aan het werk gaan: "Sta op, haast u en behoud u om uws levens wil."

De consciëntie spoort krachtadig aan tot gehoorzaamheid, zelfs in de meest geestelijke verrichtingen die niet liggen binnen het gezicht van de natuurlijke consciëntie. Ze weerhoudt krachtig van zonde, zelfs van die zonden die niet zichtbaar zijn voor het oog van de wereld. Ze legt de nadruk op het soevereine gezag Gods, waarmee het hart nu verzoend is en dat ze nu gewillig erkent. En zo beweegt ze de mens om te doen wat zijn plicht is, welk gevaar van de wereld dit ook met zich meebrengt, want ze vervult het hart zo met de vrees Gods dat de kracht van de vrees voor mensen verbroken wordt. Dat heeft velen ertoe bewogen hun leven te wagen en de zaak van de godsdienst te volgen die zij eens verachtten en vastberaden het pad te volgen dat zij vroeger verafschuwden: "Degene, die ons eertijds vervolgte, verkondigt nu het geloof, hetwelk hij eertijds verwoestte"(Galaten 1:23).

Schuld doet nu de consciëntie pijn gevoelen. Ze heeft bitter berouw over vroeger begane zonden die de ziel vervullen met benauwdheid, smart en afschuw van zichzelf. En iedere nieuwe overdenking van deze zonden, zal gemakkelijk de wonden die ze veroorzaakten, aantasten en ze opnieuw doen bloeden van berouw. Ze wordt voor de toekomstige tijd teder gemaakt op het punt van zonde en plicht. Omdat ze zich eens verbrand heeft, vreest ze het vuur en ze is bang op die plaats door de heg te breken waar ze

vroeger door de slang werd gebeten. Tenslotte drijft de vernieuwde consciëntie de zondaar tot Jezus Christus, als naar de enige Medicijnmeester Die de prikkel van de schuld eruit kan trekken en Wiens bloed de "consciëntie kan reinigen van de dode werken" (Hebreeën 9:14). Ze weigert daarbij alle hulp die haar door welke andere hand ook wordt aangeboden. En dit is een bewijs dat de consciëntie niet alleen ontbrand is, zoals dat ook het geval kan zijn bij een onweder-geborene, maar dat ze ook geolied is met wederbarende genade.

V. *Het geheugen wordt verbeterd.*

Omdat het geheugen ook moest delen in het verderf, wordt het ook door wederbarende genade verbeterd. Het geheugen is verzwakt met betrekking tot die dingen die hun plaats daarin niet waard zijn en mensen worden geleerd om beledigingen te vergeten en hun wrok te laten varen: "Doet wel dengenen die u haten; en bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen, opdat gij moogt kinderen zijn (dat is: blijken te zijn) uws Vaders, Die in de hemelen is" (Mattheüs 5:44, 45). Het geheugen wordt versterkt voor geestelijke dingen. Wij bezitten het recept van Salomo voor een slecht geheugen, Spreuken 3:1: "Mijn zoon", zegt hij, "Vergeet mijn wet niet." Maar hoe moet het onthouden worden? "Uw hart beware mijn geboden." Genade zorgt dat men met het hart goed kan onthouden, zelfs wanneer men met het hoofd niet goed kan onthouden: "Ik heb Uw rede in mijn hart verborgen" (Psalm 119:11). Het hart dat waarlijk aangeraakt is met de krachtige zoetheid van de waarheid, zal het geheugen helpen om vast te houden wat zo genoten is. Als Goddelijke waarheden diepere indrukken op ons hart zouden maken, dan zouden ze daardoor met meer kracht in ons geheugen worden afgedrukt: "Ik zal Uw bevelen in der eeuwigheid niet vergeten, want door dezelve hebt Gij mij levend gemaakt" (Psalm 119:93).

Genade heiligt het geheugen. Velen hebben een groot, maar ongeheiligd geheugen, dat alleen dienstdoet om wetenschap te vergaderen waardoor hun oordeel verzwakt wordt. Maar het vernieuwde geheugen doet dienst om "aan Zijn bevelen te denken, om die te doen" (Psalm 103:18). Het is een geheiligde voorraadschuur, waaruit een christen van het nodige voorzien wordt op zijn weg naar Sion, want op een donker uur worden geloof en hoop dikwijls voorzien vanuit die schuur. Het is een voorraadschuur van vroegere ondervindingen, en dit zijn wegwijzers voor de gelovige. Als hij ze opmerkt, dan komt hij aan de weet waar hij is, zelfs in een donkere tijd: "O mijn God, mijn ziel buigt zich neder in mij, daarom gedenk ik Uwer uit het land van de Jordaan", enz. (Psalm 42:7). Het geheugen schenkt de ziel ook droefheid naar God en doet haar zichzelf verfoeien. Het geheugen stelt oude schuld opnieuw voor aan de consciëntie, en doet haar opnieuw bloeden, al is de zonde reeds vergeven: "Gedenk niet de zonden mijner jonkheid" (Psalm 25:7). En als er onvergeven schuld op de slapende consciëntie rust, dan wordt het geheugen dikwijls gebruikt om een woord in te brengen, dat in één ogenblik de hele ziel in beroering brengt, zoals toen "Petrus indachtig werd het woord van Jezus,... en naar buiten gaande, weende hij bitterlijk" (Mattheüs 26:75).

Het Woord van God dat bewaard wordt in een geheiligd geheugen, helpt een mens om verzoeken te weerstaan. Het geeft hem het zwaard in zijn hand tegen zijn geestelijke vijanden, en het is een licht om zijn gangen te richten op de weg der godsdienst en der gerechtigheid.

VI. *Het gebruik van het lichaam wordt veranderd.*

Er wordt een verandering teweeggebracht in het lichaam en de leden daarvan, wat betreft het gebruik dat ervan gemaakt wordt: ze worden de Heere geheiligd. Zelfs "het lichaam is voor den Heere" (1 Korinthe 6:13). Het is "een tempel des Heiligen Geestes" (vers 19).

- De leden van het lichaam die eertijds "der zonde tot wapenen der ongerechtigheid waren", worden "Gode tot wapenen der gerechtigheid" (Romeinen 6:13). Ze worden "dienstbaar der gerechtigheid tot heiligmaking" (vers 19).
- Het oog dat zondige verbeeldingen overbracht in het hart, is nu opgenomen in een verbond (Job 31:1), om dat niet meer te doen, maar om dienstbaar te zijn voor de ziel bij het aanschouwen van Gods werken en bij het lezen van Gods Woord.
- Het oor dat dikwijls de portier van de dood was geweest om de zonde binnen te laten, wordt nu veranderd om de poort des levens te zijn, waardoor het Woord des levens de ziel binnenkomt. De tong die het gehele "rad onzer geboorte" ontstak, wordt hersteld voor de taak, waarvoor ze door de Schepper was bestemd, namelijk om dienstbaar te zijn om Hem te verheerlijken en Zijn lof te

vermelden. Kortom, de gehele mens is voor God, in ziel en lichaam, die door deze gezegende verandering tot de Zijne worden gemaakt.

VII. *Deze genadige verandering blinkt uit in de levenswandel. Zelfs de uitwendige mens wordt vernieuwd.*

Een nieuw hart veroorzaakt "nieuwigheid des levens". Wanneer "des konings dochter geheel verheerlijkt is inwendig; haar kleding is van gouden borduursel" (Psalm 45:14). "Indien dan uw oog eenvoudig is, zo zal uw gehele lichaam verlicht wezen" (Mattheüs 6:22). Deze verandering zal blijken in geheel zijn levenswandel, en in het bijzonder in de volgende dingen:

1. Er treedt een verandering op in zijn gezelschap. Hoewel hij vroeger het gezelschap van de heiligen verachtte, zijn zij nu "de beerlijken, in dewelke al zijn lust is" (Psalm 16:3). "Ik ben een gezel van allen, die U vrezen", zegt de koninklijke psalmist (Psalm 119:63). Een vernieuwd mens voegt zich bij de heiligen, want hij en zij zijn eensgezind in datgene wat hun voornaamste werk en taak is. Zij hebben allen een nieuwe natuur. Zij reizen naar Immanuëls land en spreken met elkaar de tale Kanaäns. Tevergeefs geven mensen zich voor godsdienstig uit, terwijl zij de voorkeur geven aan goddeloos gezelschap, want "die der zotten metgezel is, zal verbroken worden" (Spreuken 13:20). Vroomheid zal een mens terug doen schrikken om zich te verbinden met een goddeloze familie, of om enige onnodige gemeenzaamheid te zoeken met slechte mensen, zoals iemand die rein is er zich voor zal wachten om zich te begeven in een huis dat besmet is.
2. Hij zal een nieuwe mens zijn in zijn verhouding tot anderen. Genade maakt mensen beminnelijk in hun verschillende relaties, en ze brengt hen op natuurlijke wijze ertoe om hun plichten jegens anderen nauwgezet te vervullen. Genade maakt niet alleen goede mannen en goede vrouwen, maar ze maakt ook goede onderdanen, goede echtgenoten, goede huisvrouwen, kinderen, dienstknechten en, in één woord, mensen die goed zijn in hun verhouding tot de kerk, de staat en hun gezin. Het is een gerechtvaardigd bezwaar dat men maakt tegen de godsdienst van velen, namelijk dat ze slechte betrekkingen onderhouden: zij zijn slechte echtgenoten, slechte huisvrouwen, slechte meesters, slechte knechten enzovoort. Hoe kunnen wij nu bewijzen dat wij nieuwe schepselen zijn, als wij nog steeds alleen maar zijn wat wij tevoren waren in onze verschillende verhoudingen tot anderen? "Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, zie het is alles nieuw geworden" (2 Korinthe 5:17). Van ware godsvrucht in een mens zullen de consciënties van zijn naaste betrekkingen getuigenis geven, zoals wij dat zien in dat geval, beschreven in 2 Koningen 4:1: "Uw knecht, mijn man, is gestorven, en gij weet, dat uw knecht den HEERE was vrezende."
3. Er is een grote verandering in de wijze waarop hij zijn aards beroep uitoefent. Het blijkt niet meer zijn een en al te zijn, zoals het daarvoor was. Hoewel heiligen zich toeleggen op wereldse zaken zoals anderen, toch wordt hun hart daardoor niet helemaal in beslag genomen. Het is duidelijk dat zij zaken doen met de hemel, zowel als met de aarde: "Maar onze wandel is in de hemelen" (Filipp. 3:20). Zij houden zich bezig met hun werk in deze wereld als een plicht die hun door de Heere van allen is opgelegd. Zij beoefenen hun wettig beroep, "dienende met goedwilligheid den Heere" (Eféze 6:7). Zij werken, omdat Hij gezegd heeft: "Gij zult niet stelen."
4. Zij bekommeren zich in het bijzonder om de bevordering van het Koninkrijk van Christus in de wereld. Zij omhelzen de belangen van de godsdienst en zij verheffen Jeruzalem boven het hoogste hunner blijdschap (Psalm 137:6). Hoe teruggetrokken zij ook leven, genade geeft hun een geest die met alles en iedereen bewogen is. Hun geest zal zich bekommeren om de ark, om het werk Gods, om het Evangelie Gods, en om het volk Gods, zelfs om diegenen die zij nog nooit gezien hebben. Als kinderen van God bekommeren zij zich als vanzelf om deze dingen. Zij hebben een nieuwe en ongewone bezorgdheid voor het geestelijk welzijn van anderen. En nauwelijks smaken zij zelf de kracht van de genade, of zij hebben de neiging om zich op te werpen als instrumenten voor Christus en voor heiligheid in de wereld, zoals blijkt in het geval van de Samaritaanse vrouw, die, toen Christus Zich aan haar geopenbaard had, in de stad ging en tot de lieden zei: "Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?" (Joh. 4:28, 29). Zij hebben het kwaad van de zonde gezien en gevoeld en daarom hebben zij medelijden met de wereld, die in het boze ligt. Zij zouden graag de vuurbranden uit het vuur rukken, daar zij bedenken dat zij er zelf uitgerukt werden. Zij willen werken om de godsdienst aan anderen aan te bevelen, zowel door het gesproken woord, als door het geven van een voorbeeld. Zij ontzeggen zichzelf liever hun

vrijheid in middelmatige dingen, dan door het liefdeloos gebruik ervan anderen te verderven: "Daarom, indien de spijs mijn broeder ergert, zo zal ik in eeuwigheid geen vlees eten, opdat ik mijn broeder niet ergere" (1 Korinthe 8:13).

5. Er is een grote verandering in hun gebruik van geoorloofde geriefelijkheden. Zij stellen er hun vertrouwen niet in, alsof deze geriefelijkheden hun doel vormen, maar zij gebruiken ze als middelen om hen op hun levenspad voort te helpen. Zij putten hun voldoening uit de hogere springaders, zelfs terwijl de lagere springaders water geven. Zo verheugde zich Hanna, nadat zij een zoon verkregen had, niet zozeer in de gift, als wel in de Gever: Toen bad Hanna en zeide: Mijn hart springt van vreugde op in den HEERE" (1 Samuël 2:1). Ja, wanneer de geriefelijkheden van het leven weg zijn, dan kunnen zij zonder deze voortleven en zich verheugen in de HEERE, alhoewel de vijgenboom niet bloeien zal (Hab. 3:17, 18).

Genade leert de gemakken van het tegenwoordige leven te gebruiken als voorbijgaand, en in alle dingen een heilige matigheid te betonen. Het hart dat zich vroeger zonder vrees in deze dingen verlustigde, vermijdt nu om er al te blij mee te zijn. Omdat het hart bevreesd is voor gevaar, gebruikt het die dingen voorzichtig, zoals de honden uit Egypte blijven lopen terwijl ze hun water uit de rivier de Nijl oplikken, uit vrees voor de krokodillen die daarin leven.

6. Deze verandering blinkt uit in de wijze waarop de mens zijn godsdienstige plichten vervult. Hij die een leven leidde waarbij hij zijn plichten veronachtzaamde, zal dit niet meer doen als Gods genade in het hart komt. Als een mens "nieuwgeboren" is, dan zal hij "zeer begerig zijn naar de onvervalste melk van het Woord (1 Petrus 2:2, 3; Engelse vertaling). Wanneer de biddeloze persoon de Geest der genade ontvangt, dan zal Hij in hem zijn als "een Geest der gebeden" (Zacharia 12:10). Het is even natuurlijk dat iemand die wederom geboren wordt, begint te bidden, als dat een pasgeboren baby begint te schreien: "Zie, hij bidt" (Handelingen 9:11). Zijn hart zal een tempel voor God zijn, en zijn huis een kerk. Het betrachten van zijn godsdienstplichten, dat daarvoor oppervlakkig en vormelijk was, is nu geestelijk en levendig, voor zover hart en tong worden aangeroerd mei een gloeiende kool uit de hemel. En hij berust niet in het slechts zo zorgvuldig mogelijk vervullen van zijn plichten om zijn taak gedaan te krijgen, maar bij elke plichtsvervulling zoekt hij gemeenschap met God in Christus. Hij beschouwt zijn plichten terecht als middelen die God voor dat doel heeft aangewezen, en hij voelt zich teleurgesteld als hij dat doel mist.

Tot zover over de aard van de wedergeboorte.

2. DE OVEREENKOMST TUSSEN DE NATUURLIJKE EN DE GEESTELIJKE GEBOORTE

Ik ga nu aantonen waarom deze verandering *wedergeboorte* genoemd wordt, *een wederom geboren worden*. Ze wordt zo genoemd vanwege de overeenkomst tussen de natuurlijke en geestelijke geboorte, die bestaat uit de volgende bijzonderheden:

1. *Natuurlijke geboorte is een verborgen iets en zo is het ook met de geestelijke geboorte*: "De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heen gaat; also is een iegelijk, die uit den Geest geboren is" (Johannes 3:8). Het werk van de Geest wordt gevoeld, maar Zijn wijze van werken is een verborgenheid die wij niet kunnen begrijpen. Een nieuw licht gaat op in het verstand en de wil wordt vernieuwd, maar hoe dat licht daarin gebracht wordt, hoe de wil geboeid wordt met koorden van liefde, en hoe van de rebel een gewillige gevangene wordt gemaakt, dat kunnen wij evenmin vertellen, als dat wij kunnen vertellen, "hoedanig de beenderen zijn in den buik van een zwangere vrouw" (Pred. 11:5). Zoals een mens het geluid van de wind hoort, en bemerkt dat hij beweegt, maar niet weet waar hij begint en waar hij eindigt, "also is een iegelijk, die uit den Geest geboren is." Hij bemerkt de verandering die hij ondergaan heeft, maar hoe ze teweeggebracht is, weet hij niet. Eén ding mag hij weten, namelijk dat hij blind was en nu ziet, maar het zaad der genade spruit uit en wordt lang, dat hij zelf niet weet hoe (Markus 4:26, 27).

2. *Zowel bij de geboorte als bij de wedergeboorte komt het schepsel tot een bestaan dat het tevoren niet had*. Het kind bestaat niet totdat het verwekt wordt, en een mens heeft geen begenadigd bestaan, geen bestaan in

de genade, totdat hij wedergeboren wordt. Wedergeboorte is niet zozeer de genezing van een zieke, als wel "de levendmaking van een dode" (Eféze 2: 1, 5). De mens in zijn verdorven staat is niets anders dan een niet in de genade en hij wordt tot een nieuw bestaan gebracht door de kracht van Hem, "Die de dingen die niet zijn, roept, alsof zij waren", daar hij "geschapen wordt in Christus Jezus tot goede werken" (Eféze 2:10). Daarom stelt onze Heere Jezus, om de Laodicenzen een grond van hoop te geven in hun ellendige en ongelukkige toestand, zich voor als "het Begin der schepping Gods" (Openbaring 3:14), namelijk het actieve Begin ervan, want eerst "zijn alle dingen door Hetzelve gemaakt" (Johannes 1:3).

Hieruit kunnen zij dus opmaken dat, aangezien Hij hen maakte toen zij niets waren, Hij hen ook opnieuw kon maken toen zij erger waren dan niets. Dezelfde hand die hen maakte tot Zijn schepsels, kon hen ook tot nieuwe schepsels maken.

3. *Zoals een kind enkel passief is bij de geboorte, zo is ook het kind van God passief bij de wedergeboorte.* De eerste draagt niets bij tot zijn eigen geboorte, en de tweede draagt ook niets bij dat doelmatig is tot zijn eigen wedergeboorte. Want, hoewel een mens zich neer kan leggen bij het badwater, toch heeft hij geen hand om het water te beroeren, geen kracht om de genezing te bewerkstelligen. De een wordt geboren als het kind van een koning, de ander als het kind van een bedelaar. Het kind heeft helemaal de hand niet in dit verschil. God laat sommigen in hun verdorven staat; anderen brengt Hij in de staat der genade of wedergeboorte. Als u deze eer wordt bewezen, dan is dat niet aan u te danken, "want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?" (1 Korinthe 4:7).

4. *Er is een wonderlijke onderlinge samenhang bij beide geboorten.* Bewonderenswaardig is de bouw van het menselijk lichaam waarin zich zulk een verscheidenheid van organen bevindt: niets ontbreekt, niets is overbodig. Als de psalmist acht slaat op zijn eigen lichaam, dan beschouwt hij het als een wonderbaarlijk werkstuk. "Ik ben op een heel vreselijke wijze wonderbaarlijk gemaakt", zegt hij, "en als een borduursel gewrocht in de nederste delen der aarde" (Psalm 139:14). Dat wil zeggen in de baarmoeder, waar de beenderen groeien op een wijze die ik niet weet, zoals ik ook niet weet wat er omgaat in de nederste delen der aarde. Bij de natuurlijke voortbrenging worden wij als een borduursel gewrocht, als een met de naald uitgevoerd handwerk, wat de betekenis is van het woord. Zo is het ook bij de wedergeboorte, Psalm 45:15: "In gestikte klederen zal zij tot den Koning geleid worden", klederen die als een borduursel gewrocht zijn. Het is hetzelfde woord in beide teksten. En wat die klederen zijn, vertelt de apostel ons in Eféze 4:24: "de nieuwe mens, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid." Dat zijn de klederen, zegt hij op dezelfde plaats, die wij moeten "aandoen", waarbij de toegerekende gerechtigheid van Christus niet buitengesloten kan worden. Beide worden als een borduursel gewrocht, als meesterwerken van de "veelvuldige wijsheid Gods". O, de wonderlijke samenhang van de gaven der genade in het nieuwe schepsel! O, welk een heerlijk schepsel, dat herschapen is naar het beeld Gods! Het is "genade voor genade" in Christus, die deze nieuwe mens vormt (Johannes 1:16). Het is zoals bij de lichamelijke geboorte waarbij het kind lid voor lid heeft van de ouders. Het heeft ieder lid dat de ouders hebben in een zekere verhouding.

5. *Dit alles heeft in beide gevallen zijn oorsprong uit datgene wat op zichzelf klein en onaanzienlijk is.* O, hoe blijkt Gods macht in het maken van zulk een schepsel uit het vergankelijke zaad en hoe blijkt deze nog veel meer in het voortbrengen van het nieuwe schepsel uit zulk een klein begin! Het is als "de kleine wolk als eens mans hand", die zich uitbreidde totdat "de hemel van wolken en wind zwart werd; en er kwam een grote regen" (1 Kon. 18:44, 45). Een mens krijgt bij de predikatie een woord, terwijl honderden naast hem het horen en het laten ontglippen, maar bij hem blijft het, het werkt in hem, en het verlaat hem nooit, totdat die kleine wereld ondersteboven wordt gekeerd, dat wil zeggen: tot hij een nieuw mens wordt. Het is als met de zwaarmoedigheid die oprees in het hoofd van Ahasvéros, en die de slaap van zijn ogen deed wijken (Esther 6:1). Ze bleek een bron te zijn van zulke veelbewogen gebeurtenissen, die niet ophielden, voordat Mordechaï in koninklijke pracht te paard door de straten werd geleid, terwijl de trotse Haman voor hem uit strompelde; en niet voordat dezelfde Haman naderhand werd opgehangen, Mordechaï werd verhoogd en de kerk werd verlost van Hamans helse samenzwering. "Het mosterdzaad... wordt een boom" (Mattheüs 13:31, 32). God brengt graag grote dingen voort uit een klein begin.

6. *De natuurlijke geboorte geschiedt langzamerhand*: "Hebt Gij mij niet als melk gegoten en mij als kaas doen runnen?" (Job 10:10). Zo gaat het ook met de wedergeboorte. Het gaat gewoonlijk bij de wedergeboorte met de ziel zoals het ging met de blinde die door onze Heere genezen werd. Hij zag "de mensen als bomen wandelen" en naderhand zag hij "hen allen ver en klaar (Markus 8:23-25). Omdat de wedergeboorte, strikt genomen, een overgang is van de dood in het leven, is het waar dat de ziel in een ogenblik tot het leven wordt gebracht. Zo wordt ook de ziel in de levenloze klomp ingebracht, wanneer het embryo tot volkomenheid is gekomen in de baarmoeder. Niettemin kunnen wij ons een ontvangen bij de geestelijke geboorte voorstellen, die daar enigszins op lijkt. Daarbij wordt de ziel voorbereid op de levendmaking en is het schepsel vatbaar voor "wasdom" (1 Petrus 2:2) en voor "een overvloediger leven" Johannes 10:10; Engelse vertaling).

7. *Bij beide geboorten zijn er nieuwe familiebetrekkingen*. De wedergeborenen mogen God "Vader" noemen, want zij zijn "Zijn kinderen"(Johannes 1:12,13). Zij zijn wedergeboren door Hem (1 Petrus 1:3). De bruid, de vrouw van het Lam (dat is de Kerk) is hun moeder. Zij zijn verwant, als broeders en zusters, aan de engelen en de verheerlijkte heiligen, de hemelse familie. Zij behoren tot het hemelse geslacht, en de geringsten van hen, "het onedele der wereld" (1 Korinthe 1:28), zij die "zonder familie" zijn (wat de betekenis is van het woord), die zich niet kunnen beroemen op het bloed dat door hun aderen stroomt, zijn toch door hun nieuwe geboorte, zeer nauw verwant aan de "beerlijken" op de aarde.

8. *Er is een gelijkenis tussen de ouders en het kind*. Alles wat genereert, genereert zijns gelijke. De wedergeborenen zijn "der Goddelijke natuur deelachtig" (2 Petrus 1:4). De zedelijke volmaaktheden van de Goddelijke natuur worden in trap en mate meegedeeld aan de vernieuwde ziel. Zo wordt het beeld Gods hersteld, zodat, zoals het kind op zijn vader lijkt, het nieuwe schepsel op God Zelf lijkt, en heilig is, omdat Hij heilig is. 9. Zoals er geen geboorte is zonder pijn, zowel voor de moeder als voor het kind, zo is er ook grote pijn om het nieuwe schepsel voort te brengen. De kinderen hebben deze pijnen in meerdere of mindere mate, waarbij zij "verslagen worden in het hart" (Handelingen 2:37). De ziel heeft hevige pijnen wanneer ze zich onder overtuiging en vernedering bevindt. "Een verslagen geest, wie zal die opheffen?" De moeder lijdt smarten: "Sion heeft weeën gekregen" (Jesaja 66:8). Zij zucht, kreunt, schreit en zij heeft zware arbeid in haar dienaars en leden om kinderen toe te brengen aan haar Heere: "Mijne kinderkens, die ik wederom arbeid te baren, totdat Christus een gestalte in u krijg" (Galaten 4:19). En nooit was een moeder met meer gevoel ontroerd van vreugde dat "een knechtje ter wereld was gekomen", dan zij is bij de nieuwe geboorte van haar kinderen. Maar wat nog opmerkelijker is dan dit alles, is, dat wij niet alleen lezen over de zielenarbeid (of moeite) van onze Heere Jezus Christus, (Jesaja 53:11), maar dat wij ook lezen van Zijn smarten of weeën, als van iemand die in barensoed is, zoals het woord dat in Handelingen 2:24 wordt gebruikt, passend aanduidt. Het nieuwe schepsel mag Hij wel Ben-oni noemen, zoals Rachel haar duur gekochte zoon noemde, dat is: zoon van mijn smart, en zoals zij een andere zoon Naftali noemde, dat is: mijn worsteling. De smarten van die arbeid brachten Hem immers tot "sterke roeping en tranen" (Hebreeën 5:7), ja, tot een "zware strijd en tot zweet gelijk grote druppelen bloeds" (Lukas 22:44). En tenslotte stierf Hij aan deze pijnen: zij werden Hem tot "smarten des doods" (Handelingen 2:24).

3. TOEPASSING OP HET LEERSTUK VAN DE WEDERGEBOORTE

Uit hetgeen er gezegd is, kunt u nu onderzoeken *of u in de staat der genade bent, of niet; of u uit de staat van toorn, of verderf, bent overgebracht in de staat der genade of zaligheid; of u een nieuw schepsel bent, of u wedergeboren bent*.

1^e GEBRUIK. Maar u zult vragen: "*Hoe moet ik nu weten, of ik wedergeboren ben, of niet?*"

Antwoord.

A. Als de zon was opgegaan, en u zou mij vragen hoe u zou kunnen weten of ze opgegaan was, of niet, dan zou ik u gebieden op te zien naar de hemel, en het met uw eigen ogen waar te nemen. En zou u willen weten of het licht opgegaan is in uw hart? Kijk dan naar binnen en zie. *Genade is licht en ze openbaart zichzelf*.

- Onderzoek *uw verstand*, en zie of het verlicht is met de kennis van God. Bent u inwendig onderwezen wie God is? Werden uw ogen ooit naar binnen gericht om uzelf te zien, om de zondigheid van uw verdorven staat te zien, de verdorvenheid van uw natuur, de zonden van uw hart en van uw leven? Werd de buitengewone zondigheid van de zonde u ooit voor ogen gesteld? Hebt u ooit Koning Jezus in Zijn schoonheid aanschouwd? Hebt u ooit de veelvuldige wijsheid Gods in Hem gezien? Hebt u Zijn allesovertreffende heerlijkheid en Zijn absolute volheid en algenoegzaamheid gezien, en hebt u daarbij de ijdelheid en leegheid van alle andere dingen gezien?
- En vervolgens: welke verandering is er in *uw wil*? Zijn de ketenen afgenomen, waarmee hij vroeger was vast gekluisterd, zodat hij zich niet hemelwaarts kon bewegen? En is uw wil omgebogen? Bemerkt u dat er een afkeer tegen de zonde en een genegenheid tot het goede in uw hart is gewerkt? Is uw ziel tot God gekeerd als uw hoogste Doel? Is uw wil vernieuwd, zodat hij enigermate gelijkvormig geworden is aan de gebiedende en alles regerende wil van God? Bent u van harte verzoend met het verbond des vredes en vast genegen Christus te ontvangen, zoals Hij in het Evangelie wordt aangeboden?
- En wat betreft een verandering in *uw genegenheden*: zijn ze verbeterd en gericht op goede doeleinden? Gaan uw begeerten uit naar God? Zijn ze tot Zijn Naam en tot Zijn gedachtenis? (Jesaja 26:8). Is al uw hoop op de Heere? Gaat uw liefde naar Hem uit, en is uw haat tegen de zonde gericht? Is uw hart met droefheid vervuld omdat u een goeddoend God hebt beledigd? Vreest u de zonde meer dan het lijden? Zijn uw genegenheden geregeld? Zijn uw genegenheden wat betreft de geschapen gemakken omlaag gehaald, omdat ze te hoog gericht waren? En zijn ze met betrekking tot God in Christus hoger gericht, omdat ze te aards gericht waren? Heeft Hij de voornaamste plaats in uw hart? En zijn al uw wettige aardse gemakken en genietingen aan Zijn voeten gelegd?
- Is *uw consciëntie* verlicht en wakker geschud, en weigert u alle geruststelling behalve die van de toepassing van het bloed van een Verlosser?
- Is *uw geheugen* geheiligd, uw lichaam toegewijd aan de dienst van God?
- En is uw *wandel* nu in "nieuwigheid des levens"?
Zo kunt u ontdekken, of u wedergeboren bent, of niet.

B. De broederlijke liefde als teken van de wedergeboorte.

Om u verder in deze zaak te helpen, zal ik wat zeggen over een ander teken van de wedergeboorte, namelijk de liefde tot de broeders. De broederlijke liefde is een bewijs waardoor de zwakste en schuchterste heiligen dikwijls getroost zijn, wanneer zij weinig of geen troost konden putten uit andere kenmerken die aan hen voorgelegd werden. Dit stelt de apostel vast: "Wij weten dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben" (1 Johannes 3:14). Men moet niet denken dat de apostel op deze plaats met de broeders de broeders bedoelt die men heeft door een gemeenschappelijke verwantschap met de eerste Adam, maar door een verwantschap met de tweede Adam, Christus Jezus. Immers, hoe waar het ook is, dat een algemene welwillendheid, een goede gezindheid tot het gehele menselijke ras, in de vernieuwde ziel postvat, toch spreekt de hele context over diegenen die "zonen Gods" zijn (vers 1 en 2; Engelse vertaling); "kinderen Gods" (vers 10); "uit God geboren" (vers 9). Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de "kinderen Gods" en de "kinderen des duivels" (vers 10), tussen hen die uit de duivel zijn (vers 8 en 12) en hen die uit God zijn (vers 10). En de tekst zelf sluit erbij aan als een reden die aangeeft, waarom wij ons er niet over moeten verwonderen zo de wereld de broeders, de kinderen Gods, haat (vers 13). Hoe kunnen wij ons hierover verwonderen? De broederlijke liefde is toch een bewijs dat de mens is "overgegaan uit den dood in het leven." Het zou daarom ongerijmd zijn om deze liefde te zoeken onder wereldse mensen die dood zijn in zonden en misdaden. Zij kunnen de broeders niet liefhebben. Hel is dan ook geen wonder dat zij hen haten. Daarom is het duidelijk dat met de "broeders" hier de "*broeders door wedergeboorte*" worden bedoeld.

Om nu dit kenmerk van de wedergeboorte in een helder licht te plaatsen, moet u deze drie dingen overwegen:

1. *Deze liefde tot de broeders is een liefde tot hen als zodanig.* Dan hebben wij hen lief in de zin van de tekst, wanneer de genade, of het beeld van God in hen de voornaamste beweegreden is van onze liefde tot hen. Wanneer wij de godzaligen liefhebben vanwege hun godzaligheid, de heiligen

vanwege hun heiligmaking of heiligheid, dan hebben wij God lief in hen en dan mogen wij de conclusie trekken dat wij uit God geboren zijn, want "een iegelijk die liefheeft Dengene Die geboren heeft, die heeft ook lief degene die uit Hem geboren is" (1 Johannes 5:1). Geveinsden kunnen heiligen liefhebben vanwege een burgerlijke relatie met hen. Zij kunnen hen liefhebben vanwege hun vriendelijke omgang, of omdat zij wat betreft godsdienstige zaken met elkaar overeenstemmen, of ter wille van vele andere soortgelijke zaken, waardoor goddeloze mensen bewogen kunnen worden om de Godzaligen lief te hebben. Maar gelukkig zijn zij die hen liefhebben vanwege hun genade, vanwege hun hemelse aard en gesteldheid. Gelukkig zijn zij die deze parel uit een mesthoop van gebreken die in en om hen zijn, kunnen halen, haar kunnen vastgrijpen en hen erom lief kunnen hebben.

2. *Het is een liefde die aan allen in wie de genade Gods verschijnt, gegeven zal worden.* Zij die een heilige liefhebben, omdat hij een heilige is, zullen een "liefde hebben tot al de heiligen" (Eféze 1:15). Zij zullen allen liefhebben die volgens hun waarneming het beeld Gods dragen. Zij die een begenadigd persoon in lompen niet kunnen liefhebben, maar die hun liefde beperken tot diegenen onder hen die "sierlijke kleding" dragen, bezitten geen liefde tot de broederen. Zij die hun liefde beperken tot een gezelschap mensen, tot wie God Zijn genade niet beperkt heeft, zijn zielen die te bekrompen zijn om onder de kinderen gesteld te worden. Op welke punten mensen ook van ons verschillen in hun oordeel of levenswandel, toch zullen wij, als zij blijken met ons overeen te stemmen in de liefde tot God en onze Zaligmaker Jezus Christus en in het dragen van Gods beeld, hen liefhebben als broeders als wij zelf tot de hemelse familie behoren.
3. *Hoe meer genade iemand blijkt te bezitten, hoe meer hij door ons bemind zal worden als deze liefde in ons is.* Hoe heftiger het heilige vuur van de genade in sommige personen opvlamt, hoe meer de harten van ware Christenen zullen branden in liefde tot hen. Het is met de heiligen niet zoals het is met vele andere mensen, die zichzelf tot een maatstaf maken van anderen en hen in zoverre liefhebben als zij denken dat zij gelijk zijn aan hen. Als deze hen echter in glans schijnen te overtreffen en hen in de schaduw stellen, dan verandert hun liefde in haat en jaloersheid en proberen zij de lof die men aan hun voorbeeldige vroomheid verplicht is, te verkleinen. Er is immers naar hun smaak in de praktijk van de godsdienst niets, dat hun eigen maatstaf overtreft. Wat er van het leven en de kracht van de godsdienst in anderen verschijnt, doet alleen dienst om de duivelse afgunst van hun huichelachtige harten op te wekken. Maar wat degenen betreft die wedergeboren zijn, hun liefde en genegenheid tot de broederen, staat in de juiste verhouding tot de mate van het Goddelijk beeld die zij in hen waarnemen.

Nu, *als u uit deze dingen lering wilt trekken wat betreft de kennis van uw zielsstaat*, dan wil ik u de volgende raad geven:

- a. Neem, als u thuis gekomen bent, enige tijd voor uzelf om uw zielstoestand opnieuw te bezien en beproef uw staat door te letten op wat er gezegd is. Velen ontvangen tijdens een predikatie troost en helderheid wat betreft hun staat, die zij in korte tijd weer verliezen. Dat komt, omdat als zij het Woord horen prediken, zij er de toepassing op maken. Zij denken echter over deze dingen niet na met meer bedachtzaamheid en bedaardheid als zij alleen zijn. De overdenking is te haastig en te kort om blijvende troost te kunnen schenken en ze is dikwijls zo onbedachtzaam dat ze slechte gevolgen heeft. Neem daarom dit werk thuis ter hand, nadat u vurig en ernstig God gebeden hebt om u daarbij te helpen. Klaag niet over uw gebrek aan tijd, terwijl de avond volgt op de drukke dag, en klaag niet over gebrek aan plaats, terwijl u velden en bijgebouwen kunt gebruiken.
- b. Vernieuw uw berouw voor het aangezicht des Heeren. Schuld die op het geweten ligt en waarover men geen berouw gehad heeft, kan al uw bewijzen en kenmerken van genade verduisteren. Ze tart de Geest der genade om te vertrekken, en wanneer Hij vertrekt, dan hebben wij geen licht meer. Het is geen geschikte tijd voor een heilige om zijn bewijzen te lezen als de kaars uitgeblazen is door de een of andere schuld die de ziel verwondt.
- c. Wend de krachten van de nieuwe natuur aan, laat de genadegaven van de Goddelijke Geest die in u zijn, zich bekendmaken door daden. Als u wilt weten of er een heilig vuur in uw binnenste aanwezig is of niet, dan moet u de kool aanblazen, want hoewel ze aanwezig is en het een gloeiende kool is, toch zal ze u geen licht geven, omdat ze onder de as ligt.
- d. Neem u vast en ernstig voor, door "de genade die in Christus is", om te voldoen aan elke bekende plicht, en u te hoeden voor elke bekende zonde. U moet daarbij een verstand hebben dat bereid is

zich te laten onderwijzen in alles wat u niet weet. Als begenadigde zielen hun onderzoek van hun staat zo eens aan zouden pakken, dan is het waarschijnlijk dat de uitkomst troostvol voor hen zou zijn. En als anderen zich zo eens zouden onderzoeken en hun staat eens onpartijdig zouden beproeven, waarbij zij deze voor de rechtbank van hun eigen consciëntie aan een verhoor onderwerpen, dan zouden zij misschien op de juiste tijd hun eigen zondigheid ontdekken. De verwaarlozing van zelfonderzoek laat de meeste mensen echter wat hun staat betreft in een toestand van droevig zelfbedrog, en dit onthoudt aan vele heiligen het troostvolle gezicht van Gods genade die in hen is.

Hulp bij twijfel aan zijn zielsstaat.

Maar om nu enige verdere hulp te mogen verlenen aan ware christenen wat betreft het onderzoek van hun staat, zal ik nu in het kort enige gevallen van twijfel aan u voorleggen die er misschien de oorzaak van zijn dat sommige mensen het troostvolle gezicht van hun gelukkige staat moeten ontberen. Het brood der kinderen mag hun niet onthouden worden, al zouden honden ernaar happen terwijl het hun aangereikt wordt.

(1) Eerste geval. *Ik betwijfel of ik wedergeboren ben, omdat ik niet de precieze tijd van mijn bekering weet, en omdat ik ook niet de afzonderlijke stappen kan bespeuren in de wijze waarop ze teweeggebracht werd.*

Antwoord. Hoewel het zeer wenselijk is dat men verslag kan doen van het begin en de trapsgewijze vorderingen van het werk des Heeren aan onze ziel, zoals sommige heiligen dat helder kunnen doen - al is de wijze waarop de Geest werkt steeds een verborgenheid - toch is dit niet noodzakelijk om de waarheid van de genade te bewijzen. Gelukkig is hij die in dit geval met de blinde uit het Evangelie mag zeggen: "Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie." Het is zoals wanneer wij een vlam zien: wij weten dat er een vuur is, hoewel wij niet weten hoe het begon en waar het begon. Zo kan de waarheid van de genade in ons waargenomen worden, hoewel wij niet weten hoe of wanneer deze in ons hart uitgestort werd. Als u de gelukkige verandering kunt bemerken die in uw ziel gewrocht is; als u ontdekt dat uw verstand verlicht is en uw wil genegen om te voldoen aan Gods wil in alle dingen, vooral om u te verenigen met het Goddelijke heilsplan door een gekruisigde Verlosser, dan verontrust u zich tevergeefs. Dan weigert u tevergeefs getroost te worden, omdat u niet weet, hoe en op welke wijze deze verandering teweeggebracht is.

(2) Tweede geval. *Als ik een nieuw schepsel zou zijn, dan zou de zonde niet de overhand over mij kunnen hebben zoals ze dat nu heeft.*

Antwoord. Hoewel wij geen hoofdkussens neer moeten leggen voor huichelaars die zich overgeven aan hun zonden, en die het leerstuk van Gods genade ondergeschikt maken aan hun lusten, en tevreden liggen te rusten in de "samenknoping van ongerechtigheid" - zoals mensen die ingenomen zijn op gouden ketenen - toch moeten wij toegeven dat "de rechtvaardige zevenmaal per dag valt", en dat de ongerechtigheid de overhand kan hebben over Gods kinderen. Zucht u echter onder het gewicht van het lichaam des doods, de verdorvenheid van uw natuur? Verfoeit u zich vanwege de zonden van uw hart en van uw leven? Streeft u ernaar uw lusten te doden? Vlucht u dagelijks tot het bloed van Christus om vergeving te verkrijgen? Ziet u uit naar Zijn Geest voor heiligmaking? Dan mag u - hoewel u misschien wel met de psalmist uit moet roepen: "Ongerechtigheden hadden de overhand over mij" - er toch met hem aan toevoegen: "Maar onze overtredingen, die verzoent Gij" (Psalm 65:4). Het nieuwe schepsel bezit het huis nog niet alleen. Het woont naast een slechte buurman, namelijk overblijvende verdorvenheid, de overblijfselen van de verdorven natuur. Deze worstelen met elkaar om de heerschappij: "Het vlees begeert tegen den Geest, en de Geest tegen het vlees" (Galaten 5:17). En soms overheerst de verdorvenheid, en ze neemt het kind van God gevangen "onder de wet der zonde" (Romeinen 7:23). Laat daarom de overheersing van de zonde u in dit geval niet tot de conclusie doen komen, dat u niet tot Gods kinderen behoort. Laat ze u echter tot vernedering brengen om des te waakzamer te zijn en des te sterker te dorsten naar Jezus Christus, naar Zijn bloed en naar Zijn Geest. Dan zal juist die gemoedsgesteldheid bewijzen dat er een beginsel van genade in u is, die de vernietiging van de zonde zoekt die zo dikwijls de overhand over u heeft.

(3) Derde geval. *Ik bemerk dat "de bewegingen der zonde" in mijn hart heftiger zijn sinds de Heere Zijn werk aan mijn ziel begon, dan daarvoor.* Kan dit samengaan met een verandering van mijn natuur?

Antwoord. Vreselijk is het gesteld met velen, die - nadat God een opmerkelijke bemoeienis met hen gehad heeft die strekte tot hun verbetering - alle banden van zich af hebben geworpen en die bruto en openlijk onzedelijk en goddeloos geworden zijn, alsof de duivel met zeven geesten in hun hart was teruggekeerd, die bozer waren dan hij zelf was. Alles wat ik tot zulke personen zal zeggen, is dat hun toestand buitengewoon gevaarlijk is. Zij lopen het gevaar tegen de Heilige Geest te zondigen. Laat hen daarom berouw hebben, voordat het te laat is. Maar als het zo met u niet gesteld is, hoewel de verdorvenheid zich heftiger roert dan voorheen, alsof alle helle machten op de been zijn gebracht om een vluchteling vast te houden of terug te voeren, dan zeg ik dat deze roerselen kunnen samengaan met een verandering van uw natuur. Wanneer de betugeling der genade pas op de verdorvenheid is gelegd, dan is het geen wonder dat deze verdorvenheid heftiger optreedt dan voorheen, daar ze "strijdt tegen de wet des gemoeds" (Romeinen 7:23). De opwellingen der zonde kunnen werkelijk zeer heftig zijn, wanneer een nieuw beginsel in de mens wordt gelegd, om deze eruit te werpen. En zoals de zon die haar stralen door het raam zendt, de stofjes in het huis laat zien en de bewegingen ervan die daarvoor niet gezien werden, zo kan het licht der genade het naar boven komen van de verdorvenheid en de werking ervan op een andere manier laten zien dan de mens ze ooit daarvoor heeft gezien, hoewel ze in werkelijkheid niet heftiger opstijgen of werken.

De zonde is niet helemaal dood in de wedergeboren ziel; ze is slechts stervende, en ze sterft een langzame dood, omdat ze gekruist wordt. Het is geen wonder dat er hevige strijd wordt geleverd, daar de zonde geheel ziek is en de dood voor de deur staat. Verzoeken kunnen bovendien groter in aantal zijn en sterker, omdat de satan tracht u die ontvlucht bent, terug te brengen, terwijl hij anders u slechts trachtte vast te houden. "Nadat gij verlicht zijt geweest, hebt gij veel strijd des lijdens verdragen", zegt de apostel tot de Hebreëen (Hebreëen 10:32). Maar "werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg" (vers 35). Bedenk dat "Zijn genade u genoeg is" en "de God des vredes zal den satan haast onder uw voeten verpletteren."

Farao en zijn Egyptenaars verschenen nooit met zo'n geweldige macht tegen de Israëlieten als bij de Rode Zee, nadat zij uit Egypte geleid waren. Toen waren de vervolgers echter het dichtst bij een totale nederlaag (Ex. 14). Laat dit geval er daarom niet de oorzaak van zijn dat u de fundamenteën van uw hoop afbreekt, maar word ontledigd van uzelf en wees sterk in de Heere en in de sterkte van Zijn macht, en u zult als overwinnaar uit de strijd tevoorschijn komen.

(4) Vierde geval. *Maar als ik mijn liefde tot God vergelijk met mijn liefde tot sommige geschapen genietingen, dan bemerk ik dat de pols van mijn genegenheden krachtiger slaat voor het schepsel dan voor de Schepper. Hoe kan ik Hem dan Vader noemen? Nee, helaas! Die inwendige omkeringen van het hart en die vurige genegenheid tot Hem, die ik vroeger had, zijn weg, zodat ik vrees dat al de liefde die ik ooit bezat voor de Heere, niets anders dan slechts een vlaag of flikkering van genegenheid is geweest, zoals geveinsden die dikwijls hebben.*

Antwoord. Het kan niet ontkend worden dat de overheersende liefde voor de wereld een zeker kenmerk is van een onwedergeboren staat: "Zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem" (1 Johannes 2:15). Niettemin zijn het niet altijd de sterkste genegenheden die het heftigst zijn. De genegenheden van een mens kunnen bij bepaalde gelegenheden meer aangedaan zijn door een voorwerp dat weinig geacht wordt, dan door een ander voorwerp, dat buitengewoon geliefd is. Zo kan ook een klein beekje meer geruis maken dan een grote rivier. De kracht van de genegenheden moet gemeten worden aan de vastheid en gehechtheid van de wortel ervan, niet aan de heftigheid van de werkingen ervan. Veronderstel dat iemand die een vriend ontmoet die lang in het buitenland heeft vertoefd, bemerkt dat zijn genegenheid bij die gelegenheid heftiger uitgaat naar zijn vriend dan naar zijn eigen vrouw en kinderen, zal hij dan zeggen dat hij meer van zijn vriend houdt dan van hen? Zeker niet. Zo is het ook hier, dat, hoewel een christen kan bemerken dat hij meer aangedaan is in zijn liefde tot het schepsel dan in zijn liefde tot God, er toch niet van hem gezegd kan worden dat hij meer van het schepsel houdt dan van God. De liefde tot God is namelijk in een begenadigd hart vaster geworteld dan de liefde tot elke geschapen genieting, wat die dan ook is. Dat blijkt wanneer er een mededinging ontstaat op zulk een wijze, dat de een of de ander moet voorgaan. Zou u dan uw geval weten? Keer tot uzelf in en weeg ze tegen elkaar af en beproef welke van hen het zwaarst weegt. Vraag uzelf eens af, als voor het aangezicht des Heeren, of u afstand zou doen van Christus voor het schepsel, of afstand zou

doen van het scepstel voor Christus, indien wat dit betreft de keuze aan u zou worden overgelaten. Als u bemerkt dat uw hart genegen is om afstand te doen van wat u het liefste is in de wereld voor Christus, als Hij u daartoe roept, dan hebt u geen reden om de conclusie te trekken, dat u meer van het scepstel houdt dan van God. Integendeel, u kunt dan de conclusie trekken, dat u meer van God houdt dan van het scepstel, al is het dat u niet zulke heftige opwellingen in de liefde voor God gevoelt als in de liefde voor een of ander geschapen iets: "Die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijs niet waardig" (Mattheüs 10:37). "Indien iemand tot Mij komt, en niet haat zijn vader en moeder, die kan Mijn discipel niet zijn" (Lukas 14:26). Als wij deze teksten met elkaar vergelijken, dan kunnen wij hieruit afleiden dat degene die "haat" -dat wil zeggen, bereid is om afstand te doen van zijn vader en zijn moeder voor Christus, volgens de verklaring van onze Heere - iemand is die hen minder liefheeft dan Hem, en niet iemand die meer van zijn vader en zijn moeder houdt dan van Hem.

Bovendien moet u bedenken dat er een liefde tot Christus is van tweeërlei aard:

1. Er is een *gevoelige* liefde tot Hem die gevoeld wordt als een pijl in het hart, en die de ziel krank maakt van heilige liefde. Deze liefde komt óf voort uit het ontberen van het genieten van Hem, zoals in het geval van de bruid, Hooglied 5:8: "Ik bezweer u, gij dochters van Jeruzalem, indien gij mijn Liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde"; óf komt voort uit de volheid ervan, zoals in het geval van Hooglied 2:5: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appelen, want ik ben krank van liefde."

Deze vurige genegenheden worden gewoonlijk teweeggebracht in mensen die pas bekeerd zijn en die er gewoonlijk toe bewogen worden om te "zingen, als in de dagen harer jeugd" (Hoséa 2:14). Terwijl degene die pas bekeerd is nog zo vurig gesteld is, ziet hij neer op anderen die de naam hebben godzalig te zijn; en als hij hen niet in zulk een gemoedstoestand en gezindheid aantreft als waarin hij zelf verkeert, dan is hij al gauw geneigd om hen te kritiseren, en te denken dat er veel minder godsdienst in de wereld is, dan er in werkelijkheid is. Maar als zijn eigen beker niet meer tot de rand toe gevuld is, en hij in zichzelf datgene ontdekt dat hem de staat van anderen in twijfel deed trekken, dan wordt hij nederiger en voelt hij steeds meer de noodzaak om dagelijks zijn toevlucht te nemen tot het bloed van Christus voor vergeving, en tot de Geest van Christus voor heiligmaking. En zo wordt hij steeds kleiner gemaakt in een weg van verootmoediging, zelfverfoeiing en zelfverloochening.

2. Er is een *verstandelijke* liefde tot Christus, die - zonder deze gevoelige emoties die bij het vorige geval werden gevoeld - zich bewijst doordat hij uit achting voor het Goddelijke gezag en de Goddelijke geboden zijn plichten getrouw vervult. Wanneer iemand zo'n liefde heeft voor Christus dan is hij toch, al ontbreken de hevige opwellingen der genegenheden, echt zeer beducht om een weldadig God te beledigen en tracht hij voor Hem te wandelen "tot alle behaaglijkheid". Hij is dan van harte bedroefd over hetgeen Hem mishagt: Want dit is de liefde Gods, dat wij Zijn geboden bewaren"(1 Johannes 5:3). Al is het nu zo dat de gevoelige liefde niet altijd bij u blijft, toch heeft u geen reden om haar voor een huichelachtige bevlieving te houden terwijl de verstandelijke liefde bij u blijft, evenmin als een trouwe en liefhebbende vrouw hoeft te twijfelen aan haar liefde voor haar man wanneer haar tederheid verminderd is.

(5) *Vijfde geval. De verworvenheden van huichelaars en afvalligen zijn een schrik voor mij en ik word erdoor geschud als door een geweldige storm, wanneer ik op het punt sta uit de kenmerken die ik in mijzelf schijn te vinden, tot de conclusie te komen dat ik in de staat der genade ben.*

Antwoord. Deze dingen moeten ons er inderdaad toe aanzetten om onszelf ernstig en onpartijdig te onderzoeken, maar ze behoren ons niet in een voortdurende onzekerheid te houden wat betreft onze staat. Geliefde vrienden, u ziet de buitenkant van de huichelaars, hun plichten, hun gaven, hun tranen, enzovoort. U ziet echter hun binnenste niet. U neemt hun hart niet waar. U ziet de geneigdheid van hun geest niet. Op wat u van hen ziet, baseert u een mild oordeel over hun staat en u doet er goed aan om in zulk een geval mild te oordelen, omdat u de geheime drijfveer van hun handelen niet weet. U zoekt echter - en dat behoort u ook te doen - een zeker oordeel wat betreft uw eigen staat en daarom moet u dat deel van de godsdienst in u onderzoeken dat niemand in de wereld in u kan waarnemen en dat u even weinig in anderen kunt waarnemen. De godsdienst van een huichelaar kan veel indrukwekkender schijnen dan die van een oprechte ziel. Wat er echter het schitterendst uitziet in het

oog van de mens, is dikwijls het minste waard voor God. Ik zou liever een van die verzuchtingen uiten, waarvan de apostel spreekt in Romeinen 8:26, dan de tranen van Ezau te storten, dan de profeterende geest van Bileam te bezitten, of de vreugde van de hoorders van het Evangelie waar het zaad op steenachtige plaatsen is gevallen. "Het vuur dat eens iegelijks werk zal beproeven", zal niet beproeven van welke omvang het is, maar "hoedanig" het is (I Korinthe 3:13). Nu weet u misschien welke omvang de godsdienst van een ander heeft; maar al was ze omvangrijker dan de uwe, wat heeft dat dan te betekenen? God slaat daar toch geen acht op. Waarom maakt u zich daar dan zo druk over? Het is voor u niet mogelijk zonder Goddelijke openbaring zeker te weten "hoedanig" de godsdienst van een ander is. U kunt echter zonder een buitengewone openbaring zeker weten "hoedanig" uw eigen godsdienst is. De apostel zou anders de heiligen niet aansporen om "zich te benaastigen hun roeping en verkiezing vast te maken" (2 Petrus 1:10). Daarom moeten de verworvenheden van huichelaars en afvalligen u niet verontrusten, wanneer u uw eigen staat ernstig onderzoekt.

Ik zal u twee dingen opnoemen, waarin de geringste heilige de meest zuivere huichelaar overtreft.

1. Zij overtreffen hen in het verloochenen van zichzelf, in het verzaken van alle vertrouwen in zichzelf en in hun eigen werken, terwijl zij zeer ingenomen zijn met Gods heilsplan door Jezus Christus en hun zielen daaraan durven toe te vertrouwen: "Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen" (Mattheüs 5:3). En hoofdstuk 11:6: "En zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden." Want wij zijn de besnijding, wij die God in den Geest dienen, en in Christus Jezus roemen en niet in het vlees vertrouwen" (Filipp. 3:3).
2. Zij overtreffen hen in een echte haat van alle zonden. Zij willen breken met iedere wellust, zonder uitzondering, en zij willen voldoen aan elke plicht die de Heere hen bekendmaakt, of bekend zal maken: "Dan zou ik niet beschaamd worden, wanneer ik merken zou op al Uw geboden" (Psalm 119:6). Beproof uzelf aan deze twee dingen.

(6) Zesde geval. *Ik zie mijzelf in zoveel tekort schieten vergeleken bij de heiligen die in de Schrift genoemd worden en vergeleken bij verschillende uitnemende personen onder mijn kennissen. Als ik op hen zie, kan ik mij nauwelijks indenken dat ik tot dezelfde familie behoer.*

Antwoord. Het is zeker een reden om zich te verootmoedigen, dat wij niet tot die mate van genade en heiligheid komen, die, zoals wij zien, bereikbaar is in dit leven. Dit zou ons des te krachtiger moeten doen "jagen naar het wit". Het is echter zeker afkomstig van de duivel, dat zwakke christenen van de verworvenheden van de sterken een pijnbank maken voor zichzelf. Het is even onredelijk om zich aan deze verleiding over te geven, als het voor een kind onredelijk is om zijn bloedverwantschap met zijn vader te betwisten, omdat hij niet van dezelfde lengte is als zijn oudere broers. Er zijn heiligen van verschillende afmetingen in de familie van Christus: sommigen Vaders", sommigen "jongelingen", en sommigen "kinderen" (1 Johannes 2:13, 14).

(6) Zevende geval. *Ik heb nooit in Gods Woord van een kind van God gelezen en ik heb er ook nooit één gekend, die zo van God verzocht werd en zo van God verlaten was, als ik ben en omdat geen geval van een heilige is zoals dat van mij, moet ik wel tot de conclusie komen dat ik niet tot hun getal behoer.*

Antwoord. Deze tegenwerping komt in sommigen op uit hun onbekendheid met de Schrift en met de bevinding van beproefde christenen. In dit geval is het heilzaam de zaak voor te leggen aan de een of andere geoefende christenvriend, of aan de een of andere godzalige predikant. Dit is een gezegend middel geweest voor sommige mensen om vrede te verkrijgen, omdat bewezen werd dat hun geval, waarvan er naar hun gedachte maar één leek te zijn, het geval bleek geweest te zijn van andere heiligen. De Schrift geeft voorbeelden van zeer verschrikkelijke verzoeken, waarmee de heiligen zijn aangevallen. Job werd verzocht om godslasterlijke taal te spreken, want dat was het grote doel waarnaar de duivel streefde in het geval van die grote heilige: "Hij zal U in Uw aangezicht zegenen" (Job 1:11), en hoofdstuk 2:9: "Zegen God en sterf." Asaf werd verzocht om te denken dat het tevergeefs was om godsdienstig te zijn, wat in feite inhield dat hij maar beter alle godsdienst van zich af kon zetten; "Immers heb ik tevergeefs mijn hart gezuiverd en mijn handen in onschuld gewassen" (Psalm 73:13). Ja, Christus Zelf werd verzocht "om Zichzelf nederwaarts te werpen van de tinne des tempels", en "om de duivel te aanbidden" (Mattheüs 4:6, 9). En velen van Gods kinderen zijn niet alleen aangevallen door zeer grote verzoeken, maar zij zijn er ook werkelijk gedurende enige tijd voor bezweken. Petrus verloochende Christus en Vervloekte zichzelf en "zwoer" dat hij Hem niet kende (Markus 14:71).

Paulus "dwong" zelfs de heiligen toen hij nog een vervolger was, om te "lasteren" (Handelingen 26:10, 11).

Velen van de heiligen kunnen uit hun droevige ervaring getuigen van grote verzoeken, die hun geest hebben verbaasd, zelfs hun vlees deden beven, en hun lichaam ziek maakten. De "vurige pijlen" van de satan verrichten vreselijk werk, en het zal moeite kosten om ze uit te blussen door het "schild des geloofs" krachtig te hanteren (Eféze 6:16). Soms doet de satan zulke wanhopige aanvallen, dat de arme, verzochte heilige erg veel moeite moet doen om de duivelse inblazingen af te weren. Ja, zelfs meer moeite dan iemand die door voortdurend heen en weer te rennen, moet trachten om de vuurkogels te blussen die door een vijand onophoudelijk in zijn huis worden geschoten, met de bedoeling het huis in brand te schieten terwijl hij erin is. Maar deze inblazingen, deze afschuwelijke verzoeken, zijn niet de zonden van hen die verzocht worden, al vormen ze een verschrikkelijke kwelling, tenzij zij zich die tot de hunne maken door eraan toe te geven. Ze zullen alleen ten laste gelegd worden aan de verzoeker als er niet aan toegegeven wordt. Ze zullen niet ten laste gelegd worden aan de partij die verzocht wordt, evenmin als dat men schuld kan leggen op een rein man als er een onecht kind aan zijn deur gelegd wordt.

Maar veronderstel dat noch een predikant, noch een christen die geen ambt bekleedt, naar wie u gaat, iemand kan opnoemen die in uw toestand geweest is, dan behoort u daaruit toch niet af te leiden dat uw geval zeker een op zichzelf staand geval is, en nog veel minder moet u de hoop opgeven. Men moet immers niet denken dat elke godzalige predikant, of christen zonder ambt, de ervaring heeft gehad van al de toestanden waarin een christen zich kan bevinden. Wij hoeven er niet aan te twifelen, of sommigen hebben benauwdheden gehad die echter alleen aan God en aan hun consciënties bekend zijn, en zo doen deze benauwdheden zich aan anderen voor, alsof ze er nooit geweest zijn. Ja, en hoewel de Schrift geschikte aanwijzingen bevat voor iedere toestand waarin een kind van God zich kan bevinden en al worden deze toegelicht met een voldoende aantal voorbeelden, toch kan men zich niet voorstellen dat er in de Schrift volmaakte voorbeelden zijn van ieder bijzonder geval waaraan de heiligen zijn blootgesteld. Daarom, al is het dat u geen voorbeeld van uw geval in de Schrift kunt vinden, dan moet u toch uw geval er eens naast leggen en u zult gepaste geneesmiddelen vinden die voor dat geval zijn voorgeschreven. Tracht liever voor uw geval gebruik te maken van Christus, Die balsem heeft voor alle wonden. Dat is beter dan te trachten aan de weet te komen of er ooit iemand zich in zo'n toestand bevond. Ook al zou iemand u een voorbeeld laten zien van uw geval uit het leven van een heilige aan wiens staat niemand twijfelt, dan zou toch niemand u kunnen beloven dat het u bemoediging zou geven. Een nauwgezette consciëntie zou immers al gauw het een of andere verschil vinden. En als niets dan een volmaakte gelijkvormigheid van het geval van een ander aan uw geval, voldoening zal geven, dan zal het heel moeilijk zijn, zo niet onmogelijk, om u te bevredigen. Het is immers met de geestelijke toestand van mensen, zoals met hun natuurlijke gezichten. Al zijn de gezichten van alle mensen van één maaksel en al lijken sommige zo zeer op andere, dat wij ze op het eerste gezicht wel voor dezelfde houden, toch, als u ze nauwkeuriger bekijkt, dan zult u in ieder gezicht iets ontdekken dat zich onderscheidt van alle andere, al kunt u misschien niet zeggen wat het is.

Ik kom daarom tot de conclusie dat als u in uzelf kentekenen van de wedergeboorte kunt vinden, zoals die aan u worden voorgesteld in het Woord, dan behoort u tot de gevolgtrekking te komen dat u in de staat van de genade bent, al was er van uw geval maar één, wat werkelijk onwaarschijnlijk is.

(8) Achtste geval. *De tegenspoeden die ik ondervind zijn vreemd en ongewoon. Ik betwijfel of er ooit een kind van God zo beproefd werd met zulke beschikkingen van de voorzienigheid als ik.*

Antwoord. Veel van wat er gezegd werd over het voorafgaande geval, kan in dit geval hulp bieden. De heilige Job werd aangevallen met deze verzoeking: "En tot wien van de heiligen zult gij u keren?" (Job 5:1). Hij verwierp deze verzoeking echter en hij hield vast aan zijn oprechtheid. De apostel veronderstelt dat christenen verzocht kunnen worden vreemde gedachten te koesteren over "de hitte der verdrukking" (1 Petrus 4:12). Maar zij die het willen wagen om te zeggen: "Zie dat, het is nieuw" (Pred. 1:10), hebben een grotere ondervinding nodig dan de ondervinding van Salomo. En al zou het u wat betreft de uitwendige beschikkingen van de voorzienigheid "wedervaren naar het werk der goddelozen", dan kunt u toch volgens de waarneming van Salomo rechtvaardig zijn (Pred. 8:14). Soms reizen wij langs paden waar wij geen sporen van mensen of dieren kunnen waarnemen, en toch kunnen wij daaruit niet de conclusie trekken dat er nooit een mens of een dier voor ons geweest is. Dus al is het zo, dat u de "voetstappen der schapen" niet kunt waarnemen in de weg van uw

tegenspoed, dan moet u daarom niet de conclusie trekken dat u de eerste bent die ooit langs die weg reisde. Maar al zou het zo zijn, dat u werkelijk de eerste was: wat dan nog? De een of andere heilige moet toch de eerste zijn om uit elke bittere beker te drinken, waaruit al de anderen hebben gedronken. Welke machtiging heeft u, of heb ik, om "de Heilige Israëls" een perk te stellen tot een betreden pad in Zijn beschikkingen aangaande ons? "Uw weg was in de zee, en Uw pad in grote wateren, en Uw voetstappen werden niet bekend" (Psalm 77:20). Als de Heere u naar de hemel zou leiden langs een of ander afgelegen pad en u, bij wijze van spreken, binnen zou laten door een achterdeur, dan zou u geen reden hebben om te klagen. Leer om het hoogste gezag vrijheid van handelen toe te staan; volvoer uw plicht, en laat geen tegenspoed een sluier werpen over welke bewijzen ook die u anders hebt, dat u in de staat der genade bent, want "ook liefde, ook haat, weet de mens niet uit al hetgeen voor zijn aangezicht is" (Pred. 9:1).

2^e GEBRUIK. *De noodzaak van de wedergeboorte.*

U die vreemdeling bent van deze nieuwe geboorte, wees verzekerd van de absolute noodzaak ervan. Zijn allen die in de staat der genade zijn, wedergeboren? Dan hebt u, die niet wedergeboren bent, daar part noch deel aan. Ik moet u met de woorden van onze Heere en Heiland zeggen, en o, dat Hij ze tot uw hart zou spreken, dat "*u wederom geboren moet worden*" (Johannes 3:7). Denk om uzelf te overtuigen over deze weinige dingen goed na:

Ten eerste. *Wedergeboorte is beslist noodzakelijk om u bekwaam te maken om te doen al wat waarlijk goed en aangenaam is voor God.* Als u niet wedergeboren bent, zijn uw beste werken slechts blinkende zonden, want hoewel ze gericht zijn op goede dingen, worden ze totaal bedorven bij de uitvoering ervan. U moet het volgende bedenken: Ten eerste. Zonder wedergeboorte is er geen geloof en "zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen", (Hebreeën 11:6). Geloof is een daad van de wedergeboren ziel die van levensbelang is. De evangelist, die laat zien hoe onze Heere Jezus door verschillende personen op verschillende wijze onthaald wordt, waarbij sommigen Hem ontvangen, anderen Hem verwerpen, wijst wederbarende genade aan als de echte oorzaak van dat verschil. Zonder wederbarende genade zou niemand Hem ooit ontvangen hebben. Hij zegt ons, dat "zovelen Hem aangenomen hebben" diegenen waren "die uit God geboren zijn" (Johannes 1:11-13). Onwedergeboren mensen kunnen veronderstellen dat zij geloof hebben, maar een waar geloof kunnen zij niet hebben. Geloof is een bloem die niet groeit op de akker van de natuur. Zoals de boom niet zonder wortel kan groeien, zo kan ook een mens niet geloven zonder de nieuwe natuur, waarvan het beginsel van het geloof deel uitmaakt.

Ten tweede. *Zonder wedergeboorte zijn de werken van een mens dode werken.* Zoals het beginsel is, zo moet de uitwerking zijn. Als de longen bedorven zijn, moet ook de adem walgelijk zijn en de werken van hem die op zijn best dood is in de zonden, zullen op zijn best slechts dode werken zijn. "Den bevleekten en ongelovigen is geen ding rein, ... alzo zij gruwelijk zijn en ongehoorzaam en tot alle goed werk ondeugende" (Titus 1:15,16).

Als wij van een mens zouden kunnen zeggen dat hij onberispelijker is in zijn levenswandel dan wie ook ter wereld, dat hij zijn lichaam uitteert door vasten, en dat hij eelt op zijn knieën heeft gekregen van het onophoudelijk bidden, maar dat hij niet wedergeboren is, dan zou die uitzondering alles bederven. Het zou zijn alsof men moest zeggen: "Hier is een schoongevormd lichaam, maar de ziel is eruit, het is slechts een dode klomp." Dit is een overweging die het hart tot medelijden stemt. U doet vele dingen goed in zakelijk opzicht, maar God zegt: "Al deze dingen baten niet, zolang Ik de oude natuur zie heersen in de mens." Galaten 6:15: Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch voorhuid, maar een nieuw schepsel."

Als u niet wederom geboren wordt, dan:

- (1) *Is al uw verbetering niets in het oog van God.* U hebt de deur gesloten, maar de dief is nog in het huis. Het kan zijn dat u niet bent die u was. Toch bent u niet wat u moest zijn, als u ooit de hemel zou willen zien, want: Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien" (Johannes 3:3).
- (2) *Zijn uw gebeden "den HEERE een gruwel"* (Spreuken 15:8). Het kan zijn dat anderen u bewonderen om uw ernst; u roept als gold het uw leven, maar God beschouwt de opening van uw mond, zoals

iemand de opening van een graf vol verrotting zou beschouwen: "Hun keel is een geopend graf (Romeinen 3:13). Anderen kunnen aangedaan zijn door uw gebeden, die hen toeschijnen, alsof zij de hemel zouden scheuren. God beschouwt ze echter slechts als het gehuil van een hond. "Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij huilen op hun legers" (Hoséa 7:14). Anderen kunnen u voor een worstelaar en overwinnaar bij God, houden, maar Hij kan geen behagen in u scheppen en ook niet in uw gebeden: "Wie een os slacht, slaat een man; wie een lam offert, breekt een hond den hals, ~.wie wierookt brandt ten gedenkkoffer, is als die een afgod zegent" (Jesaja 66:3). Hoe komt dat? Dat komt alleen maar, omdat u nog "een gans bittere gal bent en een samenknoping der ongerechtigheid."

- (3) *Moet alles wat u gedaan hebt voor God en Zijn zaak in de wereld, de Goddelijke goedkeuring missen, al kan het misschien achtervolgd worden met tijdelijke beloningen.* Dit blijkt duidelijk uit het geval van Jehu, die inderdaad beloond werd met een koninkrijk, omdat hij de verdiende wraak had uitgevoerd over het huis van Achab. Het was een goed werk wat de zaak zelf betrof, omdat het door God Zelf bevolen was, zoals wij kunnen lezen in 2 Koningen 9:7. Toch werd hij ervoor in zijn nageslacht gestraft, omdat hij de wraak niet op een juiste wijze uitvoerde: "Ik zal de bloedschulden van Jizreël bezoeken over het huis van Jehu" (Hoséa 1:4). God let voornamelijk op het hart en als Hij dat doet, dan ziet Hij toch, dat de verborgen mens van uw hart waarlijk verfoeilijk is, al is het dat uw uitwendige verschijning schoner is dan die van vele anderen. U ziet er schoon uit voor het oog van de mensen, maar u bent niet zoals Mozes was, "Gode schoon", zoals het in de kanttekening staat (Handelingen 7:20). O, welk een verschil is er tussen de karakters van Asa en Amazia! "De hoogten werden wel niet weggenomen; nochtans was het hart van Asa volkomen met den HEERE, al zijn dagen" (1 Kon. 15:14). "Amazia deed wat recht was in de ogen des HEEREN, doch niet met een volkomen hart" (2 Kron. 25:2). Het kan zijn dat u ijvert tegen de zonden in anderen, en dat u hen aanspoort hun plicht te doen en hen berispt vanwege hun zonde. Zij haten u, omdat u uw plicht doet, maar ik moet u zeggen, dat God u ook haat, omdat u het niet op een juiste wijze doet, en u kunt dat ook niet doen, zolang u niet wedergeboren bent.
- (4) *Zijn al uw worstelingen tegen de zonde in uw eigen hart en leven waardeloos.* De trotse farizeeër kwelde zijn lichaam met vasten en God trof ondertussen zijn ziel met een vonnis der veroordeling (Lukas 18). Bileam worstelde zozeer met zijn begerige aard, dat hij, hoewel "hij het loon der ongerechtigheid liefhad", dat loon toch niet wilde verkrijgen door Israël te vloeken, maar hij stierf de dood der goddelozen (Num. 31:8). Alles wat u doet, terwijl u in een onwedergeboren staat bent, doet u voor uzelf. Daarom zal het met u gaan als met een onderdaan, die, nadat hij de opstandelingen heeft onderworpen, de kroon op zijn eigen hoofd zet. Bijgevolg verliest hij het nut van al zijn goede diensten en ook zijn hoofd.

Tegenwerping. *Als het dan zo met ons gesteld is, dan hoeven wij nooit een enkele godsdienstige plicht te vervullen.*

Antwoord.

1. *De conclusie is niet juist. Geen onbekwaamheid uwerzijds kan u ontslaan van de plicht die Gods wet u oplegt en er is minder kwaad in het doen van uw plicht dan in het verzuimen ervan.* Er is echter een middenweg tussen het verzuimen van uw plicht en het vervullen van uw plicht, zoals u het doet. Een man geeft metselaars de opdracht een huis voor hem te bouwen: als zij het werk helemaal verwaarlozen, dan zal dat niet geaccepteerd worden. Als zij aan het werk gaan en zij bouwen op de oude vergane fundamenten, dan zal dat ook niet voldoen. Zij moeten echter het oude fundament afbreken en zij moeten bouwen op een stevige ondergrond. "Ga heen en doe gij desgelijks." Niettegenstaande dat, is het niet tevergeefs voor u, zelfs niet voor u, om de Heere te zoeken, want al slaat Hij geen acht op u, toch kan Hij u aanzien in Zijn eigen inzetten en u daardoor toch goed doen, zoals al eerder opgemerkt is.
2. *Zonder wedergeboorte is er geen gemeenschap met God.* Er is een gezelschap mensen op de aarde, wier gemeenschap is "met den Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus" (1 Johannes 1 :3). Maar alle onwedergeborenen worden buiten dat gezelschap gesloten, want zij zijn allen vijanden van God, zoals u hiervoor al uitvoerig uitgelegd is. Wel, "zullen twee te zamen wandelen, tenzij dat zij bijeengekomen zijn?" (Amos 3:3). Zij zijn allen onheilig: "En wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Christus met Béalial?" (2 Korinthe 6:14, 15). Zij kunnen een vertoning en een gedaante van heiligheid hebben, maar zij zijn vreemdelingen van de ware heiligheid, en daarom zijn zij "zonder God in de wereld." Hoe droevig is deze toestand: bezig te zijn met godsdienstige

plichten, maar geen gemeenschap met God erin te hebben! U zou niet tevreden zijn met uw vlees, tenzij het u voedde. U zou ook niet tevreden zijn met uw kleren, tenzij ze u warm hielden, en hoe kunt u zich dan tevreden stellen met uw plichten, terwijl ze voor u werkelijk geen gemeenschap met God teweegbrengen?

3. *Wedergeboorte is beslist nodig om u geschikt te maken voor de hemel.* Alleen zij gaan naar de hemel, die er 'bekwaam' voor gemaakt worden (Kol. 1:12). Zoals het was met de tempel van Salomo, zo is het ook met de tempel daarboven: hij wordt gebouwd van stenen die klaargemaakt zijn, voordat ze erheen gebracht worden; namelijk, "levende stenen" (1 Petrus 2:5), "Die ons nu tot ditzelve bereid heeft" (2 Korinthe 5:5). Zij kunnen immers niet in dat heerlijke gebouw gelegd worden, zoals zij voortkomen uit de steengroeve van de verdorven natuur. Vaten van goud zijn niet geschikt voor zwijnen en nog veel minder zijn vaten der heerlijkheid geschikt voor niet wedergeboren zondaars. Bedelaars die in lompen zijn gehuld, zijn niet geschikt voor de huizen van de koningen en zondaars zijn niet geschikt om het paleis van de koning binnen te gaan zonder "gestikte klederen" (Psalm 45:15). Welke wijze man zou vissen uit het water halen om ze te voeden in zijn weiland? Of welke wijze man zou zijn ossen naar de zee zenden om ze daar te voeden? De onwedergeborenen zijn net zomin geschikt voor de hemel als dat de hemel geschikt is voor hen. Zij zouden nooit van de hemel kunnen genieten.

De onwedergeborenen kunnen om verschillende redenen aanmerkingen maken op de hemel, zoals:

- (1) *Dat het een vreemd land voor hen is.* De hemel is voor de vernieuwde mens zijn vaderland: zijn Vader is in de hemel; zijn moeder is "het Jeruzalem dat boven is" (Galaten 4:26). Hij is van boven geboren (Johannes 3:3). De hemel is zijn huis (2 Korinthe 5:1). Daarom beschouwt hij zichzelf als een vreemdeling op deze aarde en verlangt hij naar huis: "Maar nu zijn zij begerig naar een beter (vaderland), dat is naar het hemelse" (Hebreeën 11:16). Maar de onwedergeborene mens is de "mens van de aarde" (Psalm 10:18), "in aarde geschreven" (Jer. 17:13). Nu is "oost, west, thuis best", en daarom bedenkt hij "aardse dingen" (Filipp. 3:19). Er ligt een bijzondere zoetheid in onze geboortegrond, en mensen zijn er nauwelijks toe te bewegen om deze te verlaten en in een vreemd land te gaan wonen. In geen enkel geval heeft deze meer de overhand dan in dit geval: onvernieuwde mensen zouden hun aanspraken op de hemel graag laten varen, ware het niet, dat zij zien dat zij geen betere kunnen krijgen.
- (2) *Dat daar niets is van hetgeen waarin zij het meeste behagen scheppen, niets dat zeer aangenaam is voor het vleselijke hart:* "En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt" (Openbaring 21:27). Toen Mohammed bekendmaakte dat het paradijs een plaats was van zinnelijk genot, werd zijn godsdienst gretig omhelsd, want dat is de hemel die de mens van nature kiest. Als de hebzuchtige mens daar zakken vol goud kon krijgen en de wellustige mens kon verwachten dat daar zijn zinnelijk genot bevredigd zou worden, dan zouden zij zich met de hemel kunnen verzoenen en er ook geschikt voor zijn. Aangezien dit echter niet zo is, hebben zij er werkelijk weinig mee op, al laten zij zich er misschien met mooie woorden over uit.
- (3) *Dat daar iedere hoek gevuld is met die dingen waar zij juist het minst van houden, namelijk: heiligheid, ware heiligheid, volmaakte heiligheid.* Als iemand die varkensvlees verafschuwt, uitgenodigd zou worden op een feest waar al de schotels bestonden uit dat soort vlees, maar op verschillende wijzen klaargemaakt, dan zou hij aanmerkingen maken op iedere schotel die op de tafel stond, niettegenstaande al de kundigheid die aangewend was om ze smakelijk te maken. Het is waar dat er vreugde is in de hemel, maar het is heilige vreugde. Er zijn genietingen in de hemel, maar het zijn heilige genietingen. Er zijn plaatsen in de hemel waar de engelen staan, maar het is heilige grond. Die heiligheid die zich daar in iedere plaats en in ieder ding openbaart, zou alles bederven voor de onwedergeborenen.
- (4) *Dat, als zij daarheen gebracht zouden worden, zij dan niet alleen van plaats zouden veranderen, wat hun veel hartzeer zou bezorgen, maar dat zij ook van gezelschap zouden veranderen.* Zij die er zich niet om bekommeren om hier gemeenschap met God te hebben en ook de omgang met Zijn volk niet op prijs stellen, tenminste niet wat betreft de wezenlijke dingen van de beoefening der godzaligheid, zouden daar nooit van dat gezelschap houden. Velen sluiten zichzelf inderdaad op aarde aan bij de Godvruchtigen om zich een naam te verwerven en om de zondigheid van hun hart te bedekken, maar zo zou men daar niet kunnen handelen.

- (5) *Dat, waar men in de hemel mee bezig is, hen nooit zou kunnen bekoren, want zij geven er nu ook zo weinig om.* Het werk van de heiligen daar zou een ondraaglijke last voor hen zijn, daar het niet aangenaam is voor hun natuur. Het in beslag genomen worden door het aanschouwen, het bewonderen en het prijzen van "Hem, Die op den troon zit, en van het Lam", zou ongeschikt werk zijn en daarom walglijk voor een onvernieuwde ziel.
- (6) *Zij zouden er ook deze aanmerking op maken, dat alles eeuwig blijft voortduren.* Dit zou een bestanddeel ervan zijn, dat hen zeer somber stemt. Hoe zouden zij die nu de sabbatdag als een last beschouwen, hel vieren van een eeuwigdurende sabbat in de hemel kunnen verdragen?
4. Ten laatste. *Wedergeboorte is voor u absoluut noodzakelijk om toegelaten te worden tot de hemel, (Joh. 3:3).* Zonder wedergeboorte komt men niet in de hemel. Al zouden vleselijke mensen al deze dingen die de hemel zo ongeschikt voor hen maken, kunnen verwerken, dan zal God toch niet toelaten dat zij daar komen. Daarom moet u wederom geboren worden, anders zult u de hemel niet zien, maar zult u eeuwig omkomen, want:
- (1) Er is een akte van uitsluiting tegen u opgemaakt in het hemelse gerechtshof en tegen al uw soortgenoten: "Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien" (Johannes 3:3). Hier is een slagboom voor u, die mensen en engelen niet kunnen verwijderen. En om in weerwil van dit onvoorwaardelijke vonnis op de hemel te hopen, houdt in dat u hoopt dat God Zijn woord zal herroepen, en Zijn waarheid en getrouwheid zal opofferen voor uw behoud, wat oneindig veel meer is dan te hopen "dat de aarde om uwentwil verlaten zal worden en dat een rots zal versteld worden uit haar plaats."
- (2) Er is geen heiligheid zonder wedergeboorte. Het is "de nieuwe mens, die geschapen is in ware heiligheid" (Eféze 4:24). Er is ook geen hemel zonder heiligheid, want "zonder heiligmaking zal niemand den Heere zien" (Hebreeën 12:14). Zullen de paarden poorten geopend worden om honden en zwijnen binnen te laten? Nee, hun plaats is "buiten" (Openbaring 22:15). God zal dezulken hier niet in de heilige plaats van gemeenschap met Hem toelaten, en zal Hij hen dan hiernamaals in het heiligdom toelaten? Zal Hij de kinderen van de duivel nemen, en zal Hij hen toestaan met Hem te zitten in Zijn troon? Of zal Hij de onreinen in de stad brengen, waar de straat van zuiver goud is? Vergis u niet: genade en heerlijkheid zijn slechts twee schakels van één keten, die God heeft samengevoegd, en geen mens kan ze van elkaar scheiden. Niemand wordt overgeplant in het paradijs daarboven, dan alleen zij die komen uit de kweekplaats der genade hier beneden. Als u onheilig bent, terwijl u in deze wereld bent, dan zult u voor eeuwig ellendig zijn in de toekomstige wereld.
- (3) Al de onwedergeborenen zijn zonder Christus en daarom hebben zij geen hoop, terwijl zij in deze toestand verkeren (Eféze 2:12). Zal Christus woningen der heerlijkheid bereiden voor hen die weigeren Hem in hun hart te ontvangen? Nee, zal Hij niet eerder "lachen in het verderf" van hen, die nu "al Zijn raad verwerpen?" (Spreuken 1:25, 26).
- (4) Er is een onfeilbaar verband tussen een onwedergeboren staat die voortduurt tot het eind van het leven en de verdoemenis, die voortkomt uit de natuur van de dingen zelf, en uit het besluit van de hemel, dat vaststaat en onbeweeglijk is als bergen van koper (Johannes 3:3), Want het bedenken des vleses is de dood" (Romeinen 8:6). Een onwedergeboren staat is de hel in de knop. Een onwedergeboren staat is de eeuwige verwoesting in wording: hij groeit elke dag, al neemt u dat niet waar. De dood is in dit leven afgeschilderd op menig schoon gelaat. De verdorven natuur maakt mensen "bekwaam om deel te hebben aan de erve" van de verdoemden, in de "buitenste duisternis".
- a. Het hart van steen in uw binnenste is een gewicht dat u doet zinken. Zoals een steen overeenkomstig de wetten van de natuur zinkt, zo vertoont het harde steenachtige hart de neiging om weg te zinken naar de bodemloze put. U hebt zich tegen bestraffing verhard. Hoewel men u vertelt in welk gevaar u verkeert, wilt u dat toch niet inzien en wilt u het niet geloven. Vergeet echter niet, dat de consciëntie, die nu met een brandijzer is dichtgeschroeid, een droevig voorteken is van "een verterend vuur".
- b. Uw onvruchtbaarheid onder de middelen van de genade maakt u geschikt voor de bijl van Gods oordelen: "Alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen" (Mattheüs 3:10). De "verdorde rank" is brandstof voor het "vuur" (Johannes 15:6). Beef bij de gedachte, verachters van het Evangelie. Als u hierdoor niet bekwaam gemaakt wordt voor de

hemel, dan zult u zijn als de onvruchtbare aarde die doornen en distelen draagt, en die "nabij de vervloeking is, welker einde is tot verbranding" (Hebreeën 6:8).

- c. De helse gemoedsgesteldheden die zich openbaren in een goddeloze levenswandel, maken de schuldige pasklaar voor de afgrijselijke regionen. Een goddeloos leven zal een ellendig einde hebben. "Zij, die zulke dingen doen, zullen het Koninkrijk Gods niet beërven" (Galaten 5:19-21). Denk hieraan, biddeloze mensen, bespotters van de godsdienst, vloekers en zweerders, u, die onrein en onrechtvaardig bent, die zelfs geen zedelijke eerlijkheid bezit om u te weerhouden van te liegen, te bedriegen en te stelen! Aan welke soort boom denkt u dat deze vruchten groeien? Is het een boom der gerechtigheid, die de Heere geplant heeft? Of is het er niet zo een, die onnuttelijk de aarde beslaat, die God zal uitrukken om te dienen als brandstof voor het vuur van Zijn toorn?
- d. Dat u dood bent in de zonden maakt u bekwaam om als in een doodskleed gewikkeld te worden in vlammen van zwavel en om als in een graf begraven te worden in de bodemloze put. Groot was het geschrei in Egypte, toen de eerstgeborene in elk gezin dood was, maar zijn er niet vele gezinnen, waar allen tezamen dood zijn? Ja, er zijn er velen die "tweemaal verstorven zijn en ontworteld". Eertijds zijn zij in hun leven wakker geschud door vrees voor de dood en haar gevolgen, maar nu zijn zij zo ver onderweg naar het land der duisternis dat zij bijna nooit het minste straaltje licht uit de hemel ontvangen.
- e. De duisterheid van uw verstand kondigt de eeuwige duisterheid aan. O, de afschuwelijke onwetendheid waarmee sommigen geplaagd worden, terwijl anderen die enige stralen van het licht van de rede in hun hoofd hebben, totaal ontbloot zijn van geestelijk licht in hun hart! Als u uw toestand zou kennen, dan zou u uitroepen: "O, duisternis! Duisternis!" Duisternis die plaatsmaakt voor "de donkerheid der duisternis in der eeuwigheid"! "Het bewindsel des aangezichts" is als bij veroordeelde personen al op u, zo dicht bent u genaderd bij de eeuwigdurende duisternis. Het is alleen Jezus Christus Die de terechtstelling kan tegenhouden, Die het doek van het gelaat van de veroordeelde boosdoener kan afhalen, en hem een pardonbrief kan overhandigen: "En Hij zal op dezen berg verslinden het bewindsel des aangezichts, waarmede alle volken bewonden zijn" (Jesaja 25:7). Dat is het doek dat over het gelaat van de boosdoener werd geworpen, zoals dat het geval was bij Haman: "Het woord ging uit des konings mond en zij bedekten Hamans aangezicht" (Esther 7:8).
- f. De ketenen der duisternis waarmee u volgens Jesaja 61:1 "gebonden" bent in "de gevangenis" van uw verdorven staat, maakt u geschikt om u te werpen in "den oven des brandenden vuurs." Ach, ellendige mensen! Soms begint hun geweten te spreken, en zij beginnen erover te denken zich te verbeteren. Maar helaas! Zij zijn geboeid en kunnen dat niet doen. Hun hart is geketend: hun wellusten kleven hen zo vast aan, dat zij deze niet kunnen, ja, dat zij deze niet van zich af willen schudden. En zo ziet u wat een verwantschap er bestaat tussen een onwedergeboren staat en de staat van de verdoemden, de staat van totale en onherstelbare ellende. Wees er dan van overtuigd dat u wederom geboren moet worden. Hecht een hoge waarde aan de nieuwe geboorte, en begeer haar met groot verlangen.

(5) *Raad aan de onwedergeborenen.*

De tekst zegt u dat het Woord het zaad is, waaruit het nieuwe schepsel wordt gevormd. Sla er daarom acht op en ontvang het, want het is uw leven. Zet u tot het lezen van de Schrift. En als u niet lezen kunt, laat het door anderen aan u voorlezen. Begeef u vlijtig onder de prediking van het Woord, omdat God het zo beschikt heeft, dat deze het bijzondere middel is ter bekering, want "het heeft Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven" (1 Korinthe 1:21). U moet daarom Christus niet moedwillig uit de weg gaan: verwerp de middelen der genade niet, opdat men van u niet zou ontdekken dat u "uzelf des eeuwigen levens niet waardig oordeelt." Luister nauwkeurig naar het gepredikte Woord. Luister naar iedere preek, alsof de eeuwigheid ervan afhangt. Pas ervoor op dat de Vogelen des hemels" dit zaad van u niet wegpikken, terwijl het gezaaid wordt. Wees hierin bezig" (1 Tim. 4:15). "Neem het niet aan als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord" (1 Thess. 2:13). Luister ernaar en pas het op uzelf toe, terwijl u het beschouwt als een boodschap van de hemel aan u in het bijzonder, hoewel niet alleen tot u: "Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt" (Openbaring 3:22). Bewaar het in uw hart, overdenk het, en wees niet als de onreine dieren, die niet herkauwen. Smeek door ernstig gebed dat de dauw des hemels op uw hart mag vallen, zodat het zaad daar mag uitspruiten. Meer in het bijzonder:

- Ontvang de getuigenis van het Woord aangaande de ellende van een onwedergeboren staat, de zondigheid ervan en de absolute noodzakelijkheid van de wedergeboorte.
- Ontvang de getuigenis van het Woord aangaande God; welk een heilig en rechtvaardig God Hij is.
- Onderzoek uw wegen bij het Woord van God, namelijk: de gedachten van uw hart, de woorden van uw lippen, en de gang van uw leven. Zie terug door de verschillende periodes van uw leven en zie uw zonden uit de voorschriften van het Woord, en leer van de bedreigingen die het bevat waaraan u onderworpen bent vanwege deze zonden.
- Bezie de verdorvenheid van uw natuur met behulp van hetzelfde Woord van God, als een spiegel die ons lelijk gelaat op een levende wijze weergeeft. Als deze dingen diep in uw hart wortel zouden schieten, dan zouden ze het zaad kunnen zijn van die vrees en die droefheid vanwege de staat van uw ziel, die nodig zijn om u voor te bereiden en u op te wekken om een Heiland te zoeken.
- Richt uw gedachten op Hem Die u in het Evangelie wordt aangeboden, als Degene Die ten volle gepast is voor uw toestand, omdat Hij door Zijn gehoorzaamheid tot de dood toe, aan het recht Gods volkomen voldaan heeft en een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht. Dit kan het zaad blijken te zijn van vernedering, begeerte, hoop en geloof, en het kan u ertoe aanzetten om uw verdorde hand op Zijn bevel tot Hem uit te strekken.

Laat deze dingen diep in uw hart zinken en beproef ze met vlijt. Vergeet niet, wie u ook bent, dat u wederom geboren moet worden, want anders zou het beter voor u geweest zijn dat u nooit geboren was. Daarom, als iemand van u in een onwedergeboren staat zal leven en sterven, dan zult u niet te verontschuldigen zijn, daar u eerlijk gewaarschuwd bent voor het gevaar waarin u verkeert.

Hoofdpunt 2

De verborgen vereniging tussen Christus en de gelovigen

Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken. Johannes 15:5

Gesproken hebbend over de verandering die teweeggebracht wordt door de wedergeboorte in al degenen die het eeuwige leven zullen beërven, tegenovergesteld aan hun natuurlijke wezenlijke staat, de staat der ontaarding, ga ik nu verder met het spreken over de verandering die in hen teweeggebracht wordt in hun vereniging met de Heere Jezus Christus, tegenovergesteld aan hun natuurlijke betrekkelijke staat, de staat der ellende.

Bij het leerstuk van de vereniging van de heiligen met Christus wordt zeer duidelijk en uitgebreid stilgestaan vanaf het begin van Johannes 15 tot het twaalfde vers. Het is een gedeelte van de afscheidspraak van onze Heere tot Zijn discipelen.

Droefheid had nu hun hart vervuld. Zij waren geneigd om te zeggen: "Helaas! Wat zal er van ons worden, wanneer onze Meester van ons hoofd weggenomen wordt? Wie zal ons dan onderwijzen? Wie zal onze twijfels oplossen? Hoe zullen wij ondersteund worden bij onze moeilijkheden en bij al wat moedeloos maakt? Hoe zullen wij nu verder kunnen leven zonder onze gewone omgang met Hem?"

Onze Heere Jezus Christus onderricht hen daarom op de meest geschikte tijd omtrent de verborgenheid van hun vereniging met Hem, waarbij Hij Zichzelf vergelijkt bij de wijnstok en hen bij de ranken.

1. Hij vergelijkt Zichzelf, zo zei ik, bij een wijnstok: "Ik ben de Wijnstok." Hij had met Zijn discipelen het sacrament van het Heilig Avondmaal gevierd, wat het teken en zegel is van de vereniging van Zijn volk met Hem, en Hij had hun gezegd dat Hij niet meer zou drinken van de vrucht des wijnstoks, tot Hij die nieuw met hen zou drinken in het Koninkrijk Zijns Vaders.

En nu laat Hij zien dat Hij de Wijnstok is, waaruit de wijn moet komen die hen zal vertroosten. De wijnstok bezit minder schoonheid dan vele andere bomen, maar hij is buitengewoon vruchtbaar. Hij is daarom zeer geschikt om de nederige toestand uit te beelden waarin onze Heere toen was, terwijl Hij toch "vele kinderen tot de heerlijkheid leidde." Maar wat Hij het meest op het oog heeft als Hij Zichzelf vergelijkt bij een wijnstok, is Zichzelf voor te stellen als de Helper en Onderhouder van Zijn volk, in Wie zij leven en vruchten voortbrengen.

2. Hij vergelijkt hen bij de ranken: "gij de ranken." Gij zijt de ranken, die ineengestremeld zijn met de stam en die groeien aan deze stam. Gij trekt geheel uw leven en al uw sappen uit die stam. Het is een prachtige vergelijking. Het is alsof Hij gezegd had: "Ik ben een Wijnstok en gij zijt de ranken van die Wijnstok." Nu zijn er twee soorten ranken:

- a. Natuurlijke ranken, die direct uit de stam voortkomen. Dit zijn de ranken die in de boom zijn en er nooit uit waren.
- b. Ingeente ranken, die van de boom die hen eerst leven gaf, zijn afgesneden en op een andere boom gezet om eraan te groeien. Dus komen deze ranken aan een boom te zitten, waar ze oorspronkelijk niet aan waren. De ranken die in de tekst genoemd worden, behoren tot de tweede soort. Het zijn "afgebroken" takken, zoals het woord in de grondtaal aanduidt; ze zijn namelijk afgebroken van de boom die hen eerst leven gaf. Geen van de kinderen der mensen zijn natuurlijke ranken van de tweede Adam, namelijk Jezus Christus, de ware Wijnstok. Zij zijn allen de natuurlijke ranken van de eerste Adam, die verbasterde wijnstok. De uitverkorenen worden echter, vroeger of later, van hun natuurlijke stam afgebroken en ingeënt in Christus, de ware Wijnstok.

Lering: *Zij die in de staat der genade zijn, zijn in de Heere Jezus Christus ingeënt en zij zijn met Hem verenigd.*

Zij zijn uit hun natuurlijke stam genomen, ervan afgesneden en zij zijn nu ingeënt in Christus als de nieuwe Stam.

Bij de behandeling hiervan zal ik eerst in het algemeen over de verborgen vereniging spreken en daarna zal ik er meer in het bijzonder over spreken.

1. De verborgen vereniging in het algemeen.

Om de vereniging tussen de Heere Jezus Christus en Zijn uitverkorenen die in Hem geloven en aan Hem geloven, te begrijpen, merk ik in het algemeen op:

1. *Het is een geestelijke vereniging.* Man en vrouw worden door hun huwelijksvereniging tot één vlees. Christus en de ware gelovigen worden door deze vereniging tot één geest (I Korinthe 6:17). Zoals één ziel of één geest het hoofd en de ledematen in het natuurlijke lichaam in beweging brengt, zo woont die ene Geest van God in Christus en in de christen, want "zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe" (Rom.8:9). Lichamelijke vereniging wordt gemaakt door contact. Zo worden de stenen van een gebouw samengevoegd. Dit is echter een vereniging van *een andere aard*. Als het mogelijk zou zijn om het vlees van Christus te eten en Zijn bloed te drinken op een lichamelijke en vleselijke wijze, dan zou dat geen "nut" doen (Johannes 6:63). Dat Maria Hem in haar schoot droeg, maakte geen heilige van haar, maar dat zij in Hem geloofde maakte haar tot een heilige: "Een zekere vrouw... zeide tot Hem: Zalig is de buik, die U gedragen heeft, en de borsten, die Gij hebt gezogen. Maar Hij zeide: Ja, zalig zijn degenen, die het Woord Gods horen en hetzelfde bewaren" (Lukas 11:27,28).

2. *Het is een wezenlijke vereniging.* Zo groot is onze zwakheid in onze tegenwoordige staat, zo zeer zijn wij verzonken in de zonde, dat wij geneigd zijn om in onze fantasie een beeld van ieder ding te vormen dat ons voorgesteld wordt. Als ons dat, wat het ook is, onthouden wordt, dan zijn wij geneigd om te vermoeden dat het slechts een verzinsel is, of iets dat niet werkelijk bestaat.

Niets is echter wezenlijker dan datgene wat geestelijk is, omdat het de natuur van Hem Die de Fontein is van alle wezenlijkheid, namelijk God Zelf, het dichtst benadert. Met onze ogen zien wij de vereniging tussen onze eigen ziel en ons eigen lichaam niet. Wij kunnen ons ook door onze verbeeldingskracht er geen echte voorstelling van maken, zoals wij ons wel een voorstelling kunnen maken van dingen die waarneembaar zijn. Toch hoeven wij niet te twifelen aan de wezenlijkheid ervan. Het geloof is geen verbeelding, maar "de vaste grond der dingen die men hoopt" (Hebreeën 11:1). Zo is ook de vereniging die daarbij gemaakt wordt tussen Christus en de gelovigen, niet denkbeeldig, maar zeer wezenlijk: "Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen" (Eféze 5:30).

3. *Het is een zeer nauwe en innige vereniging.* Gelovigen, wedergeboren mensen, die een gelovig vertrouwen op Hem stellen en zich op Hem verlaten, hebben "Christus aangedaan" (Galaten 3:27). En als dat nog niet genoeg is, Hij is "in hen" (Johannes 17:23). Hij heeft "een gestalte in hen" gekregen, zoals het kind in de buik van de moeder (Galaten 4:19). Hij is "het Fundament" (I Korinthe 3:11). Zij zijn de levende stenen", die op Hem gebouwd zijn (I Petrus 2:5). Hij is "het Hoofd", en zij zijn "het lichaam" (Eféze 1:22, 23). Ja, Hij "leeft in hen", precies zoals hun ziel in hun lichaam (Galaten 2:20). En wat nog meer is dan dit alles: zij zijn één in de Vader en de Zoon, zoals de Vader in Christus is en Christus in de Vader: "Opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn" (Johannes 17:21).

4. *Hoewel het niet een louter wettelijke vereniging is, is het toch een vereniging die steun vindt in de wet.* Christus als de Borg, de christen als de voornaamste schuldenaar, zijn één in het oog der wet. Toen de uitverkorenen met de overigen van de mensheid in de schuld geraakt waren aan de gerechtigheid Gods, werd Christus hun Borg en betaalde de schuld. Wanneer zij in Hem geloven, dan zijn zij met Hem verenigd in een geestelijke huwelijksvereniging, die zover strekt dal wat Hij voor hen deed en wat Hij voor hen leed, door de wet beschouwd wordt als hadden zij het zelf gedaan en geleden. Vandaar dat men van hen zegt dat zij "met Christus gekruist zijn" (Galaten 2:20), "met Hem begraven" (Kol. 2:12). Ja, "mede opgewekt (namelijk met Christus) en mede gezet op hemelse plaatsen in Christus Jezus" (Eféze 2:6; Eng. ven.). Van de heiligen op aarde, over wie de apostel hier spreekt, kan niet gezegd worden dat zij op deze plaatsen zitten, behalve dan naar de wet gerekend.

5. *Het is een onverbreekbare vereniging.* Eenmaal in Christus, altijd in Hem. Als Hij eenmaal Zijn intrede in het hart genomen heeft, dan vertrekt Hij nooit meer. Niemand kan deze gelukkige knoop losmaken. Wie zal deze vereniging ontbinden? Zal Hij het Zelf doen? Nee, dat zal Hij niet doen. Hij heeft ons dat beloofd: "Ik zal van achter hen niet afkeren" (Jer. 32:40). Maar misschien zal de zondaar zichzelf dit kwaad aandoen? Nee, dat zal hij niet: "Zij zullen van Mij niet afwijken", zegt hun God aldaar. Kunnen duivelen dat doen? Nee, tenzij dat zij sterker zijn dan Christus en ook dan Zijn Vader. "Niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken" (Johannes 10:28). "En niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders" (vers 29). Maar wat zegt u van de dood, die man en vrouw van elkaar scheidt, ja, die de ziel van het lichaam scheidt? Zal de dood dat niet doen? Nee, volgens Romeinen 8:38 en 39 is de apostel verzekerd, dat noch "dood" - hoe verschrikkelijk die ook is - "noch leven" - hoe begeerlijk dat ook is - "noch duivelen", die kwade "engelen", noch de werktuigen van de duivelen die het kwaad uitvoeren, hoewel ze "overheden" of "machten" op aarde zijn, noch boze "tegenwoordige dingen", die ons nu al terneer drukken; noch boze "toekomstige dingen", die over ons zullen komen; noch de "hoogte" van wereldse zegeningen, noch de "diepte" van de wereldse ellende; noch "enig ander schepsel", goed of kwaad, "ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere." Zoals de dood de ziel van Christus van Zijn lichaam scheidde, maar noch Zijn ziel noch Zijn lichaam van Zijn Goddelijke natuur kon scheiden, zo blijven ook de ziel en het lichaam van de heiligen verenigd met Christus. Al worden de heiligen gescheiden van hun naaste familiebetrekkingen in de wereld en van al hun aardse genietingen, ja, al wordt hun ziel van hun lichaam gescheiden, en hun lichaam in wel duizend stukken verdeeld, en al worden hun "beenderen verstrooid, gelijk iemand op aarde iets gekloofd en verdeeld had", dan zullen toch hun ziel en hun lichaam, ieder stukje van dat lichaam, zelfs het kleinste stofje ervan, toch verenigd blijven met de Heere Christus, want zelfs in de dood slapen zij in Jezus (I Thess. 4:14). En Hij bewaart al hun beenderen (Psalm 34:21). Vereniging met Christus is "de genade in welke wij staan", vast en bestendig "als de berg Sion, die niet wankelt."

6. *Het is een verborgen vereniging.* Het Evangelie is een leer van verborgenheden. Het openbaart ons de wezenlijke vereniging van de drie Personen in één Godheid: "Deze Drie zijn één" (1 Johannes 5:7). Het openbaart ons de personele vereniging van de Goddelijke en menselijke natuur in de persoon van de Heere Jezus Christus: "God is geopenbaard in hel vlees" (1 Tim. 3:16). Het openbaart ons ook de verborgen vereniging tussen Christus en de gelovigen: "Deze verborgenheid is groot" (Eféze 5:32). O, welke verborgenheden liggen hierin! Het Hoofd in de hemel, de leden op aarde, maar toch werkelijk verenigd. Christus in de gelovige, Christus Die in hen leeft, Die in hen wandelt; en de gelovige die in God blijft, die de Heere Jezus aandoet, die Zijn vlees eet en Zijn bloed drinkt! Dit maakt de heiligen tot een verborgenheid voor de wereld, ja, een verborgenheid voor henzelf.

2. *De verborgen vereniging in het bijzonder.*

Ik ga nu wat meer in het bijzonder spreken over deze vereniging met Jezus Christus en de inenting in Hem en daarbij zal ik ten eerste letten op de natuurlijke stam, waaruit de ranken genomen worden; ten tweede op de bovennatuurlijke stam, waarin zij ingeënt worden; ten derde welke ranken van de oude stam worden afgenomen en in de nieuwe worden gezet; ten vierde gaan wij er op letten hoe dit gedaan wordt; en tenslotte gaan wij letten op de weldaden die uit deze vereniging en deze inenting vloeien.

1. **De natuurlijke stam waaruit de ranken genomen worden.**

Laten wij eens een blik werpen op de stam, waaruit de ranken worden genomen. De twee Adams, dat wil zeggen, *Adam en Christus*, zijn de twee stammen, want de Schrift spreekt over deze twee, alsof er niet meer mensen in de wereld waren geweest dan zij: "De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakenden Geest" (1 Korinthe 15:45). "De eerste mens is uit de aarde, aards; de tweede Mens is de Heere uit den hemel" (vers 47). En de reden is dat er nooit een mens is geweest, die geen rank was van een van deze twee stammen: alle mensen zijn in de ene stam of in de andere. In deze twee soorten mensen is de gehele mensheid verdeeld: "Hoedanig de aardse is, zodanig zijn ook de aardsen; en hoedanig de Hemelse is, zodanig zijn ook de hemelsen" (vers 48).

De eerste Adam is dus de natuurlijke stam. Op deze stam blijken de ranken die naderhand afgesneden worden en in Christus ingeënt worden, in het begin te groeien. Wat de gevallen engelen betreft, merken wij op dat zij, omdat zij geen betrekking hebben op de eerste Adam, ook geen betrekking hebben op de tweede. Wij moeten hier vier dingen onthouden:

1. Alle mensen, de Mens Christus uitgezonderd, zijn natuurlijke ranken van de eerste Adam: "Daarom, gelijk door één mens de zonde in de wereld gekomen is, en door de zonde de dood, en alzo de dood tot alle mensen doorgegaan is" (Romeinen 5:12).
2. De band die ons aan de natuurlijke stam verbond, was het verbond der werken. Adam, die onze natuurlijke wortel is, werd ook gemaakt tot de zedelijke wortel, omdat hij al zijn nakomelingen in zich droeg en hen zo vertegenwoordigde in het verbond der werken, want "door de ongehoorzaamheid van dien énen mens zijn velen tot zondaars gesteld geworden" (Romeinen 5:19). Nu diende er een speciale betrekking te zijn tussen die "éne mens" en die "velen", als grond om zijn zonden aan hen toe te rekenen. Deze betrekking kwam niet louter voort uit de natuurlijke band tussen hem en ons, zoals die er is tussen een vader en zijn kinderen. Zo staan wij immers in betrekking tot onze ouders uit wie wij rechtstreeks voortkomen, en wier zonden daarna niet aan ons worden toegerekend, zoals de zonde van Adam wel aan ons wordt toegerekend. Ze diende dan ook voort te komen uit een zedelijke band tussen Adam en ons, de band van een verbond, dat geen ander verbond kon zijn dan het verbond der werken, waarin wij met hem verbonden werden, zoals ranken met een stam. Daarom was Jezus Christus, hoewel Hij "een Zoon van Adam" was (Lukas 3:23-38), niet een van deze ranken. Dat was Hij niet, omdat Hij niet uit Adam voortkwam krachtens de huwelijkszegening die gegeven werd voor de val: "Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt" enzovoort (Genesis 1:28). Dat was Hij krachtens een bijzondere belofte, die gedaan werd na de val: "net Zaad van de vrouw zal de kop van de slang vermorzelen" (Genesis 3:15). Hij kon niet vertegenwoordigd worden door Adam in een verbond dal voor zijn val gemaakt was.
3. Zoals het voor een rank onmogelijk is om in twee stammen tegelijk te zijn, zo kan geen mens tegelijkertijd zowel in de eerste als in de tweede stam zijn.

4. Hieruit volgt duidelijk dat allen die niet ingeënt zijn in Jezus Christus, nog ranken zijn van de oude stam en zo deelhebben aan de natuur ervan.

Nu moet u wat betreft de eerste Adam, onze natuurlijke stam, over het volgende goed nadenken:

Ten eerste moet u zien wat voor een stam hij oorspronkelijk was. Hij was een wijnstok door God geplant, een uitgelezen wijnstok, een "edele wijnstok, een geheel getrouw zaad." Over het planten van deze wijnstok was er een beraadslaging van de Drie-eenheid: "Laat Ons mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis" (Genesis 1:26). Er was geen verderf aan deze wijnstok te vinden. Er was genoeg vocht en levenssap in om al de takken te voeden, zodat hij Gode vruchten kon dragen. Ik bedoel dat Adam bekwaam was gemaakt om Gods geboden volmaakt te houden; dat zou het eeuwige leven teweeggebracht hebben voor hemzelf en voor al zijn nakomelingen. Aangezien allen sterven door Adams ongehoorzaamheid, zouden allen het leven gehad hebben door zijn gehoorzaamheid, als hij staande was gebleven.

Ten tweede moet u zien wat die stam nu is. Ach! Hij is totaal anders dan wat hij was, toen hij geplant werd door de Auteur en Fontein van alle goeds. Een rukwind uit de hel en een beet van de giftige tanden van de oude slang hebben van hem een verbasterde stam gemaakt, een dode stam; ja, zelfs een stam die doodt.

A. Het is in de eerste plaats een verbasterde, kwade stam.

Daarom zei de Heere tot Adam op die treurige dag: Waar zijt gij?" (Genesis 3:9). In welk een toestand bevindt u zich nu? "Hoe zijt gij Mij dan veranderd in verbasterde ranken van een vreemden wijnstok?" Of: Waar waart gij?" Waarom was u niet op de plaats waar wij elkaar altijd ontmoetten? Waarom duurde het zo lang voordat u kwam? Wat betekent deze vreselijke verandering? Wat betekent dit verbergen van uzelf voor Mij? Helaas! De stam is verbasterd, totaal bedorven. Hij is helemaal kwaad geworden en brengt wilde druiven voort. Hij verkiest de omgang met de duivel boven de gemeenschap met God. De satan wordt geloofd, en God Die de Waarheid Zelf is, wordt niet geloofd. Hij die de vriend van God was, zweert nu samen tegen Hem. Duisternis is gekomen in de plaats van licht. Onwetendheid heerst in de geest, waar Goddelijke kennis schitterde. De wil die eertijds rechtvaardig en geregeld was, is nu een opstandeling geworden tegen zijn Heere. In de gehele mens heerst een verschrikkelijke verwarring.

Laat ik nu, voordat ik verder ga, even stoppen en opmerken dat hier een spiegel is voor zowel de heiligen als de zondaars. Zondaars, blijf hier eens even staan en bezie eens nauwkeurig wie u bent; en heiligen, verneem eens, wal u eens was. Zondaars, u bent de ranken van een verbasterde stam. U kunt inderdaad vruchten dragen, maar nu uw wijnstok de wijnstok van Sodom is, moeten uw winddruiven vanzelfsprekend Vergiftige winddruiven" zijn (Deut. 32:32). De Schrift spreekt van twee soorten vruchten, die groeien aan de ranken van de natuurlijke stam en het is duidelijk genoeg dat ze dezelfde natuurlijke eigenschappen bezitten als hun verbasterde stam.

- (1) "De stinkende druiven" van goddeloosheid (Jesaja 5:2). Door de invloed van de hel groeien deze er in overvloed, zie Galaten 5:19-21. Aan hun poorten vindt men allerlei vruchten van dat soort, zowel oude als nieuwe vruchten. Stormen komen van de hemel om ze in hun groei te belemmeren, maar toch blijven ze groeien. Ze krijgen slagen toegebracht met het zwaard des Geestes, het Woord van God, de consciëntie geeft ze menige verborgen klap en toch groeien ze welig.
- (2) "Vruchten voor henzelf" (Hoséa 10:1). Wat zijn al de werken der gehoorzaamheid van de onvernieuwde mens anders? Wat zijn zijne verbetering, zijn ernstig gedrag, zijn gebeden en zijn goede werken anders? Ze worden alle hoofdzakelijk voor hemzelf gedaan, niet ter ere van God. Deze vruchten zijn als de appels van Sodom: ze zijn mooi om naar te kijken, maar ze vervallen tot as, wanneer men ze betast en beproeft. U denkt dat u niet alleen de bladeren van een belijdenis hebt, maar ook de vruchten van een heilige levenswandel, maar als u niet afgebroken bent van de oude stam en niet ingeënt bent in Christus Jezus, dan neemt God uw vruchten niet aan en slaat Hij er geen acht op.

Hier moet ik de gelegenheid aangrijpen om u te zeggen dat er in de hemel vijf gebreken zullen gevonden worden aan uw beste vruchten.

- a. Hun *bitterheid*. "Zij hebben bittere gezien" (Deut. 32:32). Er is een geest van bitterheid waarmee sommigen voor het aangezicht des Heeren komen bij het vervullen van hun godsdienstige plichten, omdat zij in boosheid en nijdigheid leven. Sommigen koesteren die tegen anderen, omdat zij hen overtreffen in een heilige levenswandel, of omdat zij een andere mening zijn toegedaan of een andere weg bewandelen dan zij. Dit is, waar deze geest ook heerst, een vreselijk symptoom van een onwedergeboren staat. Maar ik bedoel dit niet zozeer, als wel datgene dat eigen is aan al de ranken van de oude stam, namelijk: "het zuurdesem der Farizeeën, welke is geveinsdheid" (Lukas 12:1), dat iedere plicht die zij vervullen, verzuurt en verbittert. "De wijsheid" die "vol goede vruchten" is, is "ongeveinsd" (Jak. 3:17).
- b. Hun *slechte reuk*. "Hun werken zijn gruwelijk", want zij zijn zelf "verdorven" (Psalm 14:1). Ze rieken allen naar de oude stam, niet naar de nieuwe. Het is een bijzonder voorrecht van de heiligen, dat zij "Gode een goede reuk van Christus' zijn" (2 Korinthe 2:15). De vruchten van de onwedergeboren mens rieken niet naar de liefde tot Christus, noch naar het bloed van Christus, noch naar het reukwerk van Zijn voorspraak en daarom zullen ze nooit in de hemel aangenomen worden.
- c. Hun *onrijpheid*. Hun druiven zijn "onrijpe druiven" (Job 15:33). De "Zon der gerechtigheid" heeft er geen invloed op om ze tot volmaaktheid te brengen. Ze hebben de vorm van vruchten, maar meer ook niet. Zij bouwen op hun plichten, maar het ontbreekt hen aan rechte beginselen en goede oogmerken: hun werken worden niet "in God gedaan" (Johannes 3:21). Hun gebeden ontvallen aan hun lippen, voordat hun hart doortrokken is van het levenssap van de Geest der gebeden. Hun tranen rollen uit hun ogen, voordat hun hart echt vertederd is. Hun voeten gaan nieuwe paden bewandelen en hun wijze van doen is veranderd, terwijl hun natuur niet veranderd is.
- d. Hun *lichtheid*. Als zij "in weegschalen worden gewogen", dan worden zij "te licht gevonden" (Dan. 5:27). Als bewijs daarvan zult u opmerken dat zij hun ziel niet vernederen, maar dat zij die in hoogmoed verheffen. De goede vruchten van heiligheid doen de takken waaraan ze groeien, doorbuigen, zodat ze bijna de grond raken: "Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen; doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is" (1 Korinthe 15:10). De verzengde vruchten van de verrichtingen van de onwedergeborenen hangen licht aan de takken die zich hoog naar de hemel strekken: "Nu weet ik, dat de HEERE mij weldoen zal, omdat ik dezen Leviet tot een priester heb" (Richt. 17:13). Zij zien er inderdaad zo verheven uit, dat God hen niet kan aanschouwen: "Waarom vasten wij en Gij ziet het niet aan?" (Jesaja 58:3). Hoe meer plichten zij vervullen en hoe beter zij ze schijnen te doen, des te minder worden zij vernederd, des te meer worden zij opgeblazen. De geestesgesteldheid van de zondaar is precies het tegenovergestelde van wat in de heiligen gevonden wordt. Voor mensen die niet in Christus zijn, en ook niet begerig zijn om in Hem gevonden te worden, zijn hun plichten als blazen die met lucht gevuld zijn, waarmee zij denken naar het land van Immanuël te kunnen zwemmen. Deze moeten echter wel in stukken breken en als gevolg daarvan zinken zij, omdat zij Christus niet aanvaardden als Degene "Die hun hoofd opheft" (Psalm 3:4).
- e. Het zijn niet "*allerlei edele vruchten*" (Hooglied 7:13). Christus de Koning moet gediend worden met een verscheidenheid van vruchten. Waar God van het hart "Zijn hof" maakt, daar plant Hij, zoals Salomo deed, "bomen van allerlei vrucht" (Pred. 2:5). En bijgevolg brengt het "de vrucht des Geestes in alle goedheid" voort (Eféze 5:9). Maar "alzo zijn de goddelozen niet": hun gehoorzaamheid is nooit allesomvattend, er is altijd wel iets dat ervan uitgezonderd is. Kortom, hun vruchten zijn vruchten van een kwade boom, die niet in de hemel aangenomen kunnen worden.

B. *Onze natuurlijke stam is overeenkomstig de bedreiging een dode stam*: Ten dage als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven" (Genesis 2:17). Hun "wortel" is nu "als een uittering", geen wonder dat "hun bloem als stof zal opvaren" (Jesaja 5:24). De slag heeft het binnenste van de stam geraakt, het sap is er uitgelopen en de boom is verdord. De vloek van het eerste verbond is er als een hete bliksemstraal van de hemel ingeslagen en heeft hem vernield. Hij is nu vervloekt als die "vijgenboom": "Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid" (Mattheüs 21:19). Nu deugt hij nergens meer voor dan alleen om onnuttelijk de aarde te beslaan en om Tofeth van brandstof te voorzien.

Sta mij toe dat ik hier ook wat over uitweid. Iedere onvernieuwde mens is een rank van een dode stam. Wanneer u, o zondaar, een dode boomstam ziet, waar al het sap uit is, met ranken eraan die in

dezelfde toestand verkeren, dan moet u hem beschouwen als een treffend beeld van de staat van uw ziel.

- *Als de stam dood is, dan kan het niet anders of de ranken moeten dor zijn.* Helaas! De onvruchtbaarheid van vele belijders laat duidelijk zien aan welke stam zij groeien. Het is gemakkelijk om geloof voor te wenden, maar "toon mij uw geloof uit uw werken", als u dat kunt (Jak. 2:18).
- Een dode stam kan geen sap aanvoeren naar de ranken en ze vruchten voort laten brengen. Het verbond der werken was de band van onze vereniging met de natuurlijke stam, maar nu is het "door het vlees krachteloos" geworden; dat wil zeggen dat het krachteloos is geworden door de ontarding en verdorvenheid van de menselijke natuur (Romeinen 8:3). Het is krachtig genoeg om te gebieden, en om zware lasten te binden op de schouders van hen die niet in Christus zijn, maar het verschaft geen kracht om die lasten te dragen. Het sap dat eens in de wortel was, is nu weg, en de wet neemt als een genadeloze schuldeiser de erfgenamen van Adam gevangen en zegt: "Betaal mij wat gij schuldig zijt", terwijl hun goederen helaas zijn verkwist.
- Alle kosten en moeite die men aan de boom besteedt waar het leven uit is, zijn tevergeefs. Tevergeefs arbeiden mensen om vruchten aan de ranken te krijgen, wanneer er geen sap in de wortel is. In de eerste plaats is al de moeite van de hovenier tevergeefs. Predikanten arbeiden tevergeefs aan de ranken van de oude stam, wanneer ze eraan blijven zitten. Vele preken worden gehouden zonder enig resultaat, omdat er geen leven is om gevoelige indrukken te geven. Slappende mensen kunnen wakker gemaakt worden, maar de doden kunnen niet zonder een wonder opgewekt worden. Zo moet ook de dode zondaar in die toestand blijven, als hij niet door een wonder van genade in het leven teruggeroepen wordt.

In de tweede plaats *zijn de invloeden van de hemel op zo'n boom tevergeefs.* Tevergeefs daalt de regen erop neer; tevergeefs wordt hij blootgesteld aan de winterkou en de vorst. De Heer van de wijngaard graaft om menige dode ziel, maar de ziel wordt niet beter. "Al stiet gij den dwaas in een mortier..., zijn dwaasheid zou van hem niet afwijken." Al komt hij veel kruisen in zijn leven tegen, toch houdt hij vast aan zijn wellusten. Stel dat hij op een ziekbed gelegd wordt, dan zal hij daar neerliggen als een ziek beest. Hij zal zuchten onder zijn lijden, maar hij zal niet treuren over zijn zonden en hij zal er zich ook niet van afkeren. Stel dat de dood zelf hem zal aangrijzen, dan zal hij trots vasthouden aan zijn hoop, alsof hij de grimmige boodschapper verlegen zou kunnen maken door hem strak aan te kijken. Soms komt hij onder de indruk van de algemene werkingen van de Goddelijke Geest: hij wordt naar huis gestuurd met een bevend hart en met pijlen van overtuiging in zijn ziel.

Tenslotte overwint hij echter deze dingen en waant hij zich weer zo veilig als ooit. In de derde plaats zijn zomer en winter voor de ranken aan de dode stam gelijk. Wanneer andere ranken eromheen uitbotten, in volle bloei staan en vruchten voortbrengen, is er in hen geen verandering: de dode stam kent helemaal geen groeitijd. Misschien is het in de winter moeilijk om te weten welke bomen er dood zijn en welke er leven, maar het voorjaar laat dat duidelijk zien. Er zijn sommige perioden waarin er weinig leven te bespeuren valt, zelfs onder de heiligen, maar de tijden van geestelijke opleving komen toch tenslotte. Maar zelfs "wanneer de wijnstok bloeit en de granaatappel uitbot" - wanneer zaligmakende genade zich openbaart door haar levendige werkingen, om het even waar - zijn de ranken aan de oude stam nog verdord. Wanneer onder de heiligen "de dorre beenderen naderen, elk been tot zijn been", dan liggen de beenderen van de zondaar nog steeds "verstrooid aan den mond des grafs." Het zijn bomen die "onnuttelijk de aarde beslaan." Ze staan op het punt omgehouden te worden, en ze zullen omgehouden worden voor het vuur, als God in Zijn goedertierenheid dit niet voorkomt door ze van de stam af te snijden en ze in een andere stam in te enten.

Als de stam sterft, hoe kunnen dan de ranken in leven blijven? Als het sap uit de wortel en uit de kern van de stam weg is, dan moeten de ranken wel verdorren. "In Adam sterven allen" (I Korinthe 15:22). De wortel stierf in het paradijs, en al de ranken stierven in de wortel en met de wortel. De wortel is vergiftigd, en daardoor geraken de ranken besmet: "de dood is in de pot." Allen die van de vruchten of van de spijs proeven, worden gedood.

Weet dan, dat iedere natuurlijke mens een rank is van *een dodende stam*. Onze natuurlijke wortel geeft ons alleen geen leven, maar hij heeft een dodelijke kracht die al de ranken ervan bereikt.

Er zijn vier dingen die de eerste Adam op al zijn ranken overbrengt, en deze blijven in degenen die niet in Christus ingeënt worden en zij drukken hen terneer.

- Ten eerste is dat een verdorven natuur. Hij zondigde en zijn natuur werd daardoor verdorven of ontaard en deze verdorvenheid wordt overgebracht op heel zijn nageslacht. Hij was besmet en de besmetting verspreidde zich over al zijn zaad.
- Ten tweede is dat de schuld, waaraan de straf wettelijk verbonden is: "Daarom, gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is, en door de zonde de dood, en alzo de dood tot alle mensen doorgegaan is, in welken allen gezondigd hebben" (Romeinen 5:12). De bedreigingen van de wet zijn als koorden des doods, gevlochten rond de ranken van de oude stam om ze over de heg in het vuur te trekken. Tot het moment dat zij door het snoeimes van de oude stam worden afgesneden, hangt het zwaard van de wraak boven hun hoofd om hen neer te vellen.
- Ten derde brengt deze dodende stam de vloek over op de ranken. Daar de stam als stam vervloekt is - want ik spreek niet over Adam in zijn persoonlijke en particuliere hoedanigheid - zo zijn ook de ranken vervloekt: Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder den vloek" (Galaten 3:10). Deze vloek treft de gehele mens en alles wat hem toebehoort. Deze vloek treft ieder ding dat hij bezit en hij werkt op drieërlei wijze:
 - a. De vloek werkt als een vergif, dat besmet. Zo "zijn hun zegeningen vervloekt" (Mal, 2:2). Wat de mens ook geniet, het kan hem geen goed doen, maar kwaad, omdat hij zo vergiftigd is door de vloek. Zijn Voorspoed" in de wereld Verderft hem" (Spreuken 1:32). De bediening van het Evangelie is "een reuk des doods ten dode" voor hem (2 Korinthe 2:16). Zijn schijnbare prestaties op het gebied van de godsdienst zijn een vloek voor hem; zijn kennis dient alleen maar om hem opgeblazen te maken en zijn plichten doen alleen maar dienst om hem van Christus af te houden.
 - b. De vloek werkt "als een mot", die opeet en stukje bij beetje verwoest: "Daarom zal Ik Efraïm zijn als een mot" (Hoséa 5:12). Er knaagt een worm aan de wortel die hem langzamerhand opeet. Zo achtervolgde de vloek Saul, totdat hij hem van al zijn genietingen en zelfs zijn uiterlijk vertoon van de godsdienst beroofde. Soms verteren zij als "het vette der lammeren" en smelten zij weg als sneeuw voor de zon.
 - c. De vloek handelt als een woeste leeuw: "Ik zal Efraïm zijn als een felle leeuw" (Hoséa 5:14). De Heere "zal op hen regenen strikken, vuur en zwavel, en een geweldige stormwind." Hij doet dat op zo'n wijze dat zij met de stroom weggedreven worden. Hij ontrukkt hen in Zijn toorn hun genietingen, Hij achtervolgt hen met verschrikkingen. Hij scheurt hun ziel uit hun lichaam en werpt de dode rank in het vuur. Zo verteert de vloek als een vuur dat niemand kan blussen.
- Ten vierde brengt de dodende stam de dood over naar de ranken die eraan zitten. Adam nam de vergiftigde beker en dronk hem in één teug leeg. Dit veroorzaakte de dood voor hemzelf en voor ons. Wij kwamen geestelijk dood in de wereld en zijn daarbij onderworpen aan de eeuwige dood, en onvoorwaardelijk blootgesteld aan de tijdelijke dood. Deze wortel is voor ons als de rivier de Scythia, die, naar men zegt, iedere dag kleine blaasjes voortbrengt, waaruit een soort kleine vliegjes komen, die "s morgens tevoorschijn komen, s middags vleugels krijgen en "s avonds sterven. Dit is een zeer levendig beeld van onze sterfelijke staat.

Nu, geliefde toehoorders, *is het niet absoluut noodzakelijk om van onze natuurlijke stam afgebroken te worden?* Wat zullen onze schone bladeren van een belijdenis, of onze vruchten van plichten ons baten, indien wij nog steeds ranken zijn van de verbasterde, dode en dodende stam? Maar helaas! Onder de vele vragen die onder ons opgeworpen worden, zijn er maar weinige die erover gaan, of ik afgebroken ben van de oude stam, of niet. Of ik ingeënt ben in Christus of niet. Ach! Waartoe dient al deze tijdverspilling? Waarom is er zoveel rumoer over de godsdienst onder velen die geen goed verslag kunnen geven dat zij een goed fundament hebben gelegd, omdat zij enkel en alleen vreemdelingen zijn van de bevindelijke godsdienst? Ik vrees dat, als God in Zijn goedertierenheid niet bijtijds de godsdienst van velen ondermijnt en ons niet laat zien dat wij helemaal geen godsdienst bezitten, het in ons stervensuur zal blijken dat "onze wortel is als een uittering" en dat "onze bloem als stof zal opvaren." Laten wij daarom onze staat onderzoeken, opdat wij op het eind van ons leven geen dwazen zullen blijken te zijn.

2. De bovennatuurlijke stam waarin zij ingeënt worden.

Laten wij nu aandachtig de bovennatuurlijke stam bezien waarin de ranken, die van de natuurlijke stam zijn afgesneden, worden ingeënt. Jezus Christus wordt soms de "Spruite" genoemd (Zacharia 3:8). Dat is Hij wat betreft Zijn menselijke natuur, daar Hij een Spruit is, de voornaamste Spruit van het huis van David. Soms wordt Hij een "Wortel" genoemd (Jesaja 11:10). Wij zien beide tezamen in Openbaring 22:16: "Ik ben de Wortel en het Geslacht Davids." Hij is Davids Wortel als God en Hij is Zijn Geslacht als Mens. De tekst zegt ons dat Hij "de Wijnstok" is; dat wil zeggen dat Hij als Middelaar de Wijnstok is, waarvan de gelovigen de ranken zijn. Zoals het sap uit de aarde komt in de wortel en de stam en vandaar wordt verspreid naar de ranken, zo wordt door Christus als Middelaar, Goddelijk leven overgebracht van de Fontein naar degenen die door het geloof met Hem verenigd worden: "Gelijkerwijs Mij de levende Vader gezonden heeft en Ik leef door den Vader, alzo die Mij eet, dezelve zal leven door Mij"(Johannes 6:57). Nu is Christus Middelaar, niet alleen als God, zoals sommigen hebben beweerd, en ook niet alleen als Mens, zoals de Rooms en over het algemeen van oordeel zijn, maar Hij is Middelaar als God-Mens: "De gemeente Gods, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed" (Handelingen 20:28). "...Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft" (Hebreeën 9:14).

De Goddelijke en de menselijke natuur handelen elk op onderscheiden wijze, maar ze hebben toch een gezamenlijke werking in het vervullen van Zijn ambt als Middelaar. Dit wordt verduidelijkt door de overeenkomst met een gloeiend zwaard dat tegelijkertijd snijdt en brandt. Terwijl het snijdt, brandt het en terwijl het brandt, snijdt het: het staal snijdt en het vuur brandt. Daarom is Christus, de God-Mens, de Stam waarvan de gelovigen de ranken zijn. Zij zijn verenigd met de gehele Christus. Zij zijn met Hem verenigd in Zijn menselijke natuur, daar zij "leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en van Zijn benen" zijn (Eféze 5:30). Zij zijn ook verenigd met Hem in Zijn Goddelijke natuur, want zo spreekt de apostel van deze vereniging: "Christus is onder u, de Hoop der heerlijkheid" (Kol.1:27). En door Hem zijn zij verenigd met de Vader en met de Heilige Geest: "Zo wie beleden zal hebben, dat Jezus de Zone Gods is, God blijft in hem en hij in God" (1 Johannes 4:15). Het geloof, de band van deze vereniging, ontvangt de gehele Christus, de God-Mens, en verbindt ons zo aan Hem in die hoedanigheid.

Zie hier, o gelovigen, uw hoge voorrecht. U was eens een rank van een verbasterde stam, gelijk ook de anderen, maar u bent nu uit genade een rank van de ware Wijnstok geworden (Johannes 15:1). U bent afgesneden van een dode en dodende stam en ingeënt in de laatste Adam, Die tot een levendmakende Geest is geworden (I Korinthe 15:45). Uw verlies door de eerste Adam is met groot voordeel goedge maakt door uw vereniging met de tweede Adam. Adam was in zijn beste staat slechts een struik in vergelijking met Christus, de Boom des levens. Adam was slechts een dienstknecht, Christus is de Zoon, de Erfgenaam en de Heere van alle dingen, "de Heere uit den hemel". Het kan niet ontkend worden, dat er genade te zien was in het eerste verbond, maar ze wordt net zover overtroffen door de genade van het tweede verbond als de schemering wordt overtroffen door het licht van de middag.

3. Vraag. *Welke ranken worden er uit de natuurlijke stam genomen en in deze Wijnstok ingeënt?*

Antwoord.

Dat zijn de uitverkorenen en niemand anders. Zij en zij alleen worden ingeënt in Christus en bijgevolg wordt niemand dan zij afgesneden van de dodende stam. Alleen voor hen treedt Hij tussenbeide, opdat zij één mogen zijn in Hem en Zijn Vader (Johannes 17:9-23). Het geloof, de band van deze vereniging, wordt aan niemand anders gegeven. Het is "het geloof der uitverkorenen Gods" (Titus 1:1). De Heere gaat vele ranken die groeien aan de natuurlijke stam, voorbij. Hij snijdt er slechts hier één en daar één af en ent ze in de ware Wijnstok in, overeenkomstig met wat vrije liefde heeft bepaald.

Dikwijls kiest Hij de rank waarvan wij allerm minst zouden verwachten dat Hij die zou kiezen, terwijl Hij de voornaamste ranken aan de natuurlijke stam achterlaat. Hij gaat de "machtigen" en de "edelen" voorbij en Hij roept "het zwakke, het onedele en het verachte" (I Korinthe 1:26-28). Ja, Hij laat dikwijls de mooie en gladde ranken achter, en Hij neemt de ruwe en knoestige, en "dit waan gij sommigen; maar gij zijt afgewassen", enzovoort (I Korinthe 6:11). Als wij vragen waarom dit zo is, dan vinden wij

geen andere reden dan dat zij "uitverkorenen zijn in Hem" (Eféze 1:4). "Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus" (vers 5).

Dus worden zij tezamen vergaderd in Christus, terwijl Hij de overigen laat blijven groeien aan hun natuurlijke stam om later in bundels gebonden te worden voor het vuur. Daarom zal het Evangelie, tot wie het ook tevergeefs mag komen, een gezegende uitwerking hebben op Gods uitverkorenen: "Er geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven" (Handelingen 13:48). Waar de Heere veel volk heeft, daar zal het Evangelie vroeger of later veel vrucht dragen. Zij die verlost zullen worden, zullen toegevoegd worden aan het verborgen lichaam van Christus.

4. Nu moet ik aantonen hoe de ranken van de natuurlijke stam, de eerste Adam, worden afgesneden, en in de ware Wijnstok, de Heere Jezus Christus, worden ingeënt.

Het is aan de landman te danken, niet aan de rank, dat ze van haar natuurlijke stam wordt afgesneden en in de nieuwe stam wordt ingeënt. Als de zondaar van de eerste stam wordt afgehaald, dan is hij lijdelijk. Hij kanen wil ook niet uit eigen beweging eraf komen, maar hij klemt zich eraan vast, totdat hij door de kracht van de Almachtige eraf genomen wordt: "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke" (Johannes 6:44). En in Johannes 5:40: "En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben." De ingeente ranken zijn "Gods akkerwerk" (I Korinthe 3:9), "een planting des HEEREN" (Jesaja 61:3). Het gewone middel waarvan Hij gebruikmaakt bij dit werk, is de bediening van het Woord: "Wij zijn Gods medearbeiders" (I Korinthe 3:9). Maar de krachtige uitwerking ervan is geheel van Hem, welke bekwaamheden de predikant ook bezit, of hoe godvruchtig hij ook is: "Zo is dan noch hij die plant iets, noch hij die natmaakt, maar God Die den wasdom geeft" (I Korinthe 3:7). De apostelen predikten tot de Joden, maar toch bleef de grootste meerderheid van dat volk ongelovig: "Wie heeft onze prediking geloofd?" (Romeinen 10:16). Ja, Christus Die sprak zoals nooit een mens had gesproken, zegt Zelf over de vrucht van Zijn eigen evangeliebediening: "Ik heb tevergeefs gearbeid, Ik heb Mijn kracht onnuttelijk en ijdelijk toegebracht" (Jesaja 49:4). Er kan op de ranken gehakt worden door de prediking van het Woord, maar de slagen zullen er nooit doorheen gaan, totdat ze afdoende geraakt worden door een slag van een almachtige arm. Gods gewone wijze van handelen is echter om "door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven" (I Korinthe 1:21). De afsnijding van de rank van de natuurlijke stam wordt verricht door het snoeimes van de wet in de hand van Gods Geest: "Want ik ben door de wet der wet gestorven" (Galaten 2:19). Wij zijn door de band van het verbond der werken, zoals ik hiervoor al gezegd heb, verbonden met onze natuurlijke stam. Daarom doen mensen met het verbond der werken, zoals een vrouw die niet gaarne verstoten wil worden, met de huwelijksband doet: zij pleit erop en zij klemt zich eraan vast. Zo doen mensen met het verbond der werken. Zij houden zich eraan vast, zoals de man die het schip met zijn handen vasthield: toen zijn ene hand eraf gehakt werd, bleef hij het schip vasthouden met zijn andere hand en toen allebei zijn handen eraf gehakt waren, hield hij het vast met zijn tanden. Dit zal blijken als wij het werk dat de Heere aan mensen besteedt wanneer Hij hen van de oude stam verwijdert, duidelijk in ogenschouw nemen. Ik stel nu voor dit te doen door u op de volgende bijzonderheden te wijzen.

Twaalf slagen waardoor een rank van de natuurlijke stam wordt afgesneden

1. Wanneer de Geest des Heeren in een persoon begint te werken om hem tot Christus te brengen, dan vindt Hij hem in een Laodicese toestand. Hij is vast in slaap, zich niet bewust van enig gevaar en hij droomt van de hemel en de gunst Gods, hoewel hij vol zonde is tegen de Heilige Israëls: "Gij weet niet, dat gij zijt ellendig en jammerlijk en arm en blind en naakt" (Openbaring 3:17). Daarom werpt de Geest enige lichtstralen in de duistere ziel en Hij laat de mens zien dat hij een verloren mens is, als hij geen nieuw blad opslaat en zich geen nieuwe levenswijze eigen maakt. Zo wordt er door de Geest des Heeren, Die handelt als de Geest der dienstbaarheid, een gerechtshof opgericht in het binnenste van de mens, waar hij wordt aangeklaagd, beschuldigd en veroordeeld wegens het verbreken van de wet

Gods. Hij wordt overtuigd van zonde, en van gerechtigheid (Johannes 16:8). En nu kan hij niet langer gerust slapen in zijn vroegere levenswijze. Dit is de eerste slag die de rank krijgt om haar af te snijden.

2. Hierop verlaat de mens zijn vroegere goddeloze levenswijze. Hij verlaat zijn liegen, vloeken, sabbatsschending, stelen en andere praktijken, hoewel ze dierbaar voor hem zijn als zijn rechteroog. Hij zal ze liever laten varen dan zijn ziel verderven. Het schip gaat waarschijnlijk zinken, en daarom gooit hij zijn goederen overboord om zelf niet om te komen. En nu begint hij zichzelf in zijn hart te zegenen, en zijn bewijsstukken voor de hemel met blijdschap te bezien, terwijl hij zichzelf een betere dienstknecht van God vindt dan vele anderen: "O God, ik dank U dat ik niet ben gelijk de andere mensen: rovers, onrechtvaardigen, overspelers", enzovoort (Lukas 18:11). Hij krijgt echter spoedig weer een slag met de bijl van de wet, die hem laat zien, dat alleen hij die doet hetgeen geschreven is in het boek der wet, erdoor zalig kan worden. Zij laat hem ook zien dat zijn negatieve heiligheid een te geringe beschutting is tegen de storm van Gods toorn. En zo, hoewel zijn zonden van bedrijf daarvóór zwaar op hem rustten, beginnen nu zijn zonden van nalatigheid zich te verdringen in zijn gedachten en dat gaat gepaard met een reeks vloeken van de wet en van wraak. En elk van de Tien Geboden brandt op hem los met donderslagen van toorn, omdat hij de plichten die van hem geëist werden, heeft verzuimd.

3. Daarop gaat hij trachten een positief heilige levenswijze te leiden. Hij is niet alleen niet goddeloos meer, maar hij verricht ook godsdienstige plichten. Hij bidt, hij tracht zich de godsdienstige principes eigen te maken, hij onderhoudt de dag des Heeren stipt en zoals Herodes "doet hij vele dingen" en hoort predikaties "gaarne". Kortom, er is een grote mate van gelijkvormigheid in zijn uiterlijk gedrag aan de letter van de beide tafelen der wet.

En nu is er in die mens een geweldige verandering te zien, die zijn bureu wel op moeten merken. Hij wordt daarom door de Godvruchtigen met blijdschap als een biddend mens in hun gezelschap toegelaten. Hij kan met hen spreken over godsdienstige zaken, ja, zelfs over zielsbevindingen waar sommigen geen kennis van hebben. En het goede oordeel dat zij over hem hebben, bevestigt het goede oordeel dat hij over zichzelf heeft. Deze stap in de godsdienst is voor velen die nooit verder komen, noodlottig.

4. Maar hier brengt de Heere aan de uitverkoren rank een nieuwe slag toe. De consciëntie beschuldigt hem heftig van enige verkeerde stappen die hij gedaan heeft in zijn levenswandel: de verwaarlozing van een of andere plicht, of het begaan van een of andere zonde die een smet werpt op zijn levenswandel. Dan verschijnt het vlammend zwaard van de wet boven zijn hoofd en de vloek weerklinkt in zijn oren, omdat hij "niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen" (Galaten 3:10). 4. Om deze reden is hij verplicht een andere zalf te zoeken voor zijn pijnlijke wond. Hij gaat tot God, belijdt zijn zonden en hij smeekt om vergeving ervan, terwijl hij belooft er in de toekomst voor op zijn hoede te zijn. Zo vindt hij rust en denkt dat hij die wel nemen mag, aangezien de Schrift zegt: "Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve" (1 Johannes 1:9). Hij houdt er geen rekening mee, dat hij grijpt naar een voorrecht dat alleen toekomt aan hen die ingeënt zijn in Christus en in het verbond der genade zijn opgenomen. De ranken echter die nog aan de oude stam groeien, kunnen daarop niet pleiten.

En hier worden soms nadrukkelijke en speciale geloften gedaan tegen die en die zonde en verbinden zij zich tot die en die plicht. Zo doen velen heel hun leven en zij kennen geen andere godsdienst dan het doen van hun plichten. Zij belijden de dingen waarin zij tekortschieten en vragen er vergiffenis voor, terwijl zij zichzelf de eeuwige gelukzaligheid beloven, hoewel zij volslagen vreemdelingen zijn van Christus. Hier zijn vele uitverkorenen gewond terneer geworpen en vele verworpenen zijn hier gedood, terwijl de wonden van geen van beiden diep genoeg waren om hen van hun natuurlijke stam af te snijden. Maar de Geest des Heeren geeft de rank die afgesneden moet worden, een slag die nog dieper gaat. De Geest toont hem dat hij tot nu toe slechts een heilige aan de buitenkant geweest is. De Geest ontdekt hem aan de vuile lusten die in zijn hart wonen, waaraan hij daarvoor geen aandacht schonk: "Maar als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden" (Romeinen 7:9). Dan ontdekt hij dat zijn hart een mesthoop is van helse lusten, gevuld met hebzucht, trotsheid, boosaardigheid, vuilheid en dergelijke. Nu, zodra de deur van "zijn geheele binnenkamers" zo voor hem geopend wordt en hij ziet wat "zij doen in de duisternis", dan blijft er van zijn uiterlijke godsdienst niets over.

Dan leert hij een nieuwe godsdienstige les, namelijk: Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is" (Romeinen 2:28).

5. Daarop gaat hij verder, en gaat hij zich zelfs bezighouden met zijn inwendige godsdienst. Hij gaat krachtiger aan het werk dan ooit tevoren. Hij treurt over de boosheden van zijn hart, en hij tracht het onkruid te overwinnen dat hij in die verwaarloosde tuin ziet groeien. Hij spant zich in om zijn hoogmoed en zijn hartstocht te bedwingen en om onkuisheden die hij overdenkt, uit te bannen. Hij bidt inniger, luistert aandachtiger en tracht zijn hart tot ontroering te brengen bij iedere godsdienstige plicht die hij vervult.

Zo gaat hij van zichzelf denken dat hij niet alleen een uitwendige, maar ook een inwendige christen is. U moet zich hier niet over verwonderen, want er zit hier niets in dat de kracht van de natuur te boven gaat, of wat men kan bereiken onder de krachtige invloed van het verbond der werken. Daarom wordt er een slag toegebracht, die nog dieper gaat. De wet legt de consciëntie van die mens ten laste, dat hij "een overtreder van den buik af is geweest, dat hij als een schuldig schepsel ter wereld is gekomen. De wet beschuldigt hem ervan dat hij in de tijd van zijn onwetendheid en zelfs sinds zijn ogen geopend werden, schuldig is geweest aan vele dadelijke zonden, die hij helemaal over het hoofd heeft gezien, of die hij niet voldoende betreurd heeft. Geestelijke zweren, die niet genezen zijn door het bloed van Christus, maar op een of andere wijze oppervlakkig geheeld zijn, raken immers gemakkelijk geïrriteerd en breken even spoedig weer open. En daarom grijpt de wet hem bij de keel en zegt: "Betaal mij wat gij schuldig zij t."

6. Dan zegt de zondaar in zijn hart: "Wees lankmoedig over mij, en ik zal U alles betalen." Zo gaat hij aan het werk om een beledigd God te verzoenen en om boete te doen voor zijn zonden. Hij vernieuwt zijn bekering, tenminste wat er voor door moet gaan. Hij verdraagt geduldig al de verdrukkingen die hij moet ondergaan, ja, hij kwelt zichzelf door zich het gebruik van zijn wettige geriefelijkheden te ontzeggen. Hij zucht zwaar, treurt bitterlijk en roept onder tranen om vergeving, totdat hij zichzelf zover heeft gebracht dat hij zich verbeeldt dat hij deze verkregen heeft. Zo heeft hij dus boete gedaan voor wat "tevoren geschied is" en heeft hij besloten een goede dienstknecht van God te zijn en om in de toekomst de Heere inwendig en uitwendig te blijven gehoorzamen. Maar de slag moet toch nog dichter bij het hart gebracht worden, voordat de rank eraf valt. De Heere laat hem in de spiegel van de wet zien hoe hij zondigt in alles wat hij doet, zelfs in het beste wat hij kan doen en daarom klinkt die vreselijke roep opnieuw in zijn oren: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen" (Galaten 3:10). Toen gij vasttet en rouwklaagdet", zegt de Heere, "hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevast?" Zal modderig water schone kleren maken? Zult u voor één zonde voldoen met een andere zonde? Dwaalden uw gedachten niet af bij het doen van die of die plicht? Waren uw genegenheden niet mat bij een andere? Wierp uw hart geen zondige blik op die of die afgod? En rees er geen vlaag van ongeduld op in uw hart onder die of die verdrukking? "Zou Mij zulks aangenaam zijn van uw hand?... Ja, vervloekt zij de bedrieger, die... offert wat verdorven is" (Mal. 1:13,14). En zo wordt hij zover afgebroken, dat hij inziet, dat hij niet in staat is om te voldoen aan de eisen van de wet.

7. Daarom gaat hij, als een gebroken mens die ziet dat hij niet in staat is om al zijn schulden te betalen, een schikking maken met zijn schuldeiser. En omdat hij streeft naar rust en troost, doet hij wat hij kan om de wet te vervullen en wat betreft datgene waarin hij tekortschiet, daarvan verwacht hij dat God de wil voor de daad zal aannemen. Terwijl hij zo zijn best doet en het nog beter wil doen, gaat hij op een bedrieglijke wijze zichzelf wijsmaken dat zijn staat goed is. Hierdoor worden er duizenden verdorven. Maar de uitverkorenen krijgen een nieuwe slag, die hen in deze toestand hun houvast doet verliezen. De leer van de wet dringt zich aan hun consciëntie op, en ze toont hen aan dat nauwgezette en volkomen gehoorzaamheid aan de wet vereist is, op straffe van de vloek. Ze toont hen aan dat het doen van de wet, niet het wensen te doen, zal baten. Wensen het beter te doen, zal niet beantwoorden aan de eisen van de wet. En daarom klinkt de vloek weer: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft..., om dat te doen." Dat houdt in dat men dat daadwerkelijk moet doen. Het is tevergeefs om te wensen dat te doen.

8. Daar hij alle hoop om een schikking te treffen met de wet, heeft moeten opgeven, begint hij nu te lenen. Hij ontdekt dat alles wat hij kan doen om de wet te gehoorzamen en al zijn begeerten om beter

te zijn en beter te doen, zijn ziel niet zal redden. Daarom wendt hij zich tot Christus, en smeekt Hem of Zijn gerechtigheid mag aanvullen wat er aan zijn eigen gerechtigheid ontbreekt, en of Hij al de gebreken van zijn doen en van wat hij moet ondergaan, wil bedekken. Hij smeekt of God hem zo om Christus" wil zou willen aannemen, en of hij daarop met Hem verzoend mag zijn. Terwijl hij zo bezig is om te doen wat hij kan om de wet te vervullen en van Christus verwacht dat Hij al zijn gebreken zal goedmaken, valt hij tenslotte met een gerust en veilig gevoel in slaap. Vele mensen storten zich op deze wijze in het verderf. Dit was de dwaling van de Galaten, die Paulus in zijn zendbrief aan hen, bestrijdt. Maar Gods Geest breekt de zondaar ook af van dit houvast door zijn consciëntie van die grote waarheid te doordringen: "Doch de wet is niet uit het geloof; maar de mens die deze dingen doet, zal door dezelve leven" (Galaten 3:12). Er is in deze zaak geen vermenging van de wet en van het geloof. De zondaar moet bij een van beide blijven en de ander loslaten. De weg der wet en de weg des geloofs zijn zozeer verschillend, dat het voor een zondaar niet mogelijk is op de één te wandelen, tenzij hij de andere verlaat. Als hij voor het "doen" kiest, dan moet hij het helemaal alleen doen. Christus zal geen gedeelte voor hem doen als hij niet alles doet. Een kleed dat samengesteld is uit allerlei soorten gerechtigheid, is geen kleed dat gepast is voor het hemelhof. Zo wordt de mens, die droomde en dacht dat hij at, wakker geschud door de slag en zie: zijn ziel is flauw. Zijn hart zinkt in hem als een steen, omdat hij bemerkt dat hij zijn last niet alleen kan dragen, en dat hij ook geen hulp kan krijgen.

9. Wat kan nu iemand doen, die wel moet betalen en toch geen geld genoeg van zichzelf heeft om zich uit de schuld te halen en ook niet zoveel kan lenen en die "zich schaamt om te bedelen?" Zeg eens, wat kan zo iemand anders doen dan "zichzelf verkopen", zoals de man onder de wet die verarmd was"? (Lev. 25:47). Daarom tracht de zondaar die van zoveel houvasten is afgeslagen, een overeenkomst met Christus te sluiten en, als ik het zo eens mag zeggen, zichzelf aan de Zoon van God te verkopen, terwijl hij plechtig belooft en verklaart dat hij een dienstknecht van Christus wil zijn zo lang als hij leeft, indien Hij zijn ziel wil redden.

En hier maakt de zondaar dikwijls een persoonlijk verbond met Christus en geeft zichzelf op deze voorwaarden aan Hem over. Ja, hij gebruikt zelfs het sacrament om de koop zeker te maken. Daarop is de grote zorg van die mens hoe hij Christus moet gehoorzamen, hoe hij Zijn geboden moet onderhouden om zo aan zijn overeenkomst te voldoen. En hierin vindt de ziel gedurende enige tijd een valse en ongezonde vrede, totdat de Geest des Heeren weer een slag toebrengt om de mens eveneens af te snijden van deze toevlucht der leugen.

En dat gebeurt op deze manier: wanneer hij er niet in slaagt om de plichten te vervullen die hij op zich genomen heeft en wanneer hij weer in de zonde valt waartegen hij een verbond had gemaakt, dan wordt de ziel er op krachtige wijze van doordrongen dat zijn verbond verbroken is. Zo verdwijnt al zijn troost en verschrikkingen maken zich opnieuw meester van zijn ziel, omdat hij iemand is die het verbond met Christus verbroken heeft. Gewoonlijk vernieuwt de mens het verbond om zichzelf te helpen, maar hij verbreekt het weer zoals daarvoor. En hoe is het mogelijk dat het anders zou zijn, aangezien hij nog steeds aan de oude stam vastzit? Zo is het werk van velen aangaande hun ziel heel hun leven niets anders dan het maken en verbreken van zulke verbonden, telkens en telkens weer.

Tegenwerping. Sommigen zullen misschien zeggen: Wie leeft er, die niet zondigt? Wie is er die niet tekortschiet in het vervullen van zijn plichten die hij op zich genomen heeft? Als u deze weg als ondeugdelijk afwijst, wie kan dan zalig worden?"

Antwoord. Ware gelovigen zullen behouden worden, namelijk allen die door het geloof Gods verbond aangrijpen. Maar dit soort verbond is een verbond van de mens zelf, een uitvinding van zijn eigen hart. Het is niet het verbond van God, dat bekendgemaakt wordt in het Evangelie van Zijn genade. En het maken ervan is niets anders dan het maken van een werkverbond met Christus, waarbij de wet en het Evangelie met elkaar verward worden. Het is een verbond dat Hij nooit zal onderschrijven, al zouden wij het ondertekenen met ons hartenbloed: Want indien degenen, die uit de wet zijn, erfgenamen zijn, zo is het geloof ijdel geworden en de belofte tenietgedaan" (Romeinen 4:14). "Daarom is zij uit het geloof, opdat ze zij naar genade, ten einde de belofte vast zij al den zaden" (vers 16). "En indien het door genade is, zo is het niet meer uit de werken; anderszins is de genade geen genade meer. En indien het is uit de werken, zo is het geen genade meer; anderszins is het werk geen werk meer" (Romeinen 11:6). Gods verbond is eeuwig; eenmaal in het verbond, nooit meer eruit; en de

weldadigheden zijn "gewisse weldadigheden" (Jesaja 55:3). Maar dat verbond van u is een wankelend verbond; het is nooit zeker, maar het wordt iedere dag verbroken. Het is enkel en alleen een slaafs verbond, waarbij Christus gediend wordt voor de zaligheid. Gods verbond is echter een kinderlijk verbond, waarin de zondaar Christus en Zijn zaligheid, die vrij wordt aangeboden, aanneemt, en zo "een zoon wordt": "Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven zonen Gods te worden" (Johannes 1:12; Engelse vertaling). Daar hij een zoon geworden is, dient hij zijn Vader, niet opdat de erfenis de zijne zou mogen worden, maar omdat ze de zijne is door Jezus Christus (zie Galaten 4:24 en verder). Het aangaan van dat valse verbond houdt in dat men van Christus koopt met geld, maar het aangrijpen van Gods verbond houdt in dan men van Hem koopt "zonder geld en zonder prijs" (Jesaja 55:1); dat wil zeggen dat men van Hem bedelt. In dat valse verbond werken de mensen voor hun leven, in Gods verbond komen zij tot Christus en werken zij vanuit het leven. Wanneer de mens onder dat valse verbond tekortschiet in het doen van zijn plicht, dan is alles verloren en moet het verbond opnieuw aangegaan worden. Maar al schiet de mens onder het verbond Gods tekort in het doen van zijn plicht; en al valt hij vanwege zijn tekortkomingen onder de tucht van het verbond; en al ligt hij onder het gewicht ervan tot het moment dat hij zijn toevlucht neemt tot het bloed van Christus om vergeving te verkrijgen en zijn bekering te vernieuwen, dan blijft toch alles waarop hij zich verliet voor zijn leven en zijn zaligheid, namelijk de gerechtigheid van Christus, geheel van kracht en blijft het verbond vast (zie Romeinen 7:24, 25 en 8:1).

Nu, al brengen sommige mensen hun leven door met het maken en verbreken van zulke verbonden die van henzelf zijn, dan wordt de schrik van het verbreken ervan langzamerhand steeds zwakker, totdat het tenslotte weinig of geen ongerustheid meer bezorgt. Toch ontdekt de mens in wie het goede werk zijn voortgang heeft tot het voltooid is met de afsnijding van de oude stam, dat deze verbonden gelijk zijn aan vergane touwen, die bij elke aanraking afbreken. Daar de verschrikking Gods daarop aan zijn ziel verdubbeld wordt, en de wateren telkens over zijn ziel gaan, is hij verplicht op te houden met het aangrijpen van zulke verbonden en met het zoeken van hulp op een andere wijze.

10. Daarop gaat de mens tenslotte aan Christus' deur om genade bedelen, maar toch is hij een trotse bedelaar, die op zijn persoonlijke waardigheid staat. Want zoals de Rooms en naast de ene en enige Middelaar, andere middelaars hebben om voor hen te pleiten, zo hebben de ranken van de oude stam altijd wel iets dat zij voor de dag kunnen halen, dat, naar zij denken, hen aan Christus kan aanbevelen en Hem ertoe kan bewegen Zich met hun zaak te belasten. Zij kunnen er niet aan denken naar de geestelijke markt te komen zonder geld in hun Handelingen Zij zijn als mensen die zelf eens in het bezit waren van een landgoed, maar die tot uiterste armoede zijn vervallen, en zijn gedwongen om te bedelen. Wanneer zij beginnen te bedelen, dan herinneren zij zich hun vroegere positie nog en hoewel zij hun vermogen zijn kwijtgeraakt, hebben zij toch veel van hun vroegere geestesgesteldheid behouden. Daarom kunnen zij zich niet voorstellen, dat zij als gewone bedelaars behoren behandeld te worden. Zij vinden dat zij een bijzondere achting verdienen en als deze hun niet wordt geschonken, dan komt hun geest in opstand tegen hem tot wie zij zich wenden om in hun noden te voorzien. Zo schenkt God de onvernederde zondaar vele algemene weldaden, en sluit hem niet op in de kuil overeenkomstig naar wat hij verdient. Maar dit alles is niets in zijn ogen. Hij moet aan de tafel van de kinderen gezet worden; anders acht hij zich hard en onrechtvaardig behandeld. Hij is immers nog niet zo diep vernederd dat hij denkt dat "God rechtvaardig is in Zijn spreken" tegen hem en "rein" is van alle ongerechtigheid in "Zijn richten" tegen hem vanwege zijn echte tekortkomingen (Psalm 51:6). Hij denkt misschien dat zelfs voordat hij verlicht werd, hij beter was dan vele anderen. Hij overweegt de verbetering van zijn leven, zijn berouw, de droefheid en de tranen die zijn zonde hem gekost hebben, zijn ernstige begeerten naar Christus, zijn gebeden en worstelingen om genade. Hij gebruikt deze nu allemaal als steekpenningen om genade te verkrijgen en hij hecht er geen klein gewicht aan bij zijn toenaderingen aan de troon der genade. Maar hier schiet de Geest des Heeren een bundel pijlen in het hart van de mens, waardoor zijn vertrouwen in deze dingen in de grond geboord wordt en vernietigd. In plaats dat hij zichzelf beter vindt dan velen, moet hij in gaan zien dat hij erger is dan wie ook. Hij ontdekt de waardeloosheid van zijn levensverbetering. In zijn ogen is zijn berouw niet beter dan het berouw van Judas. Zijn tranen zijn gelijk aan Ezaus tranen en zijn begeerten naar Christus schijnen hem egoïstisch en walgelijk toe, zoals die van hen die Christus zochten Vanwege de broden" (Johannes

6:26). Het antwoord dat hij van God ontvangt, schijnt nu te zijn: "Ga weg, trotse bedelaar; hoe zal Ik u onder de kinderen stellen?" Hij schijnt hem streng aan te zien, vanwege zijn versmading van Jezus Christus door ongeloof, wat een zonde is die hij daarvoor nauwelijks onderscheidde. Maar nu ziet hij deze tenslotte in haar karmozijnrode kleuren en zijn hart wordt als met duizend pijlen doorstoken, omdat hij ziet dat hij steeds maar blindelings is voortgegaan, terwijl hij zondigde tegen het geneesmiddel voor de zonde en in zijn gehele levenswandel het bloed van de Zoon van God vertrad. En nu is hij in zijn eigen ogen het ellendige voorwerp van de wraak van de wet, ja, zelfs ook van de wraak van het Evangelie.

11. De mens die zo ver vernederd is, zal niet meer pleiten dat "hij waardig is, dat Christus hem dat doet." Integendeel, hij acht zichzelf Christus niet waardig, en de gunst Gods niet waardig. Wij kunnen hem in deze toestand vergelijken met de jongeman die Christus volgde, "hebbende een lijnwaad omgedaan over het naakte lijf, en de jongelingen grepen hem. En hij het lijnwaad verlatende, is naakt van hen gevloeden" (Markus 14:51,52). Zo was ook die mens Christus gevolgd in het dunne en koude kleed van zijn eigen persoonlijke waardigheid, maar hierdoor, zelfs hierdoor waarop hij zo zeer vertrouwde, grijpt de wet hem vast om hem gevangen te nemen. Dan wil hij dat kleed graag achterlaten en vlucht hij naakt weg, maar toch niet tot Christus, maar bij Hem vandaan. Als u nu tot hem zegt, dat hij bij Christus welkom is, als hij naar Hem wil komen, dan is hij geneigd te zeggen: "Kan zulk een walgelijk en onwaardig, ellendig schepsel zoals ik, welkom zijn bij de heilige Jezus?" Als er een pleister werd gelegd op zijn gewonde ziel, dan zou deze niet vast willen hechten. Hij zegt: "Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens" (Lukas 5:8).

Om hem te troosten hoeft niemand tegen hem over zijn bekering te spreken, want hij kan er gemakkelijk zulke gebreken in ontdekken dat die haar waardeloos maken. Men behoeft hem ook niet over zijn tranen te spreken, want hij is er zeker van dat ze nooit in "Gods fles" zijn gekomen. Hij redeneert zichzelf weg van Christus, en omdat hij zulk een verachter van Christus is geweest en zulk een onheilig en walgelijk schepsel, komt hij tot de conclusie dat hij niet tot Christus kan komen, niet wil komen en niet behoort te komen, en dat hij in een betere staat moet zijn, of anders nooit zal geloven.

Vandaar dat hij nu de krachtigste pogingen doet om datgene te verbeteren wat er daarvoor verkeerd was in zijn levenswijze. Hij bidt ernstiger dan ooit, hij weent bitterder, hij strijdt krachtiger tegen de zonde in zijn hart en zijn leven, en waakt vlijtiger, alsof het mogelijk zou zijn door enig middel tenslotte bekwaam te zijn om tot Christus te komen. Men zou denken, dat die mens nu voldoende vernederd is, maar helaas! Duivelse hoogmoed houdt zich schuil onder de sluier van al deze geveinsde nederigheid. Als een rank die uit de oude stam is voortgekomen, blijft ze er nog aan vastzitten en wil hij zich niet "onderwerpen aan de rechtvaardigheid Gods" (Romeinen 10:3). Hij wil niet "zonder geld" naar de markt van vrije genade komen. Hij is uitgenodigd voor de bruiloft van de Zoon des Konings, waar de Bruidegom al de gasten voorziet van bruiloftsklederen en hun eigen kleren uittrekt. Hij wil echter niet komen, omdat het hem ontbreekt aan een bruiloftskleed, zij het dat hij zeer druk bezig is er een gereed te maken.

Dat is een droevig werk en daarom moet hij nog een slag krijgen die nog dieper gaat, anders is hij bedorven. Deze slag wordt hem toegebracht met de bijl van de wet in haar prikkelende kracht. Wanneer de wet de ziel zo omgordt met koorden des doods en haar zo beteugelt met de strenge geboden van gehoorzaamheid op straffe van de vloek en God zo in Zijn heilig en wijs beleid Zijn weerhoudende genade terugtrekt, dan wordt de verdorvenheid geprikkeld, de wellusten worden heftig en hoe meer hij ertegen strijdt, hoe meer ze woeden. Net zoals een wild paard dat in toom gehouden wordt met het bit. Dan beginnen verdorvenheden die hij nooit eerder in zichzelf opgemerkt heeft, de kop op te steken. Hier stijgen dikwijls atheïsme en godslastering op, kortom: afschuwelijke gedachten aangaande God, vreselijke gedachten aangaande het geloof stijgen op in zijn hart. Zodoende is zijn hart werkelijk een hel in zijn binnenste. Terwijl hij zo aan het vegen is in het huis van zijn hart, dat nog niet bevochtigd is met de genade van het Evangelie, vliegen deze verdorvenheden die daarvoor stil in verwaarloosde hoeken lagen, erin als stof omhoog en omlaag. Hij is als iemand die een dam aan het herstellen is. Terwijl hij bezig is de breuken te repareren en elk deel ervan te verstevigen, komt er een machtige vloed aan die zijn werk vernietigt. Die vloed drijft alles voor zich uit, zowel wat pas aangelegd is, als wat er tevoren was aangelegd (lees Romeinen 7:8-10 en 13). Dit is een slag die het hart raakt. En hierdoor wordt zijn hoop dat hij zichzelf bekwaam zal maken om tot Christus te komen, afgesneden.

12. Nu is de tijd gekomen dat de mens die dobert tussen hoop en wanhoop, besluit om tot Christus te gaan, zoals hij is. En daarom, zoals een stervende man zich uitstrekt, juist voordat hij de laatste adem uitblaast, verzamelt hij de gebroken krachten van zijn ziel: hij tracht te geloven en op de een of andere manier grijpt hij Christus aan. En nu hangt de rank nog aan de oude stam met slechts één enkel draadje van een natuurlijk geloof, dat voortgebracht wordt door de natuurlijke kracht van iemands eigen geest, terwijl hij zich dringend genoopt ziet zich tot God te wenden: "Als Hij hen doodde, zo vraagden zij naar Hem, en keerden weder, en zochten God vroeg. En gedachten dat God hun Rotssteen was en God de Allerhoogste hun Verlosser" (Psalm 78:34, 35). "Dan zullen zij tot Mij roepen: Mijn God, wij, Israël kennen U" (Hoséa 8:2). Maar de Heere, Die er zorg voor draagt Zijn werk te voltooien, brengt nog een slag toe, waardoor de rank er helemaal afvalt. De Geest Gods ontdekt op overtuigende wijze de zondaar, dat hij totaal onbekwaam is om iets te doen dat goed is en dus "sterft" hij (Romeinen 7:9). Die stem klinkt krachtig door in zijn ziel: "Hoe kunt gij geloven?" (Johannes 5:44). U kunt evenmin geloven, als dat u met uw hand de hemel kunt bereiken en Christus vandaar kunt laten neerdalen. En zo bemerkt hij tenslotte dat hij zichzelf niet kan helpen door te werken en ook niet door te geloven. En omdat hij niets meer heeft waarmee hij zich aan de stam kan vastklemmen, valt hij er daarom af. En terwijl hij zo benauwd is, omdat hij denkt dat hij weggevoerd zal worden door de vloed van Gods toorn, en dat hij niet eens een hand zal kunnen uitsteken om een takje vast te grijpen van de Boom des levens, die groeit aan de oevers van de rivier, wordt hij opgenomen en ingeënt in de ware Wijnstok, de Heere Jezus Christus, Die hem de Geest des geloofs geeft.

Met wat er over deze hoofdgedachte is gezegd, is het niet mijn bedoeling om tere consciënties te kwellen of te bedroeven. Want hoewel er tegenwoordig slechts weinig zulke mensen met tere consciënties zijn, zo verhoede God het dat ik één van de kleinen van Christus zou ergeren. Maar helaas! Een doodse slaap is nu op dit geslacht gevallen. Zij willen niet wakker worden, al raken wij hen nog zo gevoelig. Daarom vrees ik dat dit geslacht waarop preken geen enkele vat hebben, een ander soort ontwaken wacht, wat een ieder die het hoort, de oren zal doen klinken. Ik wil echter niet dat dit beschouwd wordt als de methode waartoe de Heere Zich beperkt, wanneer Hij de zondaar afbreekt van de oude stam. Maar dit handhaaf ik als een zekere waarheid, dat allen die in Christus zijn, afgebroken zijn van al die verschillende dingen waarop zij hun vertrouwen stelden, en dal zij die er nooit van afgebroken werden, nog steeds in hun natuurlijke stam zijn. Niettemin, als het huis afgebroken is en het oude fundament is geslecht, dan komt dat op hetzelfde neer, of het nu steen voor steen werd afgebroken, of dal het ondergraven werd en alles tegelijk instortte.

Nu is de rank ingeënt in Jezus Christus, en zoals de wet in de hand van Gods Geest het werktuig was om de rank van de natuurlijke stam af te snijden, zo is het Evangelie in de hand van dezelfde Geest, het instrument om haar in te enten in de bovennatuurlijke stam, l Johannes 1:3: "Hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met den Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus" (zie Jesaja 61:1-3). Het Evangelie is het zilveren koord dat van de hemel is neergelaten om zondaars die op het punt staan om te komen, aan land te trekken. En hoewel de prediking van de wet de weg des Heeren voorbereidt, toch is het zo dat Christus en de zondaar elkaar ontmoeten in het Woord van het Evangelie. Nu, zoals bij de natuurlijke enting de rank wordt opgenomen en in de stam gezet en er één mee wordt als ze erin is gezet, waardoor ze met elkaar verenigd zijn, zo is het ook bij de geestelijke enting. Christus grijpt de zondaar, en de zondaar die door Christus gegrepen is, grijpt Hem, en zo worden zij één (Filipp. 3:12).

1. Christus grijpt de zondaar door Zijn Geest, en trekt hem tot Zich: Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt" (l Korinthe 12:13). Dezelfde Geest Die in de Middelaar Zelf is, deelt Hij te zijner tijd aan Zijn uitverkorenen mee, om nooit meer van hen te wijken, maar in hen te blijven als een levensbeginsel. En zo grijpt Hij hen aan door Zijn eigen Geest, Die Hij in hen brengt en zo krijgt de verdorde rank het leven. De ziel is nu in handen van de Heere van het leven en geheel vervuld met de Geest des levens. Hoe kan het dan anders, dan dat ze leeft? De mens krijgt in de spiegel van het Evangelie een heerlijk gezicht van de uitnemendheid van Christus. Hij ziet Hem als een volkomen, gepaste en gewillige Zaligmaker en hij krijgt een hart om Hem aan te nemen voor alles en in de plaats van alles. De Geest des geloofs voorziet hem van voeten om tot

Christus te komen, en van handen om Hem te ontvangen. Wat hij van nature niet kon doen, kan hij wel doen door genade. De Heilige Geest werkt in hem het werk des geloofs met kracht.

2. De zondaar, die zo gegrepen is, grijpt Christus door het geloof, en zo wordt hij één met de gezegende Stam: "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone" (Eféze 3:17). De ziel die daarvoor zoveel wegen ter ontkoming beproefde, maar alle tevergeefs, kijkt nu opnieuw met het oog des geloofs, wat het genezende gezicht blijkt te zijn. Zoals Aärons staf, die weggelegd was in de tabernakel, "bloeyde want hij bracht bloeyzel voort" (Num. 17:8), zo bot de oude rank die gegrepen werd door de Heere des levens en ingeënt en samengevoegd met die heerlijke, levendmakende Stam door de Geest des levens, uit in een dadelijk geloof in Jezus Christus, waardoor de vereniging voltooid wordt. "Dewijl wij nu denzelfden Geest des geloofs hebben, zo geloven wij ook"(2 Korinthe 4:13). Zo zijn dan de stam en de ent met elkaar verenigd. Christus en de christen zijn met elkaar gehuwd, terwijl het geloof de toestemming van de ziel is aan het geestelijk huwelijksverbond. Zoals dat huwelijksverbond in het Evangelie onbepert wordt voorgesteld aan zondaars uit het menselijk geslacht, zo wordt het aan de mens in het bijzonder aangetoond, bekrachtigd en toegepast door de Heilige Geest. En zo is hij, "die den Heere aanhangt, één geest met Hem." Daardoor leeft een gelovige in en voor Christus en Christus leeft in en voor de gelovige: "Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij" (Galaten 2:20). "Gij zult niet voor een andere man zijn; zo zal Ik ook voor u zijn" (Hoséa 3:3; Engelse vertaling). De banden dan van deze gezegende vereniging zijn van de kant van Christus, de Geest, en van de kant van de gelovige, het geloof. Nu zijn zowel de zielen als de lichamen van de gelovigen verenigd met Christus. "Maar die den Heere aanhangt, is één geest met Hem" (1 Korinthe 6:17). Zelfs de lichamen van de gelovigen wordt deze eer aangedaan, dat ze "een tempel" zijn des Heiligen Geestes (vers 19), en "leden van Christus" (vers 15). Wanneer zij in het stof slapen, dan slapen zij in Jezus" (1 Thess. 4:14). En het is uit kracht van deze vereniging, dat zij weer uit het stof zullen worden opgewekt: "Hij zal uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont" (Romeinen 8:11). Ten teken van deze verborgen vereniging wordt de gemeente der gelovigen naar de naam van haar Hoofd en Man genoemd: "Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft..., also ook Christus" (1 Korinthe 12:12).

GEBRUIK.

Uit wat er gezegd is, kunnen wij de volgende conclusies trekken:

1. De prediking van de wet is hoogstnoodzakelijk. Hij die wil enten, moet wel het snoeimes gebruiken. Zondaars hebben vele uitvluchten om zich van Christus af te houden. Zij hebben vele dingen waarmee zij zich aan de natuurlijke stam vastklemmen. Daarom moeten zij dicht op hun hielen gezeten worden en uit hun schuilhoeken en toevluchten der leugens gejaagd worden.
2. Het is niettemin het Evangelie dat de kroon op het werk zet: de wet maakt geen ding volmaakt. De wet legt de wond open, maar het is het Evangelie dat geneest. De wet kleedt de mens uit, verwondt hem en laat hem halfdood liggen. Het Evangelie verbindt zijn wonden en giet er wijn en olie in om ze te genezen. Door de wet worden wij afgebroken, maar het is door het Evangelie dat wij worden opgenomen en in Christus worden ingeplant.
3. "Maar zo iemand den Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe"(Romeinen 8:9). Men vertelt ons van een monster dat twee lichamen had die een verschillend leven leidden, zoals bleek uit de tegengestelde neigingen die ze tegelijkertijd vertoonden, maar die toch zo met elkaar verenigd waren, dat ze gebruikmaakten van dezelfde poten. Zo kunnen ook mensen, in welke mate zij zich ook aan Christus vastklemmen, zichzelf van de heilige stad noemen, en steunen op de God Israëls (Jes. 48:2). Zij kunnen ook verbonden zijn als "ranken in Hem" door de uitwendige banden van de sacramenten; en toch, als de Geest Die in Christus woont, niet in hen woont, dan zijn zij niet één met Hem.
4. Er is een groot verschil tussen aankleving en enting. De klimop hecht zich vast aan de eik en windt zich eromheen, maar hij is er niet één mee, want hij groeit nog aan zijn eigen wortel. Zo, om een zinspeling te maken op Jesaja 4: 1, grijpen vele belijders Christus aan en eten hun eigen brood en dragen hun eigen klederen, en worden alleenlijk naar Zijn naam genoemd. Zij steunen op Hem, maar groeien aan hun eigen wortel. Zij nemen Hem om hun hoopvolle verwachtingen te ondersteunen, maar hun vermakingen zijn elders.

5. De vereniging tussen Christus en Zijn verborgen leden is vast en onverbreekelijk. Als het zo zou zijn dat de gelovige alleen Christus greep, maar Christus greep hem niet, dan zouden wij weinig hoopvol gestemd kunnen zijn wat betreft de bestendigheid van de vereniging. Ze zou spoedig ontbonden kunnen zijn. Maar zoals de gelovige Christus grijpt door het geloof, zo grijpt Christus hem door Zijn Geest en niemand "zal dezelve uit Zijn hand rukken." Als het kind alleen het kindermisje vast zou houden, dan zou het tenslotte moe kunnen worden en loslaten en zo vallen, maar als het kindermisje haar armen om het kind heeft geslagen, dan is er geen gevaar dat het zal vallen, al houdt het kind haar niet echt vast. Dus, welke zondige onderbrekingen er ook voor kunnen komen in de oefening van het geloof, toch blijft de vereniging zeker uit kracht van de onophoudelijke "inwoning" van de Geest. Gezegende Jezus! "Al Zijn heiligen zijn in Uw hand" (Deut. 33:3). Door sommigen is opgemerkt dat het woord "Abba" hetzelfde is, of men het nu van voren naar achter leest of andersom. Wat de toestand van de gelovige ook is, toch is de Heere "Abba, Vader" voor hem.
6. Zij, die Hij niet door Zijn Geest gegrepen heeft, hebben geen zeker houvast aan Christus. Er zijn hier vele halve huwelijken, waar de ziel Christus grijpt, maar waar zij niet door Hem gegrepen wordt. Hierdoor vallen velen af en staan nooit meer op. Zij laten hun houvast aan Christus los, en wanneer dat weg is, dan is alles weg. Dit zijn de ranken in Christus, die geen vruchten dragen, die de Landman wegneemt, Joh. 15:2).

1^e Vraag: Hoe kan dat zijn?

Antwoord: Deze ranken zijn in de stam gezet door een belijdenis, of een ongezonder, geveinsd geloof. Zij zijn ermee verbonden in het uitwendig gebruik van de sacramenten, maar de stam en zij zijn nooit aaneen gegroeid en daarom kunnen zij geen vruchten dragen. Zij hoeven er niet van afgesneden te worden, en ook niet van afgebroken: zij worden door de Landman slechts weggenomen, of, zoals het woord in de eerste plaats beduidt, opgelicht en zo weggenomen, omdat er niets is om ze vast te houden. Zij zijn inderdaad met de stam verbonden, maar zij zijn er nooit mee verenigd.

2^e Vraag: *Hoe kan ik weten, of ik door Christus gegrepen ben?*

Antwoord: U zult wat betreft deze vraag tevreden worden gesteld, als u de volgende twee dingen overweegt en toepast:

1. Wanneer Christus een mens door Zijn Geest gevangen neemt, dan wordt hij zo getrokken, dat hij tot Christus komt met zijn gehele hart, want waar geloof houdt in, "van ganser harte geloven" (Handelingen 8:37). De volgelingen van onze Heere zijn net als de mensen die Saul in het eerst volgden, mannen "welker hart God geroerd had" (1 Samuël 10:26). Wanneer de Geest overwinnende genade instort, dan storten zij hun hart uit voor Zijn aangezicht (Psalm 62:9). Zij vloeien tot Hem als een rivier (Jesaja 2:2). Alle volken zullen erheen stromen, namelijk naar "de berg van het huis des HEEREN." Het geeft niet alleen de overvloed van bekeerden aan, maar ook de gesteldheid van hun ziel bij het komen tot Christus. Zij komen van harte en vrijwillig, daar zij "getrokken worden met goedertierenheid" (Jer. 31:3). "Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft" (Psalm 110:3), dat wil zeggen: ongedwongen, bereidwillig, oprecht, waarbij zij zichzelf aan U geven als "vrijwillige offeranden". Wanneer de bruidegom het hart van zijn bruid heeft, dan is het een goed huwelijk, maar sommigen geven hun hand aan Christus, en niet hun hart. Zij die alleen naar Christus gedreven worden door schrik, zullen Hem zeker weer verlaten, wanneer de schrik verdwenen is. Verschrikkingen kunnen een hart van steen breken, maar de stukken waarin het is gebroken, blijven steeds steen. De verschrikkingen kunnen het niet zacht maken tot een vlezen hart. *Toch kan schrik het werk beginnen dat door de liefde wordt bekroond.* "De sterke wind, de aardbeving en het vuur" gaan vooraf; "het suizen van een zachte stilte", waarin de HEERE is, kan erop volgen. Wanneer de gezegende Jezus zondaars zoekt om een huwelijk met hen aan te gaan, dan zijn zij schaamteloos en verdorven. Zij willen niet met Hem spreken, totdat Hij hen verwond heeft, hen gevangen heeft genomen en hen gebonden heeft met de koorden des doods. Wanneer dit gedaan is, dan maakt Hij hen het hof en wint hun hart in. De Heere zegt ons in Hosea 2:16-20, dat Hij Zijn uitverkoren Israël zal ondertrouwen met Hemzelf. Hoe zal de toestemming van de bruid echter verkregen worden? Wel, Hij zal haar in de eerste plaats "in de woestijn voeren", zoals Hij met Zijn volk handelde, toen Hij hen uit Egypteland leidde (vers 14). Daar zal zij hard behandeld worden: zij vergaat van dorst en zij wordt door slangen gebeten. Dan zal Hij

"troostend tot haar spreken" (Engelse vertaling), of, zoals het ook uitgedrukt wordt, dan zal Hij "naar haar hart spreken."

De zondaar wordt eerst tot Christus gedreven en daarna tot Hem getrokken. Het is met de ziel als met de duif van Noach. Ze werd gedwongen om naar de ark terug te keren, omdat ze niets anders kon vinden om op te rusten. Maar toen ze terugkeerde, zou ze op de buitenkant van de ark zijn blijven rusten, als Noach niet zijn hand had uitgestoken om haar tot zich in de ark te brengen (Genesis 8:9). De Heere zendt de bloedwreker om de misdadiger achterna te jagen, en hij verlaat met een droevig hart zijn eigen stad, en met tranen in de ogen neemt hij afscheid van zijn oude bekenden, omdat hij niet bij hen durft te blijven. Hij vlucht voor zijn leven naar de vrijstad. Dit is helemaal zijn keuze niet, het is gedwongen werk. Nood breekt wet. Als hij echter bij de poorten komt en de schoonheid van die plaats ziet, dan bekoren de uitnemendheid en lieflijkheid ervan hem. Dan gaat hij van harte en gaarne naar binnen, terwijl hij zegt: "Dit is mijn rust, en hier zal ik blijven"; en zoals iemand in een ander geval zei: "Ik zou omgekomen zijn, indien ik niet omgekomen was."

2. Wanneer Christus een ziel arresteert, dan wordt het hart losgemaakt van de zonde, en keert het zich tegen de zonde. Bij de afsnijding van de rank van de oude stam wordt de grote afgod, het eigen ik, omvergeworpen en de mens wordt krachtadig geleerd zichzelf te verloochenen. Zo ook wordt bij de arrestatie van de zondaar door de Geest, die vereniging verbroken die er was tussen de mens en zijn lusten terwijl hij in het vlees was, zoals de apostel dat uitdrukt in Romeinen 7:5. Zijn hart wordt ervan losgemaakt, hoewel ze vroeger zo dierbaar voor hem waren als de leden van zijn lichaam; als zijn ogen, benen of armen. In plaats dat hij er nog behagen in schept zoals hij daarvoor deed, verlangt hij ervan bevrijd te worden. Als de Heere Jezus op de dag van hartvernieuwende genade tot een ziel komt, dan vindt Hij haar als Jeruzalem op de dag van haar geboorte (Ezech. 16:4), met haar "navel niet afgesneden", terwijl zij haar walgelijk voedsel en haar voldoening uit haar lusten haalt. Maar Hij snijdt deze gemeenschap af om de ziel te leggen aan de borsten van Zijn eigen vertroosting en haar zo rust in Hemzelf te geven. En zo verwondt de Heere het hoofd en het hart van de zonde, en de ziel komt tot Hem en zegt: "Immers hebben onze vaders leugen erfelijk bezeten, en ijdelheid, waarin toch niets was, dat nut deed" (Jer. 16:19).

5. Tenslotte ga ik nu spreken over *de weldaden die uit de vereniging met Christus naar de gelovigen vloeien*.

De voornaamste van de bijzondere weldaden die gelovigen hierdoor ondervinden, zijn: rechtvaardigmaking, vrede, aanneming tot kinderen, heiligmaking, wasdom in de genade, vruchtbaarheid in goede werken, aanneming van deze goede werken, bevestiging in de staat der genade, ondersteuning en een bijzonder beleid van de voorzienigheid met hen. Wat betreft de gemeenschap met Christus: aangezien ze onmiddellijk voortvloeit uit de gemeenschap met Hem, is het zulk een weldaad dat ze al de andere weldaden omvat die er niet rechtstreeks uit voortvloeien. Want zie, zoals de rank onmiddellijk na haar vereniging met de stam, gemeenschap heeft met de stam in alles wat die stam bevat, zo heeft ook de gelovige die zich verenigt met Christus, gemeenschap met Hem. Hij wordt bij die gemeenschap te water gelaten in een oceaan van gelukzaligheid en geleid in een paradijs van genietingen. Hij heeft een zaligmakend aandeel in de schat die verborgen ligt in het veld van het Evangelie, "de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus." Zodra de gelovige verenigd is met Christus, is Christus Zelf, in Wie "alle volheid woont", de zijne, Hooglied 2:16: "Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne. "En hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?" (Romeinen 8:32). "Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe" (1 Korinthe 3:22). Zo is het gemeenschap hebben met Christus de grote allesomvattende zegen, die noodzakelijk uit onze vereniging met Hem voortvloeit. Laten wij nu gaan letten op de hiervoor genoemde, bijzondere weldaden die hieruit voortvloeien.

1^e weldaad. Rechtvaardigmaking.

De eerste bijzondere weldaad die de zondaar verkrijgt door zijn vereniging met Christus, is rechtvaardigmaking, want daar hij verenigd is met Christus, heeft hij gemeenschap met Hem in Zijn rechtvaardigheid: "Maar uit Hem zij t gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid" (1 Korinthe 1:30). Hij is geen veroordeelde meer, maar hij is gerechtvaardigd voor

God, omdat hij in Christus is: "Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus zijn" (Romeinen 8:1). De ranken hiervan zijn: vergeving van zonde en persoonlijke aanneming.

(1) Ten eerste worden zijn zonden vergeven, de schuld ervan wordt weggenomen. De schuldbrief die hem verplicht zijn schulden te betalen, wordt nietig verklaard. God de Vader neemt de pen, doopt haar in het bloed van Zijn Zoon, streept de rekeningen van de zondaar door, en wist ze uit Zijn schuldboek. De zondaar buiten Christus is overgeleverd aan de toorn Gods. Volgens de wet is hij verplicht naar de gevangenis van de hel te gaan en daar te blijven, totdat hij tot de laatste penning toe betaald heeft. Dit is het gevolg van de vreselijke strafmaatregel waarmee de wet wordt beschermd. Deze is niet minder dan de dood (Genesis 2:17), zodat de zondaar die de grenzen die hem toegewezen zijn overschrijdt, zoals Simeï dat deed in een ander geval, een kind des doods is (1 Kon. 2:42). Maar nu, als hij verenigd is met Christus, dan zegt God: "Ik heb verzoening gevonden." Het vonnis van veroordeling wordt ingetrokken, de gelovige wordt vrijgesproken en buiten hel bereik geplaatst van de veroordelende wet. Zijn zonden die vroeger voor de Heere "gesteld werden" (Psalm 90:8), zodat ze niet verborgen konden blijven, neemt God nu en werpt ze alle achter Zijn rug (Jesaja 38:17). Ja, Hij werpt ze in de diepten der zee (Micha 7:19). Wat in een beek valt, kan weer tevoorschijn gehaald worden maar wat in de zee geworpen wordt, kan niet meer teruggevonden worden.

Ja, maar er zijn wel enige ondiepe plaatsen in de zee. Dat is waar, maar hun zonden worden daar niet ingeworpen, maar ze worden geworpen in "de diepten der zee", en de diepten der zee zijn verslindende diepten, vanwaar ze nooit meer tevoorschijn zullen komen. Maar wat gebeurt er, als ze niet zinken? Hij zal ze er met kracht inwerpen, zodat ze naar de bodem zullen gaan en "als lood" zullen zinken in "de geweldige wateren" van het bloed van de Verlosser. Ze worden niet alleen vergeven, maar ook vergeten: "Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hunner zonden niet meer gedenken" (Jer. 31:34).

En hoewel hun zonden die zij later begaan, op zichzelf de eeuwige toorn verdienen, en hen werkelijk onderwerpt aan tijdelijke slagen en vaderlijke kastijdingen in overeenstemming met de strekking van het genadeverbond (Psalm 89:30-33), toch kunnen zij nooit werkelijk onderworpen worden aan de eeuwige toorn, of aan de vloek der wet. Zij zijn immers in Christus "der wet gedood" (Romeinen 7:4). En zij kunnen nooit uit hun vereniging met Christus vallen, en zij kunnen ook niet in Christus zijn en toch nog onder het oordeel der verdoemenis zijn: "Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn" (Romeinen 8:1). Dit is de conclusie die getrokken wordt uit dat leerstuk dat de gelovige "der wet gedood" is, wat door de apostel onder woorden wordt gebracht in Romeinen 7:1-6, zoals ook duidelijk is uit het tweede, derde en vierde vers van dit achtste hoofdstuk. En in dit opzicht is de gerechtvaardigde mens de welgelukzalige mens, "dien de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent" (Psalm 32:2). Het is als met iemand die niet van plan is een ander een schuld in rekening te brengen en daarom deze niet optekent in zijn rekeningenboek.

(2) Ten tweede wordt de gelovige als rechtvaardig aangenomen voor God (2 Korinthe 5:21), want hij wordt in Hem gevonden, "niet hebbende zijn eigen rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar die door het geloof van Christus is, namelijk de rechtvaardigheid, die uit God is door het geloof" (Filipp. 3:9). Hij kon nooit door God aangenomen worden wegens zijn eigen rechtvaardigheid, omdat die op z'n best, slechts onvolmaakt is, want alle rechtvaardigheid - zoals ze met recht genoemd wordt - die een gerechtelijk onderzoek voor Gods troon kan doorstaan, is volmaakt. Zelfs de naam ervan houdt volmaaktheid in, want, tenzij dat een werk volkomen geschiedt in overeenstemming met de wet, is dat werk niet recht, maar verkeerd en kan dat werk dus een mens niet rechtvaardig maken voor God, Wiens "oordeel naar waarheid is." Toch, als de gerechtigheid rechtvaardigheid eist van iemand die in Christus is, in Wie hij voor God als rechtvaardig gerekend mag worden, dan zal zo iemand zeggen: "Gewisselijk, in den HEERE zijn gerechtigheden" (Jesaja 45:24). De wet is vervuld, haar geboden zijn gehoorzaamd, haar straf is voldaan. De Borg van de gelovige heeft de schuld betaald. Ze werd geëist en Hij heeft ervoor geboet.

Zo wordt de persoon die verenigd wordt met Christus, gerechtvaardigd. U kunt zich van alles wat hierbij gebeurt het volgende denkbeeld vormen: terwijl de bloedwreker de misdadiger achtervolgt, arresteert Christus als de Zaligmaker van verloren zondaars hem door de Geest en trekt hem tot Zich en hij grijpt door het geloof Christus aan. Zo verenigen de HEERE ONZE GERECHTIGHEID en het onrechtvaardige schepsel zich met elkaar. Uit deze vereniging met Christus vloeit een gemeenschap met Hem voort in Zijn "onnaspeurlijke rijkdom" en als gevolg daarvan een gemeenschap met Hem in Zijn

rechtvaardigheid, dat witte kleeft, dat Hij heeft om de naakten te bekleden (Openbaring 3:18). Zo wordt de rechtvaardigheid van Christus de zijne en, omdat ze de zijne is op een onbetwistbare rechtsgrond, wordt ze aan hem toegepast. Ze wordt als de zijne gerekend in het oordeel Gods, dat altijd in overeenstemming is met de waarheid van de zaak. En zo wordt de gelovige zondaar, die een rechtvaardigheid bezit die ten volle beantwoordt aan de eisen van de wet, de zonden vergeven en wordt hij als rechtvaardig aangenomen (zie Jesaja 45:22, 24, 25; Romeinen 3:24 en 5:1). Nu is hij een vrijgelatene. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen degenen die God rechtvaardigt? Kan hel recht hun iets ten laste leggen? Nee, het is bevredigd. Kan de wet hun iets ten laste leggen? Nee, want aan al haar eisen is voldaan in Jezus Christus: "Ik ben met Christus gekruist" (Galaten 2:20). Wat kan de wet nog meer eisen, nadat ze hun Hoofd verwond heeft, nadat ze in volle mate toorn heeft uitgestort in hun ziel en hun leven heeft afgenomen en in het stof des doods gebracht, terwijl ze dit alles gedaan heeft aan Jezus Christus, Die hun Hoofd (Eféze 1:22), hun Ziel (Handelingen 2:25, 27) en hun Leven is? (Kol. 3:4). Wat is er gebeurd met het eigen handschrift van de zondaar, dat de schuld zou bewijzen die op hem ligt? Christus heeft het "uitgewist" (Kol. 2:14). Maar is het mogelijk dat de gerechtigheid het weer onder ogen kan krijgen? Nee, "Hij heeft datzelve uit het midden weggenomen." "O, dat het maar in stukken was gescheurd", zegt de zondaar misschien. Ja, dat is het geval: de nagels die de handen en de voeten van Christus doorboord hebben, werden erdoorheen gedreven. Hij heeft het "aan het kruis genageld." Maar wat gebeurt er als de stukken weer samengevoegd worden? Dat kan niet, want Hij nagelde het "aan Zijn kruis", en Zijn kruis werd met Hem begraven, en het zal nooit meer herrijzen, aangezien "Christus niet meer sterft". Waar is "het bewindsel des aangezichts" dat op de veroordeelde mens was? Christus heeft "het verslonden" (Jesaja 25:7). Waar is de dood die voor de zondaar stond met een grimmig gelaat en een open mond, klaar om hem te verslinden? Christus heeft "de dood verslonden tot overwinning" (vers 8). Glorie, glorie, glorie aan Hem, Die ons zo "heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed!"

2^e weldaad. Vrede met God.

De tweede weldaad die uit dezelfde bron van de vereniging met Christus vloeit en die komt door middel van de rechtvaardigmaking, is vrede: vrede bij God, vrede van de consciëntie, naar gelang de mate van het gevoel dat de gerechtvaardigden hebben van hun vrede met God: "Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God" (Romeinen 5:1). Want het Koninkrijk Gods is niet spijze en drank, maar rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door den Heiligen Geest" (Romeinen 14:17). Terwijl God daarvoor hun Vijand was, is Hij nu met hen verzoend in Christus. Zij zijn nu met Hem opgenomen in een verbond des vredes, en zoals Abraham Gods vriend was, zo zijn zij ook Gods vrienden. Hij heeft een welbehagen in hen, in Zijn geliefde Zoon. Zijn Woord, dat daarvoor tot hen van verschrikking sprak, spreekt nu van vrede, indien zij de taal ervan recht verstaan. Er is liefde in al Zijn beschikkingen jegens hen, wat alle dingen voor hen doet medewerken ten goede. Hun consciënties zijn gezuiverd van die schuld en die vuilheid die eertijds op hen drukten. Zijn bloed dat de consciëntie reinigt, stroomt door hun ziel uit kracht van hun vereniging met Hem: "Hoeveel te meer zal het bloed van Christus... uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen?" (Hebreeën 9:14). De banden die door de Heilige Geest, Die handelde als de Geest der dienstbaarheid, om hun consciëntie waren gelegd, worden afgenomen om er nooit meer door die hand om gelegd te worden: "Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze" (Romeinen 8:15). Hierdoor komt de consciëntie tot rust, zodra de ziel zich bewust wordt van de toepassing van dat bloed, wat vroeger of later gebeurt in overeenstemming met de mate van het geloof en met het geschiktste moment dat de alleen wijze God daarvoor kiest.

Ongelovigen kunnen een verontruste consciëntie hebben die zij weer tot bedaren kunnen brengen. Maar helaas! Hun consciëntie wordt vredig, voordat ze zuiver wordt. Zodoende is hun vrede slechts het zaad van grotere schrik en verwarring. Zorgeloosheid kan aan een zieke consciëntie een poosje rust geven. Als mensen hun wonden verwaarlozen, dan gaan ze vanzelf weer dicht voordat de vuile etter eruit verwijderd is. Velen begraven hun schuld in het graf van een slecht geheugen. De consciëntie doet een beetje pijn, maar tenslotte vergeet de mens zijn zonde en daar houdt het mee op. Dat is echter slechts een rust voor de dood. Zaken, of de aangelegenheden van het leven, geven dikwijls rust in deze toestand. Toen Kaïn verbannen werd uit de tegenwoordigheid van de Heere, begon hij steden te bouwen. Toen de boze geest op Saul kwam, riep hij niet om zijn Bijbel, en riep hij niet om de priesters om met hem te spreken over zijn toestand, maar riep hij om muziek om die boze geest weg te spelen.

Zo zijn er velen die, wanneer hun consciëntie onrustig begint te worden, hun hoofd en hun handen vullen met bezigheden om zichzelf af te leiden en om in ieder geval hun rust terug te krijgen. Ja, sommigen zullen zelfs zondigen tegen hun overtuigingen in en zij zullen zo wat rust voor hun consciëntie verkrijgen, zoals Hazaël die aan zijn meester gaf, door hem te doen stikken.

Nogmaals, het verrichten van plichten kan enige rust geven aan een verontruste consciëntie. En dit is alles waartoe wettische belijders hun toevlucht kunnen nemen om hun consciëntie tot rust te brengen. Wanneer de consciëntie gewond is, dan zullen zij bidden, hun schuld belijden, treuren en besluiten zo niet meer te doen en zo worden zij weer gezond, zonder de toepassing van het bloed van Christus door het geloof. Maar zij van wie de consciëntie op de juiste wijze tot rust wordt gebracht, komen om vrede en reiniging naar het bloed der besprenging. Zonde is een zoete bete, die de ziel van Gods uitverkorenen ziek maakt, voordat zij die uit kunnen spuwen. Ze laat een knagende wroeging achter, die hen op de een of andere tijd niet weinig pijn zal bezorgen.

Elihu laat ons zowel de toestand zien als de genezing, zie Job 33. Let eens op de toestand waarin iemand zich kan bevinden, tot wie God gedachten van liefde heeft. Hij schiet overtuigingen in zijn consciëntie, en doet ze zo vastzitten, dat hij zich er niet van kan vrijmaken: "Dan openbaart Hij het voor het oor der lieden, en Hij verzegelt hun kastijding" (Job 33:16). Zelfs zijn lichaam wordt ziek: "Ook wordt hij gestraft met smart op zijn leger en de menigte zijner beenderen met hevige pijn" (vers 19; Eng. ven.). Hij verliest zijn eetlust: "Zodat zijn leven het brood zelf verfoeit, en zijn ziel de begeerlijke spijs" (vers 20). Zijn lichaam kwijnt weg, zodat hij vel over been is: "Dat zijn vlees verdwijnt uit het gezicht, en zijn beenderen die niet gezien werden, uitsteken" (vers 21). Hoewel hij niet voorbereid is op de dood, heeft hij geen hoop op leven: "En zijn ziel nadert ten verderve en" -wat het toppunt vormt van zijn ellende - "zijn leven tot de verdervers" (vers 22; Engelse vertaling). Hij verwacht ieder moment dat duivels, deze verdervers (Openbaring 9:11), deze moordenaars, of doodslagers (Johannes 8:44) zullen komen en zijn ziel naar de hel zullen slepen. O, vreselijke toestand! Toch is er hoop. Het is Gods oogmerk om "zijn ziel af te houden van het verderf" (Job 33:18), hoewel Hij hem wel naar de rand ervan voert. Zie nu eens hoe de zieke genezen wordt. De kundigheid van de geneesheer kan geen uitkomst bieden: de kwaal zit dieper dan zijn medicijnen kunnen bereiken. Het is een zielenkwaal die het lichaam in wanorde heeft gebracht en daarom moeten de geneesmiddelen toegepast worden aan de ziel en de consciëntie van de zieke.

De geneesheer voor dit ziektegeval moet een geestelijke geneesheer zijn. De geneesmiddelen moeten geestelijk zijn: een gerechtigheid, een rantsoen, of verzoening. Bij de toepassing van deze middelen wordt de ziel genezen, de consciëntie tot kalmte gebracht en het lichaam herstelt zich: "Is er dan bij hem een gezant, een uitlegger, één uit duizend, om den mens zijn rechten plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden. Zijn vlees zal frisser worden dan het was in de jeugd; hij zal tot de dagen zijner jonkheid wederkeren. Hij zal tot God ernstiglijk bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal, en zijn aangezicht met gejuich aanzien" (vers 23-26).

De juiste geneesheer voor deze patiënt is een gezant, een uitlegger (vers 23). Dat is, zoals sommige verklaarders niet zonder grond het verstaan, de grote Geneesheer, Jezus Christus, Die Job zijn "Verlosser" had genoemd (Job 19:25). Hij is een "Gezant", de "Engel des verbonds" des vredes (Mal. 3:1), Die op de gepaste tijd naar de zieke komt. Hij is een Uitlegger, de grote Uitlegger van Gods raadslagen aangaande de liefde tot zondaars (Job 33:23). "Eén uit duizend", ja, zelfs "de Overste onder tien duizend" (Hooglied 5:10; Engelse vertaling). "Een Verkorene uit het volk" (Psalm 89:20). Hij is Iemand, aan Wie de Heere HEERE een tong der geleerden heeft gegeven... "opdat ik wete met den moede een woord ter rechter tijd te spreken" (Jesaja 50:4). Het is Hij Die bij hem is met Zijn Geest om hem te overtuigen van gerechtigheid (Johannes 16:8), zoals Hij daarvoor bij hem was om hem te overtuigen van zonde en van oordeel. Zijn werk is nu om Zijn oprechtheid te tonen, of Zijn gerechtigheid. Dat wil zeggen dat de Uitlegger, Christus, Zijn gerechtigheid toont, wat de enige gerechtigheid is, die voortvloeit uit het betalen van het rantsoen en de gerechtigheid op grond waarvan een zondaar verlost wordt, "dat hij in het verderf niet nederdale" (Job 33:24).

En zo wordt van Christus gezegd, dat Hij "Gods Naam vertelt" (Psalm 22:23), en dat Hij "Gods gerechtigheid verklaart" (Psalm 40:10). Het wordt opmerkelijk onder woorden gebracht: Zijn gerechtigheid wordt niet aan "de man" verkondigd, maar aan "de mens". Dit geeft niet onduidelijk zijdelings te kennen dat Hij Die deze gerechtigheid verkondigt, meer is dan een mens. Vergelijk daarmee Amos 4:13: "Die de bergen formeert en den wind scheidt en den mens bekendmaakt, wat zijn

gedachte zij/ Er schijnt een zoete zinspeling in te schuilen op de eerste verklaring van deze gerechtigheid na de val aan "de mens", of, zoals het ook gezegd kan worden, aan "Adam", terwijl op hem de verschrikking rustte vanwege de vrees voor de toom Gods.

Die verklaring werd afgelegd door de Gezant, de Uitlegger, namelijk het eeuwige Woord, de Zoon van God, Die "de stem van den HEERE God" wordt genoemd (Genesis 3:8), en door Hem Die waarschijnlijk in een menselijke gedaante verscheen. Nu, terwijl Hij door Zijn Geest de Prediker der gerechtigheid is aan de mens, wordt er verondersteld, dat de mens de aangeboden gerechtigheid aangrijpt, waarop het rantsoen aan hem toegepast wordt, opdat "hij in het verderf niet nederdale." God heeft immers een rantsoen voor hem. Dit wordt hem bekendgemaakt, want God zegt: "Verlos hem" (Job 33:24). Hierop wordt zijn consciëntie die gereinigd wordt door het bloed der verzoening, gekalmeerd en lieflijk tot rust gebracht: "Hij zal tot God ernstiglijk bidden..., en Zijn aangezicht met gejuich aanzien" (vers 26), dat hij daarvoor met grote schrik aanschouwde. In de taal van het Nieuwe Testament is dat: "Dewijl wij hebben een groten Priester over het huis Gods: zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van de kwade consciëntie" (Hebreeën 10:21, 22). Maar wat komt er dan terecht van het lichaam, het zwakke en vermoeide vlees? Wel, "zijn vlees zal frisser worden dan het was in de jeugd; hij zal tot de dagen zijner jonkheid wederkeren" (Job 33:25). Ja, "al zijn beenderen die gekastijd werden met hevige pijn" (vers 19; Engelse vertaling), "zullen zeggen: HEERE, wie is U gelijk!" (Psalm 35:10).

3^e weldaad. De aanneming tot kinderen.

Een derde weldaad die uit de vereniging met Christus vloeit, is de aanneming tot kinderen. Gelovigen die verenigd worden met Christus, worden kinderen Gods en leden van de hemelse familie. Door de vereniging met Hem Die van nature de Zoon van God is, worden zij kinderen Gods door genade (Johannes 1:12). Zoals wanneer een rank wordt afgesneden van een boom en wordt ingeënt in de rank van een andere boom, en de ingeente rank door middel van zijn vereniging met de "adopterende" boom - zoals sommigen dat niet ongepast hebben genoemd - tot een rank wordt gemaakt van dezelfde stam waarin hij werd ingeënt, zo gaat het ook met de zondaars die ingeënt worden in Jezus Christus, Wiens Naam is SPRUITE: Zijn Vader is hun Vader, Zijn God hun God (Johannes 20:17). En zo worden zij die van nature kinderen des duivels waren, kinderen Gods. Zij hebben "de Geest der aanneming tot kinderen" (Romeinen 8:15), namelijk de Geest Zijns Zoons, Die hen tot God brengt, als kinderen tot een vader, om hun klachten uit te storten aan Zijn borst en om voorziening te zoeken voor wat zij nodig hebben: "En overmits gij kinderen zij t, zo heeft God den Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!" (Galaten 4:6). Onder al hun zwakheden wordt hun vaderlijke ontferming en medelijden betoond: "Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de HEERE over degenen, die Hem vrezet" (Psalm 103:13). Hoewel zij slechts vondelingen waren, gevonden "in een land der woestijn", toch "bewaarde Hij hen als Zijn oogappel", nu zij door aanneming Hem toebehoren (Deut. 32:10). Wie hen ook achtervolgt, zij hebben een "toevlucht": "Hij zal Zijn kinderen een Toevlucht wezen" (Spreuken 14:26).

In een tijd van algemene rampspoed, hebben zij "binnenste kamers", waar zij verborgen kunnen blijven, "totdat de gramschap overga" (Jesaja 26:20). En Hij is niet alleen hun "Toevlucht" tot "verberging", maar ook hun Deel tot spijs in die toevlucht: "Gij zijt mijn Toevlucht, mijn Deel in het land der levenden" (Psalm 142:6).

Er worden voorzieningen voor hen getroffen voor de eeuwigheid: "Hij had hun een stad bereid" (Hebreeën 11:16). En het zal hen niet ontbreken aan wat Hij ziet dat zij nodig hebben in de tijd: "Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden? Want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft" (Mattheüs 6:31, 32).

Tuchtiging op de gepaste tijd is ook hun voorrecht als zonen. Dus wordt het hen niet toegestaan door te gaan met hun overtredingen, zoals dat gebeurt met anderen die geen kinderen zijn, maar dienstknechten van het huisgezin, en die tenslotte wegens hun slecht gedrag de deur uitgezet zullen worden: "Indien gij de kastijding verdraagt, zo gedraagt Zich God jegens u als zonen; want wat zoon is er, dien de vader niet kastijdt?" (Hebreeën 12:7).

Zij zijn erfgenamen van "de beloftenissen", en zij zullen deze "beërven" (Hebreeën 6:12). Ja, zij zijn zelfs "erfgenamen Gods", Die Zelf "het Deel hunner erve is" (Psalm 16:5), en zij zijn "mede-erfgenamen van Christus" (Romeinen 8:17). En omdat zij kinderen zijn van de grote Koning, en jonge erfgenamen van

de heerlijkheid, hebben zij engelen als hun dienaars, die "tot dienst worden uitgezonden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen"(Hebreeën 1:14).

4^e weldaad. Heiligmaking.

Een vierde weldaad is heiligmaking: "Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking" (I Korinthe 1:30). Omdat zij verenigd zijn met Christus, zijn zij Zijn Geest, Die de Geest der heiligmaking is, deelachtig. Er is een volheid van de Geest in Christus, en ze is niet als de volheid van een vat, dat slechts inhoudt wat erin gegoten wordt. Maar het is de volheid van een fontein tot verspreiding en mededeling, die altijd haar wateren uitzendt en toch altijd vol is. De Geest van Christus, dat geestelijke sap dat in de stam is en van daaruit overgebracht wordt naar de ranken, is "de Geest der genade" (Zacharia 12:10). En waar de Geest der genade woont, daar zal een samenvloeiing van alle gaven der genade te vinden zijn. Heiligheid is niet slechts één gave der genade, maar al de gaven der genade van de Geest. Het is een samenstel van gaven der genade. Het zijn al de gaven der genade in hun zaad en in hun wortel. En zoals het sap dat van de stam naar de rank wordt geleid, erdoor gaat en door elk deel ervan gaat, zo heiligt de Geest van Christus de gehele mens. Het vergif van de zonde was verspreid door de gehele geest, de gehele ziel en het gehele lichaam van de mens, en heiligende genade achtervolgt dat vergif tot in iedere hoek (I Thess. 5:23). Ieder deel van de mens wordt geheiligd, hoewel geen enkel deel volmaakt.

De waarheid waardoor wij geheiligd worden, wordt niet in het hoofd vastgehouden als in een gevangenis, maar ze gaat met haar heiligende invloeden door het hart en het leven. Er zijn inderdaad enige gaven der genade in iedere gelovige die als de hoogste ranken boven de andere uitsteken, zoals de zachtmoedigheid in Mozes, het geduld in Job. Er is in ieder kind van God een heilig beginsel aanwezig dat meegaat met de heilige wet in alle delen ervan en dat haar bemint, liefheeft en toestemt, zoals blijkt uit hun algemene eerbied voor de geboden Gods. Het is daarom duidelijk dat zij begiftigd zijn met al de genadegiften van de Geest, omdat er niet meer kunnen zijn in de uitwerking ervan dan er waren in de oorzaak.

Nu is deze heiligende Geest, van Wie gelovigen deelgenoten zijn, voor hen:

(1) *Een Geest der doding.* Door de Geest doden zij de werkingen des lichaams (Romeinen 8:13). De zonde wordt in hen "gekruist" (Galaten 5:24). Zij worden "één plant met Hem" (namelijk met Christus), "in de gelijkmaking Zijns doods", wat een langzame dood was (Romeinen 6:5). Hoewel de zonde in de heilige nog niet helemaal dood is, is ze toch stervende. Als de zonde dood was, dan zou ze van het kruis worden afgenomen en uit zijn gezicht begraven worden, maar ze hangt daar nog, terwijl ze werkt en worstelt onder haar dodelijke wonden. Het is zoals wanneer een boom zo'n slag heeft gekregen dat zijn kern geraakt wordt en al zijn bladeren en takken beginnen te verwelken en te vergaan. Zo gaat het ook daar waar de heiligende Geest komt en de macht van de zonde breekt. Dan is er een geleidelijk wijken van de zonde en een sterven aan de zonde in de gehele mens, zodat hij "niet langer in het vlees leeft naar de begeerlijkheden der mensen." Hij maakt van de zonde zijn bedrijf en zijn bezigheid niet. Het is niet zijn grote doel om zichzelf te zoeken en zijn verdorven neigingen te bevredigen. Hij is nu op weg naar Immanuëls-land en hij loopt daarheen over de hoofdweg, de weg die de weg der heiligheid wordt genoemd, hoewel de wind uit de hel, die hij eerst van achteren had, nu met volle kracht in zijn gelaat waait en het reizen voor hem ongemakkelijk maakt en hem dikwijls van de hoofdweg afdrijft.

(2) *Deze Geest is voor hen een Geest van levendmaking,* want Hij is de Geest des levens, en Hij doet hen leven tot gerechtigheid: "En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen" (Ezech. 36:27). Zij die één plant zijn geworden met Christus, "in de gelijkmaking Zijns doods", zullen het ook zijn "in de gelijkmaking Zijner opstanding" (Romeinen 6:5).

Bij de opstanding van Christus, toen Zijn ziel werd herenigd met Zijn lichaam, werd elk lid van dat gezegende lichaam in staat gesteld om alle levensverrichtingen weer uit te voeren. Zo wordt ook de ziel die beïnvloed wordt door de heiligende Geest van Christus in staat gesteld om alle geestelijke levensverrichtingen uit te voeren. En omdat de wet in haar geheel, en niet slechts een paar hele kleine stukjes ervan, op het heilige hart wordt geschreven, worden gelovigen zo in staat gesteld die wet over te schrijven op hun levenswandel. En hoewel zij niet één regel zonder vlekken kunnen

schrijven, toch aanvaardt God om Christus" wil hun verrichtingen wat betreft de heiligmaking, daar zij volgelingen zijn van Zijn eigen Zoon en door Zijn eigen Geest geleid worden.

3. *Deze heiligende Geest, Die door de Heere Jezus aan Zijn leden wordt medegedeeld, is het geestelijk voedsel, dat de ranken uit de stam halen waarin zij ingeënt zijn.* Daardoor wordt het leven der genade, dat hun bij de wedergeboorte wordt geschonken, bewaard, voortgezet en werkzaam gemaakt. Het is het voedsel waardoor het nieuwe schepsel leeft en gevoed wordt om de volmaaktheid te verkrijgen. Het is nodig dat het geestelijk leven gevoed wordt en het moet van voedsel worden voorzien. Gelovigen putten dat voedsel uit Christus, hun Hoofd, Die door de Vader benoemd is tot het Hoofd van de inwerkingen voor al Zijn leden: "En het Hoofd niet behoudende, uit Hetwelk het gehele lichaam, door de samenvoegselen en samenbindingen voorzien zijnde," enzovoort (Kol. 2:19). Nu is deze voorziening, "de toebrenging des Geestes van Jezus Christus" (Filipp 1:19). De heiligen eten overvloedig, omdat zij Christus" vlees eten en Zijn bloed drinken voor hun geestelijke voeding. Toch leert onze Heere ons Zelf dat "het de Geest is, Die levend maakt", zelfs die Geest Die woont in dat gezegende lichaam (Joh. 6:63). De menselijke natuur is verenigd met de Goddelijke natuur in de Persoon van de Zoon, en ligt dus (zoals het oliekruikje in Zacharias kandelaar, Zacharia 4) aan het hoofd van de fontein, als het heerlijke middel om de inwerkingen over te brengen vanuit de fontein van de Godheid, en ze ontvangt de Geest niet met mate, maar ze heeft altijd een volheid van de Geest uit kracht van die persoonlijke vereniging. Aangezien gelovigen verbonden zijn met de mens Christus (zoals de zeven lampen aan het oliekruikje door de zeven pijpen), is Zijn vlees voor hen "waarlijk spijs" en Zijn bloed waarlijk drank". Daarom, omdat zij zich voeden met dat gezegende lichaam (dat wil zeggen dat zij Christus daadwerkelijk aan hun ziel toepassen door het geloof), hebben zij steeds meer deel aan die Geest Die daarin woont, tot hun geestelijk voedsel. De heiligheid van God kon nooit een onmiddellijke vereniging met het schepsel toelaten, en als gevolg daarvan ook geen onmiddellijke gemeenschap ermee. Toch zou het schepsel geen genadeleven kunnen leiden zonder gemeenschap met de Fontein des levens. Daarom, om gezamenlijk voorzieningen te kunnen treffen voor de eer van God en de zaligheid van zondaars, nam de tweede Persoon van de heerlijke Drie-eenheid, een zondeloze menselijke natuur aan in een persoonlijke vereniging met Hemzelf, opdat zo deze heilige, schuldloze en onbeoedelde menselijkheid een volheid zou kunnen ontvangen van de Geest, waarvan Hij door Zijn Goddelijke kracht en doeltreffendheid zou kunnen mededelen aan Zijn leden. Stel u voor dat er een boom was, die zijn wortel in de aarde had, en waarvan de takken de hemel bereikten, dan zou de geweldige afstand tussen de wortel en de takken de verbinding tussen de wortel en de bovenste tak niet verbreken: zo kan ook de afstand tussen de mens Christus Die in de hemel is, en Zijn leden die op de aarde zijn, de gemeenschap tussen hen niet belemmeren. Wat maakt het uit al zijn de delen van het verborgen lichaam (namelijk het Hoofd en de leden) niet in aanraking met elkaar, zoals ze samengevoegd zijn in een lichamelijke vereniging? De vereniging is er daarom niet minder wezenlijk en doeltreffend door. Ja, onze Heere Zelf toont ons aan dat, al zouden wij Zijn vlees eten op een lichamelijke en vleselijke wijze, dit voor ons geen nut zou hebben (Johannes 6:63). Wij zouden daardoor geen hartje heiliger zijn. Maar de leden van Christus op aarde zijn verenigd met hun Hoofd in de hemel door de onzichtbare band van dezelfde Geest Die in beiden woont: in Hem als het Hoofd en in hen als de leden. Zoals "de raderen" in het gezicht van Ezechiël niet in aanraking zijn met "de dieren", toch waren ze met hen verenigd door een onzichtbare band van één Geest in beide, zodat: "Als nu de dieren gingen, gingen de raderen bij hen; en als de dieren van de aarde opgeheven werden, werden de raderen opgeheven" (Ezech. 1:19). Want", zegt de profeet, "de Geest der dieren was in de raderen." Wij kunnen daarom het verschil zien tussen ware heiligmaking en die schaduw ervan die wij aan kunnen treffen onder sommige strikte belijders van het christendom, die toch geen ware christenen zijn en die niet wedergeboren zijn door de Geest van Christus. Die schaduw van heiligmaking is van dezelfde aard als de heiligmaking waarvan vele ingetogen heidenen blij hebben gegeven.
4. Ware heiligmaking is het uitvloeisel van de vereniging van de ziel met de heilige Jezus, de eerste en onmiddellijke Ontvanger van de heiligende Geest, uit Wiens volheid Zijn leden uit kracht van hun vereniging met Hem, heiligende inwerkingen ontvangen. De andere heiligmaking is slechts het voortbrengsel van de eigen geest van de mens, die - wat hij ook heeft of schijnt te hebben van de

ware heiligheid - toch niet voortkomt uit de bovennatuurlijke beginselen en ook niet uit de verheven oogmerken en doeleinden ervan. Omdat deze heiligmaking immers voortkomt uit het eigen ik, zo loopt ze ook weer uit in de Dode Zee van het eigen ik en ze is zodoende even ver verwijderd van ware heiligheid als de natuur is van de genade. Zij die deze namaakheiligheid bezitten, zijn als gewone roeiers die gebruikmaken van hun eigen roeiriemen, terwijl het schip dat op weg is naar Immanuëlsland, voortzeilt op het waaien van de Goddelijke Geest.

Hoe is het dan mogelijk dat er ware heiligmaking zou zijn zonder Christus? Kan er ware heiligmaking zijn zonder dat men deel heeft aan de Geest der heiligmaking? Kunnen wij anders deel hebben aan de Geest, dan door Jezus Christus, de Weg, de Waarheid en het Leven? De vallende dauw zal net zo gauw zijn weg banen door de keiharde rotsen, als dat inwerkingen van genade van God tot zondaars zouden komen op een andere wijze dan door Hem Die de Vader heeft aangesteld als het Hoofd van de inwerkingen: Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou" (Kol, 1:19), en: "En het Hoofd niet behoudende, uit Hetwelk het gehele lichaam, door de samenvoegselen en samenbindingen voorzien en samengevoegd zijnde, opwast met Goddelijken wasdom" (Kol. 2:19).

Zie eens hoe het komt dat zovelen hun geveinsde heiligmaking ontrouw worden en dat zij nooit meer herstellen. Dat komt, omdat zij geen ranken zijn die echt één zijn geworden met de ware Wijnstok. Ondertussen herstellen anderen zich van hun verachtering vanwege hun vereniging met de leven gevende Stam door de levendmakende Geest: "Zij zijn uit ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet; want indien zij uit ons geweest waren, zo zouden zij met ons gebleven zijn" (1 Johannes 2:19).

5° Weldaad. Wasdom in de genade.

Een vijfde weldaad is wasdom in de genade. Omdat hun voedsel is toegediend, "wassen zij op met Goddelijken wasdom" (Kol. 2:19). "De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal wassen als een cederboom op Libanon" (Psalm 92:13). Genade is van groeiende aard. Onderweg naar Sion gaan zij van kracht tot kracht. Hoewel de heilige in het begin slechts een klein kind is in de genade, wordt hij tenslotte "een jongeling, een vader" (1 Johannes 2:13,14). Hoewel hij soms slechts kruipt op weg naar de hemel, toch wandelt hij later, loopt hij, en vaart hij op met Vleugelen, gelijk de arenden" (Jesaja 40:31). Als een rank die in een stam geënt is, nooit groeit, dan is dat een duidelijk bewijs dat hij niet met de stam vergroeid is.

1° Vraag. Maar sommigen zullen misschien zeggen: "*Als alle ware christenen groeiende christenen zijn, wat moet er dan gezegd worden van hen, die in plaats van groeien, verachteren?*"

(1) In de eerste plaats antwoord ik hierop dat er een groot verschil is tussen het groeien van een christen op zichzelf genomen en het groeien van een christen "te allen tijde". Alle ware christenen groeien, maar ik zeg niet dat zij "te allen tijde" groeien. Een boom die leeft en voedsel krijgt, groeit tot hij volgroeid is, en toch groeit hij niet altijd. Hij groeit niet in de winter. Christenen hebben ook hun winters, waarin de inwerkingen van de genade, die nodig zijn voor de groei, opgehouden zijn, Hooglied 5:2: "Ik sliep." Het is door het geloof dat de gelovige genaderijke inwerkingen put uit Jezus Christus, zoals elke lamp in de kandelaar olie ontving uit het oliekruikje door de pijp die de verbinding ertussen vormde (Zacharia 4:2). Nu, als die pijp verstopt is, als het geloof van de heilige sluimert en niet werkzaam is, dan zullen alle overige gaven der genade verflauwen en lijken ze op bet punt te staan uit te doven. Als gevolg daarvan zal de ontaarde natuur in kracht toenemen en actief worden. Wat komt er dan van de ziel terecht? Wel, er is nog steeds een vaste grond van hoop. Het geloof van de heilige is niet als dat van de schijnheilige. Het is niet zoals een pijp die niet tot de Fontein reikt, waardoor er dus geen toevoer mogelijk is. Het geloof blijft steeds een band van vereniging vormen tussen Christus en de ziel, en daarom, omdat Christus leeft, zal ook de zondaar leven (Johannes 14:19). De Heere Jezus "trekt Zijn hand van het gat der deur" en maakt het middel van de toevoer vrij. Dan stromen de inwerkingen van de groei, en de gaven der genade van de gelovigen zien er weer fris en groen uit: "Zij zullen wederkeren, zittende onder zijn schaduw; zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok" (Hoséa 14:8). In de slechtste tijden hebben de heiligen een beginsel van groei in zich: "Zijn zaad blijft in hem" (1 Johannes 3:9). En daarom bloeien zij na een tijd van verachtering weer op, namelijk, wanneer de winter voorbij is en de "Zon der gerechtigheid" met Zijn warme inwerkingen tot hen terugkeert. Modder die men in een plas werpt, kan daar rustig blijven liggen, maar als men

modder in een fontein werpt, dan zal de springader tenslotte de modder verdrijven en dan zal ze weer onbelemmerd stromen als voorheen.

(1) In de tweede plaats merk ik op dat christenen hun groei verkeerd op kunnen vatten, en wel op tweeërlei wijze:

- a. Zij beoordelen hun toestand volgens het gevoel dat zij op dat moment hebben. Zij nemen zichzelf waar en kunnen geen groei bij zichzelf bespeuren. Er is dan echter geen reden om de conclusie te trekken dat zij niet groeien: "het zaad spruit uit en wordt lang, maar hij weet niet hoe" (Markus 4:27). Al zou iemand zijn oog nog zo vast richten op de zon die haar baan beschrijft, of op een groeiende boom, dan zou hij niet waarnemen dat de zon bewoog, of dat de boom groeide. Als hij echter de boom vergelijkt zoals hij nu is met wat hij was enige jaren geleden, en als hij let op de plaats van de zon aan de hemel en waar de zon 's morgens stond, dan zal hij zeker bemerken dat de boom gegroeid is, en dat de zon zich bewogen heeft. Op dezelfde wijze kan de christen weten, of hij zich bevindt in een staat van groei of in een staat van verachtering door zijn tegenwoordige toestand te vergelijken met zijn vroegere toestand.
- b. Christenen kunnen hun toestand verkeerd opvatten door hun groei af te meten naar de vorderingen van de top alleen en niet naar de vorderingen van de wortel. Als een boom wortel schiet in de grond en zich vastzet in de aarde en zijn wortels uitbreidt, dan is hij zeker aan het groeien, hoewel hij niet hoger is dan voorheen. Dus, al is het dat het de christen ontbreekt aan de zoete vertroosting en opwellingen van genegenheid die hij soms had, toch, als hij groeit in nederigheid, zelfverloochening en in zijn gevoel van volstreekte afhankelijkheid van Jezus Christus, dan is hij een christen die groeit: "Ik zal Israël zijn als de dauw; hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortelen uitslaan als de Libanon" (Hoséa 14:6).

2e Vraag. *Maar groeien geveinsden eigenlijk wel? En als zij groeien, hoe moeten wij dan het verschil zien tussen hun groei en de groei van de ware christen?*

Antwoord.

- a. Mijn antwoord op het eerste deel van de vraag is: "Geveinsden groeien zeker." Onkruid kent zijn groei, net zo goed als de tarwe. Het zaad dat viel in het midden van de doornen, wies op (Lukas 8:7). Alleen, het voldraagt geen vrucht (vers 14). Ja, een ware christen kan een valse groei hebben. Jakobus en Johannes schenen te groeien in de genadegave van de heilige ijver, toen hun geest zo vurig werd voor de zaak van Christus, dat zij hele dorpen in brand zouden hebben gestoken, omdat zij hun Heere en Meester niet wilden ontvangen: "Zij zeiden: Heere, wilt Gij dat wij zeggen, dat vuur van den hemel nederdale en dezen verslinder, gelijk ook Elia gedaan heeft?" (Lukas 9:54). Maar zo was het werkelijk niet en daarom keerde Hij Zich om en bestrafte hen: "En zeide: Gij weet niet van hoedanigen geest gij zijt" (vers 55).
- b. Op het tweede deel van de vraag is mijn antwoord, dat de groei van de ware christen een bijzondere schoonheid vertoont, die deze groei van alle valse groei onderscheidt. De groei van de ware christen is algemeen, regelmatig en evenredig. Het is een "alleszins opwassen in Hem, Die het Hoofd is, namelijk Christus" (Eféze 4:15). De groeiende christen groeit evenredig in alle delen van de nieuwe mens. Onder de weldadige inwerkingen van de "Zon der gerechtigheid" groeien gelovigen "als mestkalveren" (Mal. 4:2). U zou het toch een monsterachtige groei in deze dieren vinden, als u hun koppen zag groeien en niet hun lichamen, of als u zag dat de ene poot groeide en de andere niet, kortom, als u zag dat alle delen niet evenredig groeiden.

Ja, maar van die aard is de groei van velen in de godsdienst. Zij groeien als kinderen die aan de Engelse ziekte lijden; zij hebben een groot hoofd, maar een mager lichaam. Zij krijgen meer kennis in hun hoofd, maar niet meer heiligheid in hun hart en hun leven. Zij worden uitwendig zeer vurig, maar van binnen zeer koud, zoals een mens die een aanval heeft van koorts. Zij zijn meer ingenomen met de uiterlijkheden van de godsdienst dan vroeger. Toch zijn zij even grote vreemdelingen van de kracht der godzaligheid als ooit.

Als een tuin met de hand begoten wordt, dan krijgen sommige planten al gauw te veel, sommige te weinig, en sommige helemaal geen water en daarom verdorren sommige, terwijl de andere het goed doen. Maar na een regenbui echter, gaan ze het allemaal tegelijk goed doen. Door de bijzondere inwerking van Goddelijke genade groeien op soortgelijke wijze al de genadegiften van de Geest, evenredig. De in Christus ingeente ranken die goed groeien, groeien tegelijk op al de verschillende

groei-wijzen. Zij groeien inwendig, daar zij "opwassen in Christus" (Eféze 4:15). Zij verenigen zich steeds nauwer met Hem, en kleven vaster aan Hem, als het Hoofd van de inwerkingen, wat de springader is van alle andere ware christelijke groei. Zij groeien uitwendig in goede werken, in hun handel en wandel. Zij geven niet alleen met Naftali, "schone woorden", maar zij zijn zoals Jozef "vruchtbare takken". Zij groeien opwaarts in hemelse gezindheid en verachting van de wereld, want hun wandel "is in de hemelen" (Filipp. 3:20).

En tenslotte groeien zij neerwaarts in nederigheid en zelfverachting. De ranken die het meest in Christus groeien, zijn in hun eigen ogen "de allerminste van al de heiligen" (Eféze 3:8), "de voornaamste der zondaren" (I Tim. 1:15), "onvernuftiger dan iemand" (Spreuken 30:2). Zij zien dat zij niets kunnen doen, dat zij zelfs niet "bekwaam zijn iets te denken als uit zichzelf" (2 Korinthe 3:5). Zij zien dat zij niets verdienen, daar zij geringer zijn dan al deze weldaden, die aan hen gedaan zijn (Genesis 32:10). En zij zien dat zij "niets zijn" (I Korinthe 13:2).

6^e Weldaad. Vruchtbaarheid.

Een zesde weldaad is vruchtbaarheid. De tak die ingeënt is in Christus is niet onvruchtbaar, maar hij draagt vrucht: "Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht" (Johannes 15:5). Juist voor dat doel zijn zielen met Christus gehuwd, opdat zij "Gode vruchten dragen zouden" (Romeinen 7:4). Zij die onvruchtbaar zijn, zijn misschien wel ranken in Christus door belijdenis, maar zij zijn het niet door inplanting. Wie ook verenigd is met Christus, die brengt de vruchten voort van evangelische gehoorzaamheid en ware heiligheid. Het geloof wordt altijd gevolgd door goede werken. De gelovige is niet alleen uit het graf van zijn natuurlijke staat gekomen, maar hij heeft ook zijn grafklere afgelegd, namelijk heersende wellusten, waarin hij eertijds als een geest gewandeld heeft, daar hij dood was, terwijl hij "in dezelve leefde" (Kol. 3:7, 8). Christus heeft immers van hen gezegd, zoals van Lazarus: "Ontbindt hem en laat hem heengaan." En nu hij Christus aangedaan heeft, beeldt hij Hem uit, bij wijze van spreken, zoals een bedelaar die op het toneel in geleende kleren de rol van koning speelt, "wandellende, gelijk Hij gewandeld heeft." Nu "is de vrucht des Geestes" in hem "in alle goedheid" (Eféze 5:9).

De vruchten der heiligheid zullen gevonden worden *in het hart, op de lippen en in de levenswandel* van hen die met Christus verenigd zijn.

- *De verborgen mens des harten* is een tempel die niet alleen voor God gebouwd is en aan Hem toegewijd, maar die ook voor Hem gebruikt wordt en Hem ten dienste staat. Het is een tempel waar liefde, vrees, vertrouwen en alle andere delen van de onzichtbare godsdienst beoefend worden: "Want wij zijn de besnijding, wij die God in den Geest dienen" (Filipp. 3:3). Het hart is niet het gemeenschappelijk terrein van de duivel, waar de gedachten zich vrij kunnen bewegen, want daar worden zelfs "ijdele gedachten gehaat" (Psalm 119:113; Eng. ven.). Maar het is Gods omsloten ruimte, die als een "hof voor Hem is ommuurd (Hooglied 4:16). Het is wel waar dat daar verdorven onkruid groeit, omdat de grond nog niet helemaal van onkruid gezuiverd is, maar de mens krijgt op de dag van zijn nieuwe schepping, de opdracht "dien te bouwen en dien te bewaren."
- Een gloeiende kool van het altaar heeft *zijn lippen* aangeroerd, en zij zijn gezuiverd: "HEERE, wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op den berg Uwer heiligheid? Die oprecht wandelt en gerechtigheid werkt, en die met zijn hart de waarheid spreekt; die met zijn tong niet achterklapt, zijn metgezel geen kwaad doet, en geen smaadrede opneemt tegen zijn naaste" (Psalm 15:1-3). Er kan inderdaad een zacht strelende tong zijn, waar een vals hart is. De stem kan Jacobs stem zijn, terwijl de handen Ezaus handen zijn. Maar, "indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is, en zijn tong niet in toom houdt, maar zijn hart verleidt, dezès godsdienst is ijdel" (Jak. 1:26). De kracht der godzaligheid zal heersen over de tong, hoewel ze "een wereld der ongerechtigheid" is. Als iemand een Galileeër is, dan zal zijn spraak hem "openbaar maken". Hij zal niet de taal van Asdod spreken, maar de tale Kanaäns. Hij zal niet zwijgen over zijn godsdienst, en hij zal ook niet zomaar onbedacht iets zeggen, aangezien de natuur zijn tong een dubbele wacht gegeven heeft, terwijl genade er een derde aan toegevoegd heeft.
- De vruchten der heiligheid zullen gevonden worden in *zijn uitwendige wandel*, want hij "is rein van handen", en ook "zuiver van hart" (Psalm 24:4). Hij is een godvrezend mens, en vervult op vrome wijze de plichten van de eerste tafel der wet. Hij is een rechtvaardig mens en hij verricht op eerlijke wijze de plichten van de tweede tafel. In zijn wandel is hij een goed christen en ook een goede naaste. Hij gedraagt zich jegens God, alsof de ogen van de mensen op hem gericht zijn, en hij

gedraagt zich jegens mensen, omdat hij gelooft dat Gods oog op hem is. Die dingen die God in Zijn wet heeft samengevoegd, durft hij in zijn levenspraktijk niet van elkaar te scheiden.

Zo zijn de ranken in Christus "vol van goede vruchten". Die vruchten vormen een bundeling van levenskrachtige daden, waarvan Jezus Christus het Beginsel is en het Oogmerk. Hij is het Beginsel, want Hij leeft in hen en "hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods" (Galaten 2:20). Hij is het Oogmerk, want zij leven voor Hem, en "het leven is hen Christus" (Filipp. 1:21). De plichten van de godsdienst zijn in de wereld als vaderloze kinderen, die in lompen gehuld zijn. Sommigen willen hen niet in huis nemen, omdat zij nooit van hen gehouden hebben, noch van hun vader. Sommigen nemen hen in huis, omdat zij nut van hen kunnen hebben. Heiligen nemen hen echter in huis ter wille van hun Vader, en dat houdt in: ter wille van Christus. Zij zijn liefelijk in hun ogen, omdat ze zijn zoals Hij is. O! Waarvandaan komt dit nieuwe leven van de heiligen? Zeker, het kan nooit gesmeed zijn uit de natuurlijke vermogens van hun ziel, door de verenigde kracht van alle geschapen macht. In eeuwige onvruchtbaarheid zou hun baarmoeder zijn toegesloten, als zij niet met Christus gehuwd waren, "opdat zij Gode vruchten dragen zouden" (Romeinen 7:4).

Als u mij vraagt *hoe uw voeding, groei en vruchtbaarheid kunnen worden bevorderd*, dan bied ik u enkele raadgevingen aan.

1. Maak van uw vereniging met de stam een vast werk door ongeveer geloof en pas op voor geveinsdheid, Een rank die van binnen niet gezond is, zal zeker verdorren. Bomen die "een planting des HEEREN zijn", zijn "eikenbomen der gerechtigheid" (Jesaja 61:3). Dus brengen zij vruchten voort, terwijl anderen verwelken. Geveinsdheid is een ziekte in die delen van de godsdienst die van levensbelang zijn en ze zal tenslotte alles verwoesten. Het is een lek in het schip, dat het zeker zal doen zinken. Oprechtheid der genade zal het geloof levend houden, al is het nog zo zwak, zoals het kleinste takje dat in de kern gezond is, voedsel zal trekken uit de stam en zal groeien, terwijl de grootste tak die verrot is, zich nooit kan herstellen, omdat hij geen voeding krijgt.
2. Arbeid om standvastig te blijven in de waarheid en in de weg Gods. Een onstandvastig en onvast oordeel is een grote vijand van de groei en vruchtbaarheid van de christen, zoals de apostel leen: "Opdat wij niet meer kinderen zouden zijn, die als de vloed bewogen en omgevoerd worden met allen wind der leer...; maar de waarheid betrachtende in liefde, alleszins zouden opwassen in Hem, Die het Hoofd is, namelijk Christus" (Eféze 4:14, 15). Een rollende steen verzamelt geen mos, en een onvast oordeel veroorzaakt een onvruchtbaar leven. Al was een boom nog zo gezond, hoe zou hij kunnen groeien of vruchtbaar zijn, als u hem steeds maar van de ene grond in de andere overplante?
3. Tracht de uitlopers eraf te snoeien, zoals tuinlieden dat doen om hun bomen goed te laten groeien. Dat zijn ongedode lusten. Daarom, "doodt dan uw leden die op de aarde zijn" (Kol. 3:5). Toen de Israëlieten vlees kregen om hun lusten te bevredigen, ontvingen zij magerheid aan hun ziel. Zij die veel hongerige kinderen om zich heen heeft en steeds maar eten in hun mond moet stoppen, zal heel veel moeite hebben om zelf iets binnen te krijgen. Zij die graag willen dat het hun ziel wel gaat, moeten de hunkeringen van onmatige genegenheden afwijzen.
4. Maak met het oog hierop een nuttig gebruik van Gods ordinantiën. "De voorhoven onzes Gods" zijn de plaatsen waar de bomen der gerechtigheid "wassen" (Psalm 92:13, 14). De wateren van het heiligdom zijn de middelen die door God zijn ingesteld om Zijn volk te doen groeien "als de wilgen aan de waterbeken." Drink daarom met begeerte "de redelijke onvervalste melk, opdat gij door dezelve moogt opwassen" (1 Petrus 2:2). Kom naar deze "fontein des heils", niet om er alleen maar naar te kijken, maar om er "water uit te putten." Het sacrament van het Avondmaal des Heeren is voor dat oogmerk speciaal aangewezen. Het is niet alleen een plechtige openbare belijdenis en een zegel van onze vereniging en gemeenschap met Christus, maar het is ook een middel tot de innigste gemeenschap met Hem. Het versterkt onze vereniging met Hem. Het versterkt ons geloof, onze liefde, ons berouw, en andere gaven der genade: "De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet een gemeenschap des lichaams van Christus?" (I Korinthe 10:16). "En wij zijn allen tot één Geest gedrenkt" (I Korinthe 12:13). Begeef uzelf tot het gebed: doe uw mond wijd open, en Hij zal hem vervullen. Door deze middelen kunnen ranken die in Christus zijn, verder gevoed worden, opgroeien en veel vrucht voortbrengen.

7° Weldaad. De aanneming van hun vruchten van heiligheid.

Een zevende weldaad is de aanneming van hun vruchten van heiligheid voor het aangezicht des Heeren. Hoewel ze zeer onvolmaakt zijn, worden ze aangenomen, omdat ze de geur van Christus hebben, de gezegende Stam, waarop de ranken groeien, terwijl de vruchten van anderen door God verworpen worden: "En de HEERE zag Abel en zijn offer aan; maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan" (Genesis 4:4, 5). Vergelijk daarbij Hebreëen 11:4: "Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn."

O, hoe onvolkomen zijn de plichten van de heiligen in het oog van de wet! De gelovige zelf bespeurt vele gebreken in zijn beste verrichtingen. Toch ontvangt de Heere ze genadig. Er wordt geen gave der genade in het hart geplant, of er groeit een verderfelijk onkruid vlak naast, zolang de heiligen hier op aarde zijn. Juist hun oprechtheid is niet zonder mengeling van huichelarij of geveinsdheid (Galaten 2:13). Vandaar dat er gebreken zijn in de beoefening van iedere gave der genade, in de verrichting van iedere plicht. De verdorven natuur laat altijd iets vallen om hun beste werken te bevleken. Er is nog een mengeling van duisterheid met hun helderste licht. Toch bederft dat hun aanneming niet: "Wie is zij, die er uitziet als de morgen?" (Hooglied 6:10; Engelse vertaling), of als de dageraad?" Zie, hoe de bruid van Christus hooggeacht en aanvaard wordt door haar Heere, zelfs wanneer zij eruitziet als de morgen, waarvan de schoonheid vermengd is met de zwarteheid van de nacht! Toen de morgen uitkeek" zoals er gezegd wordt, of zoals wij lezen in Richteren 19:26; "Tegen het aanbreken van de morgenstond." Dus is zelfs de morgenstond van de genade en welwillendheid tot Christus, waarbij de genade tevoorschijn komt vanonder een massa duisternis in de gelovigen, aangenaam en aannemelijk voor Hem, zoals het aanbreken van de dag aangenaam is voor de vermoeide reiziger.

Hoewel de overblijfselen van het ongeloof hun hand des geloofs doet schudden en beven, toch heeft de Heere er zo'n welbehagen in, dat Hij die gebruikt om kwijtschelding van straf en voorraden van genade weg te dragen van de troon der genade en de Fontein des levens. Krachtig was het geloof van hem, die zei: "Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp" (Markus 9:24). Hoewel de overblijfselen van zinnelijke neigingen de vlam van hun liefde zwak en rokerig maakt, keert Hij Zijn ogen van de rook af en ziet Hij hoe schoon de vlam is: "Hoe schoon is uw uitnemende liefde, Mijn zuster, o bruid!" (Hooglied 4:10). De reuk van hun onderklederen van aanklevende heiligheid, hoe gebrekkig die ook is, "is als de reuk van Libanon" (vers 11). Dat komt omdat zij bedekt zijn met de klederen van hun oudste Broeder, die de zonen Gods doen rieken als een veld, dat de Heere gezegend heeft. Hun goede werken worden aangenomen: hun bekere koud water die zij gegeven hebben aan een discipel, in naam van een discipel, zullen het niet aan een beloning ontbreken. Hoewel zij geen "goud, zilver, koper of sardonyxstenen" kunnen aanbieden voor de tabernakel, moeten zij toch maar naar voren komen met wat zij hebben. Al was het maar "geitenhaar", het zal niet verworpen worden. Al waren het maar "ramsvellen", zij zullen hartelijk aangenomen worden, want ze zijn "rood geverfd", door het geloof gedoopt in het bloed van de Middelaar, en zo tot God gebracht. Een heel gewoon werk dat in het geloof en uit het geloof gedaan wordt, al was het maar het bouwen van een muur rond de heilige stad, is "een groot werk" (Neh. 6:3). Al was het slechts het besteden van een fles zalf aan Christus, het zal nooit vergeten worden (Mattheüs 26:13). Zelfs het geven van slechts "een beker koud water" aan een van de kleinen van Christus, in de naam van een discipel, zal beloond worden (Mattheüs 10:42). Ja, geen goed woord voor Christus zal uit hun mond vallen, of het zal in Gods "gedenkboek" worden opgetekend (Mal. 3:16). Er zal ook geen traan uit hun ogen voor Hem vallen, of deze zal in Zijn fles gelegd worden (Psalm 56:9).

Hun wil wordt aangenomen voor de daad; hun smart over het ontbreken van de wil, wordt aangenomen voor de wil zelf: "Want indien tevoren de volvaardigheid des gemoeds daar is, zo is iemand aangenaam naar hetgeen hij heeft, niet naar hetgeen hij niet heeft" (2 Korinthe 8:12). Hun "zuchtigen", wanneer zij hun begeerten niet goed onder woorden kunnen brengen, worden in de hemel gehoord. De betekenis van deze zuchtigen is daar goed bekend, en ze zullen terugkeren, zoals "de duif terugkeerde met een "olijfblad" in haar bek (zie Romeinen 8:26, 27). Hun "penningskens" zijn beter dan de "talenten" van anderen. Hun gebrabbel en hun gebroken zinnen zijn aangener voor hun Vader in de hemel, dan de vloeiendste en bloemrijkste toespraken van hen die niet in Christus zijn. Hun stem is zoet", zelfs wanneer zij zich ervoor schamen dat ze gehoord wordt. Hun "gelaat is liefelijk", zelfs wanneer zij blozen van schaamte en er een sluier over trekken (Hooglied 2:14). De

Middelaar neemt hun smekingen aan, wist sommige delen ervan uit, verbetert andere, en stelt ze aan de Vader voor, en als gevolg daarvan worden ze bekrachtigd in het hemelhof.

Iedere ware christen is een tempel voor God. Als u naar offeranden zoekt, ze ontbreken daar niet. Zij "offereren een offerande des lofs", en zij vergeten "de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen"(Hebreeën 13:15,16). Christus Zelf is het "Altaar", dat de gave heiligt (vers 10). Maar wat gebeurt er met de vellen en de drek van hun offeranden? Deze worden buiten het leger gebracht. Als wij naar reukwerk zoeken, dan is het er ook. De genadegaven van de Geest worden in hun hart gevonden en de Geest van een gekruisigde Christus doet ze vlam vatten en brengt ze in oefening, zoals het vuur van het brandofferaltaar werd gebracht om het reukwerk aan te steken. Dan stijgen ze hemelwaarts, "als rookpilaren" (Hooglied 3:6). Maar het beste reukwerk zal as nalaten. Ja, inderdaad, maar zoals de priester de as meenam in een gouden schotel en ze uitdroeg, zo neemt onze grote Hogepriester de as en afval van al de diensten van de heiligen mee door Zijn Middelaarswerk ten behoeve van hen.

8^e Weldaad. Bevestiging in de staat der genade.

Een achtste weldaad die vloeit uit de vereniging met Christus, is bevestiging. De christen kan niet afvallen, maar moet volharden tot het einde: "Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken" (Johannes 10:28). Het is werkelijk zo, dat, als een rank niet vergroeid is met de stam, hij eraf zal breken wanneer winden die alles doen schudden, opsteken. De rank echter die vergroeid is met de stam, blijft stevig vast, welke wind er ook waait. Soms waait er een stormwind van verzoeking uit de hel en schudt de ranken die in Christus, de ware Wijnstok, zijn, heen en weer, maar hun vereniging met Hem is hun zekerheid. Zij kunnen bewogen worden, maar ze kunnen niet van de Stam verwijderd worden. De Heere "zal met de verzoeking ook de uitkomst geven" (1 Korinthe 10:13).

Windstiltes zijn nooit van lange duur; er is bijna altijd wel wat wind, en daarom zijn de ranken zelden helemaal in rust. Maar soms steken geweldige stormen op die de ranken van hun stam dreigen af te scheuren. Zo is het ook met de heiligen: zij moeten dagelijks moeite doen om stand te houden tegen de verleiding. Maar soms steekt de wind uit de hel zo hevig op en waait zo woest, dat hij zelfs de bovenste takken tegen de grond slaat. Toch, omdat zij vergroeid zijn met Christus, hun Stam, richten zij zich weer op niettegenstaande de gewelddadigste pogingen van de "overste van de macht der lucht". "Als ik zeide: Mijn voet wankelt, Uw goedertierenheid, o HEERE, ondersteunde mij" (Psalm 94:18). Maar de christen gaat vooruit door deze beproeving. Hij wordt er helemaal niet door beschadigd. Hij heeft er integendeel profijt van voor zover het aantoonde welk houvast de ziel aan Christus heeft, en welk houvast Christus heeft aan de ziel. En zie, zoals de wind in de blaasbalg, die de kaars zou uitblazen, het vuur aanblaast, zo gebeurt het ook dikwijls, dat zulke verzoeken de ware christen nieuw leven inblazen, omdat ze de gaven der genade van de Geest in hem wakker maken en door dat middel zowel de werkelijkheid en de kracht van de genade in hem ontdekken. En daarom is het zoals Luther, die grote man Gods, heeft gezegd; *"Eén christen die ondervinding heeft gehad van verzoeking, is wel duizend anderen waard."*

a. Soms doen de mensen van deze wereld een stormachtige wind van tegenspoed en vervolging opsteken tegen de Wijnstok, dat is: het Hoofd van het verborgen lichaam. Vereniging met de Stam biedt echter voldoende veiligheid aan de ranken. In een tijd dat er vrede heerst in de kerken en in een tijd van uitwendige voorspoed - wanneer de "engelen de winden inhouden, opdat geen wind zou waaien" - worden er zeer veel takken opgenomen en in de Stam gezet die er nooit mee samengroeien en er geen leven uit ontvangen, hoewel zij er wel mee verbonden zijn met de banden van uitwendige inzettingen. Nu, deze blijven een poosje staan op de Stam, en zij staan daar heel rustig, zolang de windstilte voortduurt. Maar als de stormen eenmaal opsteken en de winden waaien, dan beginnen ze er de een na de ander af te vallen en hoe feller de wind opsteekt, hoe groter het aantal is dat er afvalt. Ja, sommige sterke ranken van dat soort zullen, als zij vallen, door hun gewicht anderen van hun soort meesleuren tot helemaal op de grond. Zij zullen ook enkele ware ranken zodanig beschadigen en neerdrukken, dat zij er ook af zouden vallen, als zij niet met de Stam vergroeid zouden zijn. Uit kracht daarvan richten zij hun hoofd weer op en zij kunnen er niet afvallen vanwege de vaste greep die de Stam op hen heeft. Dan ontdekt men dat vele ranken, die daarvoor hoog en uitnemend waren, nu verdord op de grond liggen en geschikt zijn om verzameld en in het vuur geworpen te worden: "Maar

als de zon opgegaan was, zo is het verbrand geworden, en omdat het geen wortel had, is het verdord" (Mattheüs 13:6). "Zo iemand in Mij niet blijft, die is buitengeworpen gelijkwijs de rank, en is verdord; en men vergadert ze, en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand" (Johannes 15:6). Maar hoe geweldig de winden ook waaien, toch wordt er wanneer de storm bedaard is, niet één rank van de waarlijk ingeente ranken die vergroeid zijn met de Stam, gemist: "Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard" (Johannes 17:12). De minste rank die in Christus groeit, bezwijkt niet en blijft staan, wanneer de hoogste ceders die op hun eigen wortel groeien, om zullen waaien, Romeinen 8:35: Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard?" (zie ook vers 36-39).

b. Hoe streng Israël ook geschud zal worden, toch zal "niet het minste graantje (of, zoals het in de oorspronkelijke tekst staat: niet één steentje) ter aarde vallen" (Amos 9:9; Engelse vertaling). Het is een zinspeling op het ziften van fijne kiezelsteentjes uit hopen stof en zand. Hoewel het zand en het stof op de grond vallen en door de wind worden weggeblazen en vertrapt worden, toch zal er geen enkel steentje op de grond vallen. Zo nauwkeurig is de zeef en zo zorgvuldig gaat de zifter te werk. Er valt niets sneller op de grond dan een steen. Toch, als godsdienstige belijders levende stenen" zijn die gebouwd zijn op Christus, de uiterste Hoeksteen, dan zullen zij, al zijn zij kleine steentjes, niet op de aarde vallen, welke storm er ook tegen hen aan beukt (zie 1 Petrus 2:4-6). Al het goede graan in de kerk van Christus is van dat soort: zij zijn stenen wat betreft hun vastheid en zij zijn levende stenen wat betreft hun werkzaamheid. Als mensen echte, wezenlijke christenen zijn, dan zullen zij niet zijn als kaf dat bij elke windvlaag heen en weer gedreven wordt en dan zullen zij zoveel van de levendigheid bezitten dat zij niets bezitten van de steen. Als zij levende christenen zijn, wier geest in hen ontstoken is, zoals de geest van Paulus ontstoken was toen hij zag dat "de stad zo zeer afgodisch was", dan zullen zij niet temeer liggen als stenen, die omgewenteld worden, hierheen en daarheen; stenen waarin gehakt en gehouwen wordt, in overeenstemming met de lusten der mensen, die zoveel van de steen gebruiken dat er niets van levendigheid in hen overblijft.

c. Het huis van onze God is een groot huis waarin niet alleen "gouden vaten" zijn, maar ook "aarden vaten" (2 Tim. 2:20). Beide trekken vlug vuil aan en daarom, wanneer God beroering brengt in de kerk, dan let Hij op beide. Wat betreft de gouden vaten: zij worden niet vernietigd, maar gezuiverd door een vurige beproeving in de oven der verdrukking, zoals goudsmeden hun goud zuiveren: "Ik zal Mijn hand tegen u keren, en Ik zal uw schuim op het allerreinste afzuiveren" (Jesaja 1:25). De aarden vaten zullen echter vernietigd worden: zij zullen als een pottenbakkersvat Vermorzeld worden": "Maar er zal verbreking zijn der overtreders en der zondaars te zamen" (vers 28). Dit schijnt een toespeling te zijn op de wet dat aarden vaten gebroken moesten worden als ze onrein waren, terwijl houten en bijgevolg ook gouden vaten, alleen maar gespoeld moesten worden (Lev. 15:12).

9° Weldaad. Ondersteuning bij beproevingen en verzoeken.

Een negende weldaad is ondersteuning. Als u een rank bent die ingeënt is in Christus, dan draagt de wortel u. De gelovige leunt op Christus, zoals een zwakke vrouw tijdens een reis, "lieflijk leunt op haar Liefste" (Hooglied 8:5). De gelovige steunt op Hem, zoals een krachteloze, oude man op zijn staf steunt (Jesaja 50:10). Hij wentelt zich op Hem, zoals iemand een last waaronder hij niet kan lopen, van zijn rug afwentelt op de rug van een ander, die hem wel kan dragen (Psalm 22:9). Er zijn veel gewichten die aan de ranken in Christus, de ware Wijnstok, hangen en ze neerdrukken. Maar u weet dat, welke gewichten er ook aan de ranken hangen, de Stam ze allen draagt. Hij draagt de ranken en ook het gewicht dat eraan hangt.

l. *Christus ondersteunt de gelovigen die in Hem zijn, wanneer zij gebukt gaan onder een gewicht van uitwendige beproevingen.* De belofte uit Jesaja 43:2 is veelomvattend: "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen." Zie, hoe David ondersteund werd onder een zware last (1 Samuël 30:6). Zijn stad Ziklag was verbrand, zijn vrouwen waren gevangengenomen, zijn mannen spraken erover om hem te stenigen. Hij had niets over, behalve zijn God en zijn geloof. Door zijn geloof sterkte hij zich in den HEERE zijn God." De Heere komt en legt Zijn kruis op de schouders van Zijn volk. Het drukt hen neer en het lijkt, alsof zij eronder weg zullen zinken, en daarom roepen zij: "Heere, behoed ons, wij vergaan." Maar Hij schraagt hen onder hun last. Hij ondersteunt

hen, en zij dragen hun kruis. Zo gaat de christen die een gewicht van uitwendige beproevingen op zich heeft, gemakkelijk voort onder zijn last, omdat hij daarbij "eeuwige armen" onder zich heeft.

De christen heeft een bron van vertroosting, die hij niet kan verliezen, en daarom ontbreekt hem nooit aan iets om hem te ondersteunen. Als iemands gehele rijkdom bestaat uit geld, dan kunnen rovers die meenemen, en wat heeft hij dan nog? Maar al wordt een landeigenaar beroofd van zijn geld, dan bezit hij nog zijn landerijen voor zijn onderhoud. Zij die hun troost zoeken in wereldse goederen, kunnen vlug troosteloos zijn, maar zij die verenigd zijn met Christus, zullen troost vinden, wanneer al de stromen van aardse genietingen zijn opgedroogd: "Is dan mijn hulp niet in mij, en is de wijsheid uit mij verdreven?" (Job 6:13). Dat wil zeggen: hoewel mijn vermogen weg is; hoewel mijn knechten, mijn kinderen, mijn gezondheid, en gaafheid van mijn lichaam weg zijn, toch is mijn genade niet weg. Al hebben Sabeeërs mijn ossen en ezels weggedreven, en al hebben de Chaldeeën mijn kamelen weggedreven, zij hebben mijn geloof niet weggedreven en ook mijn hoop niet. Ze zijn nog in mij, ze zijn niet van mij weggedreven, zodat ik door hen troost uit de hemel kan halen, wanneer de aarde mij geen enkele troost meer kan geven.

2. *Christus ondersteunt Zijn volk onder een gewicht van inwendige beproevingen en ontmoedigingen.* Vele malen "bezwijkt hun hart en hun vlees", maar dan "is God een Rotssteen huns harten" (Psalm 73:26). Zij kunnen een gewicht van schuld hebben die hun neerdrukt. Dit is een last die hun rug zal doen buigen en hen terneergeslagen zal maken, maar Hij neemt de last van hen af en stelt hun een pardonbrief ter hand, terwijl zij hun last op Hem werpen. Christus aanvaardt de ziel, zoals iemand een weduwe trouwt, die onder een schuldenlast gebukt gaat. En zo, wanneer de schuldeisers bij de bruid van Christus komen, dan brengt zij hen naar haar Man. Zij bekent de schuld en verklaart dat zij niet kan betalen en geeft alles over aan Hem.

De christen verliest soms door zorgeloosheid zijn kwitantie. Hij kan haar niet vinden, hoe hij er ook naar zoekt. De wet maakt van die gelegenheid gebruik en spant een proces tegen hem aan voor een schuld die al betaald is. God verbergt Zijn aangezicht en de ziel is zeer benauwd. Vele pijlen gaan nu door het hart. Vele lange rekeningen worden voor die mens neergelegd, die hij leest en als echt erkent. Dikwijls ziet hij de gerechtsdienaars al komen om hem te arresteren en ziet hij de gevangenisdeur opengaan om hem te ontvangen. Wat anders bewaart hen ervoor om weg te zinken onder de ontmoedigingen in deze toestand, dan de "eeuwige armen" van een Middelaar die "onder hem" zijn, en dat hij vertrouwt op de grote Borg?

3. *Verder kunnen zij een gewicht hebben van sterke lusten die hen neerdrukken.* Zij dragen "een lichaam des doods" om. De dood is een gewicht dat de ziel uit het lichaam perst. Een been des doods, of een arm des doods, als ik het zo eens mag zeggen, zou al een verschrikkelijke last zijn. Eén levendige lust zal soms zo zwaar op een kind van God drukken, dat hij deze evenmin van zich af kan zetten, dan dat een kind een reus van zich af zou kunnen werpen. Hoe worden zij dan ondersteund onder een geheel "lichaam des doods"? Wel, hun ondersteuning is uit de Wortel Die hen draagt, uit de "eeuwige arm" die onder hen is. "Mijn genade is u genoeg" (2 Korinthe 12:9). De grote stut van de gelovige is niet de genade van God binnen in hem: dat is een bron waarvan de stromen soms opdrogen. Maar het is de genade van God buiten hem, de genade die is in Christus Jezus, wat een overvloeiende fontein is, waar de gelovige nooit ongelegen naar toe kan komen. De apostel zegt immers in hetzelfde vers: "Het is de kracht van Christus." "Zo zal ik dan veel liever roemen", zo zegt hij, "in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone", of "overschaduwde als een tabernakel", zoals de wolk der heerlijkheid die de Heere als een deksel of beschutting voor de Israëlieten uitspreidde in de woestijn, die hen overschaduwde (Psalm 105:39). Vergelijk hiermee Jesaja 4:5 en 6. Daarom vliegt de gelovige in deze strijd door het geloof als een arend eerst omhoog en valt dan weer neer op zijn prooi: "Zij hebben op Hem gezien en zijn verlicht" (Psalm 34:6; Engelse vertaling). En tenslotte drukt een gewicht van zwakheid en noodduft op hen, maar zij werpen die zorg op de HEERE, hun Rotssteen, en Hij onderhoudt hen (Psalm 55:23). Met al hun noodduft en zwakheid worden zij op Hem geworpen, zoals het zwakke en naakte kindje dat uit de baarmoeder komt, geworpen wordt in de schoot van iemand die aangewezen is om er voor te zorgen (Psalm 22:11). Hoewel zij Verlaten" zijn - zoals een struik in de woestijn, die de voet van elk dier kan vertrappen - de Heere zal hen niet "versmiden" (Psalm 102:18). Het is niet verwonderlijk dat de zwakste plant veilig is in een tuin, maar onze Heere Jezus Christus is een Omtuining ter bescherming van Zijn zwakke en verlaten kinderen, zelfs in een woestijn.

Tegenwerping. *Maar als de heiligen zo ondersteund worden, hoe komt het dan dat zij dikwijls vallen onder verzoeken en ontmoedigen?*

Antwoord.

1. Hoe laag zij ook te eniger tijd zullen vallen, zij vallen nooit af en dat is een grote zaak. Zij "worden in de kracht Gods bewaard door het geloof tot de zaligheid" (1 Petrus 1:5). Geveinsden kunnen zo vallen, dat zij afvallen, en zij vallen in de kuil, zoals een emmer in een waterput valt als de ketting breekt. Maar hoewel het kind van God kan vallen en wel zo laag dat de wateren over zijn hoofd gaan, toch is er nog een band van vereniging tussen Christus en hem. De ketting is niet gebroken; hij zal niet naar de bodem gaan; hij zal weer opgetrokken worden: "En de Heere zeide: Simon, Simon, zie, de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude"(Lukas 22:31, 32).
2. Het vallen van de heiligen vloeit hieruit voort, dat zij hun vereniging met Christus niet versterken, doordat zij geen gebruik van Hem maken tot hun ondersteuning en bemoediging door het geloof: "Zo ik niet had geloofd..., ik ware vergaan" (Psalm 27:13). Terwijl het kindermisje het kind in haar armen houdt, kan het niet op de grond vallen. Toch, als het onvoorzichtige kind zich niet aan haar vasthoudt, dan kan het achterovervallen en zich erg bezeeren. Zo werden bij Davids val zijn beenderen verbrijzeld (Psalm 51:10). Maar zijn val verbrak de band van de vereniging tussen Christus en hem niet. De Heilige Geest, de Band van die vereniging, werd niet van hem afgenomen (vers 13).

10° Weldaad. De bijzondere zorg van de Landman.

De laatste weldaad die ik zal noemen is: de bijzondere zorg van de Landman: "Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman... Alle rank, die vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage" (Johannes 15:1,2).

Gelovigen zijn krachtens hun vereniging met Christus, de voorwerpen van Gods bijzondere zorg en voorzienigheid. Het verborgen lichaam van Christus is Gods Wijnstok; andere gemeenschappen in de wereld zijn slechts "wilde vijgenbomen". De mensen van de wereld vormen slechts Gods afgelegen veld. De heiligen zijn Zijn wijngaard, waar Hij een bijzonder belang in stelt en waar Hij bijzondere zorg aan besteedt: "Mijn wijngaard, dien Ik heb, is voor Mijn aangezicht" (Hooglied 8:12). Hij Die niet sluimert, noch slaapt, is de Bewaarder ervan. Hij "behoedt dien"; "opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag." Hij in Wiens hand de dauw des hemels is, "zal hem alle ogenblik bevochtigen" (Jesaja 27:3). Hij verzorgt en "zuivert" hem om de vruchtbaarheid te bevorderen, (Joh. 15:2). Hij knipt de weelderige twijgen die de vruchtbaarheid van de rank bederven, eraf. Dit wordt vooral gedaan door het Woord en door het kruis of door de tegenspoeden. De heiligen hebben de bediening van het Woord net zoveel nodig als de wijngaard iemand nodig heeft die de wijnstokken verzorgt en snoeit: Want wij zijn Gods medearbeiders; Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij" (1 Korinthe 3:9). En zij hebben ook het kruis nodig (1 Petrus 1:6).

En daarom, als wij het kruis zouden rekenen onder de weldaden die uit de vereniging van de gelovigen met Christus tot hen vloeien, dan zouden wij niet misrekenen. Ik ben er zeker van dat zij in hun lijden, "met Hem lijden" (Romeinen 8:17). En de zekerheid die zij hebben van het kruis, heeft eerder het karakter van een belofte dan van een bedreiging: "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen" (Psalm 89:31-34). Dit lijkt op het aangaan van verplichtingen door een voogd tegenover een stervende vader, om de zorg op zich te nemen van de kinderen die hem toevertrouwd worden en hen voor hun bestwil zowel te voeden als te vermanen. Het verbond der genade slaat waarlijk voor hen die in Christus zijn, de spiesen" van tegenspoed "tot snoeimessen": "Daarom zal daardoor de ongerechtigheid van Jakob verzoend worden, en dit is de ganse vrucht, dat Hij deszelfs zonde zal wegdoen" (Jesaja 27:9).

Waarom zouden wij dan boos zijn op ons kruis? Waarom zouden wij er dan zo bevreesd voor zijn? De gelovige moet "zijn kruis opnemen" en zijn overste Leidsman, de Heere Jezus Christus, volgen. Hij moet zijn "kruis dagelijks opnemen": "Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis dagelijks op" (Lukas 9:23). Ja, hij moet ook het kruis van zijn "gezette hoogtijden" opnemen:

"Gij hebt mijn verschrikkingen van rondom geroepen, als tot een dag eens gezetten hoogtijds" (Klaagl. 2:22).

De kerk van de Joden had gedurende lange tijd op gezette hoogtijden menige aangename bijeenkomst gehad in de tempel voor de dienst des Heeren. Zij kregen echter een hoogtijdag van een andere aard, toen God rond de tempel en de stad, het leger der Chaldeeën verzamelde dat de tempel verbrandde en Jeruzalem "tot puinhopen stelde".

En nu Gods kerk hier op aarde nog een strijdende kerk is, hoe kan het dan anders dan dat de wolken zullen terugkeren na de regen? Maar het "kruis van Christus" - wat de benaming is van de tegenspoeden van de heiligen - klinkt de gelovigen vriendelijk in de oren. Het is inderdaad een "kruis", maar niet voor de genadegaven van de gelovigen, maar voor zijn "verdorvenheden". De schijnbare genadegaven van de geveinsden kunnen inderdaad de laatste adem uitblazen aan een kruis, zoals die van de hoorders dat deden bij wie het zaad op steenachtige plaatsen viel: "Maar als de zon (of vervolging, vers 21) opgegaan was, zo is het verbrand geworden en omdat het geen wortel had, is het verdord" (Mattheüs 13:6). Maar nog nooit is een van de echte gaven der genade in een gelovige aan het kruis gestorven. Nee, zoals een kaars het helderst schijnt in de nacht, en het vuur het felst brandt bij strenge vorst, zo zijn de gaven der genade van de gelovigen het krachtigst in een tijd van verdrukking.

Er is een zeker vermaak en zoetheid in het kruis van hen die "hun zinnen hebben geoefend tot onderscheiding" en tot ontdekking. Er ligt een zekere zoetheid in als iemand ziet dat hij beproefd wordt voor de hemel en dat hij kandidaat staat voor de heerlijkheid. Er is vermaak in het reizen over de bergen, waar de christen de voetstappen van Christus" eigen voeten kan zien, en "de voetstappen der schapen", die daar gelopen hebben voor hem. Hoe aangenaam is het voor een heilige bij de beoefening van de genade om te zien, hoe een goede God zijn verdorven neigingen kruisigt, en zijn dwaasheid voorkomt! Hoe zoet is het om deze "moordenaars aan het kruis te zien! Welk een verfijnd vermaak ligt er in het opmerken dat God "spijs" onttrekt aan de onhandelbare lusten en deze zo'n gebrek laat lijden dat de christen ze kan beheersen! Waarlijk, er is een paradijs binnen deze doornheg.

Menigmaal verkeert Gods volk in banden die pas losgemaakt worden, als zij gebonden worden met "banden der ellende". God neemt hen en werpt hen in "een vurige oven", die hun banden van hen afbrandt, en dan zijn zij als de drie jongelingen los, en wandelen zij "in het midden des vuurs" (Dan. 3:25). God geeft Zijn kinderen een drankje met een bitter bestanddeel Als dat geen uitwerking op hen heeft, dan zal Hij een tweede, een derde bestanddeel en naar gelang het nodig is, meerdere bestanddelen eraan toevoegen, opdat ze mogen "medewerken ten goede" (Romeinen 8:28). Met tegenwinden drijft Hij hen voort naar hun haven. Zij bevinden zich dikwijls in zulke omstandigheden, dat het kruis de gelukkigste voetstap is die hen tegemoet kan komen. Zij mogen deze wel begroeten, zoals David Abigaël begroette met de woorden: "Gezegend zij de HEERE, de God Israëls, Die u te dezen dage mij tegemoet gezonden heeft" (1 Samuël 25:32). Wereldse zaken zijn dikwijls zulk een last voor de christen, dat hij zich maar zeer langzaam hemelwaarts beweegt. God zendt een wind van tegenheden die de last van de rug van de mens afwaait. Nadat God wat vergulde aardse bezittingen die zijn hart van Hem aftrokken, van hem afgenomen heeft, vervolgt hij zijn weg met grotere spoed: "Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen" (Eféze 3:12).

Een heidense moralist merkte eens op dat geen enkel historisch verhaal melding maakt van een mens die deugdzamer geworden is door rijkdom. Ik betwijfel of onze hedendaagse historische verhalen op dit punt kunnen voorzien in wat ontbreekt in de verhalen uit de oudheid. Ik ben er echter zeker van dat velen door rijkdom slechter zijn geworden. Voor duizenden zijn de omhelzingen van een glimlachende wereld dodelijk geweest, en vele deugdzame mensen hebben door uitwendige voorspoed wonden gekregen, die door het kruis genezen moesten worden.

Ik herinner mij dat ik van iemand gelezen heb die een abces had in zijn borst en tevergeefs genezing had gezocht bij de geneesheren. Toen hij echter door een zwaard werd gewond, brak het abces open, en zijn leven werd gered door dat ongeval, dat hem met een onmiddellijke dood bedreigde. Dikwijls hebben geestelijke abscessen zich opgehoopt in de borst van Gods volk in een tijd van uitwendige voorspoed, die op die wijze door het kruis zijn opengebrosen en behandeld. Het is mild voor gelovigen om "door striemen genezen" te worden, hoewel zij gewoonlijk zo zwak zijn dat zij "schreeuwen van vrees" bij het zien van het snoeimes, alsof het de verdervende bijl is, en hoewel zij denken dat de Heere komt om hen te doden, terwijl Hij in werkelijkheid komt om hen te genezen.

Besluit

Ik zal nu besluiten, terwijl ik mij met enkele woorden eerst zal richten tot heiligen en vervolgens tot zondaars.

II. Tot u, die heilig bent, zeg ik:

Ten eerste: *Streef ernaar om dadelijke omgang en gemeenschap met Jezus Christus te verkrijgen en te behouden.* Dat houdt in dat u door het geloof steeds een nieuwe toevloed van genade put uit de fontein die er is in Hem. Beantwoord dit op gepaste wijze door u te oefenen in de genade en heilige gehoorzaamheid. Pas op voor vervreemding tussen Christus en uw ziel. Als die er al is - wat het geval schijnt te zijn bij velen in deze tijd - tracht die dan weggenomen te krijgen.

Er zijn een groot aantal mensen in de wereld die Christus gering achten, hoewel u Hem niet gering behoort te achten. Velen die eertijds regelrecht naar de hemel schenen te stevenen, hebben Hem nu de rug toegekeerd. De warme zon van uitwendige vrede en voorspoed is er de oorzaak van geweest dat sommigen hun godsdienstig kleed dat zij om zich klemden toen de wind van tegenheden tegen hen waaide, van zich af hebben geworpen: "Wilt gijlieden ook niet weggaan?" (Johannes 6:67). Op uw geringschatting van de gemeenschap met Christus wordt het stempel gezet van de verachtelijkste ondankbaarheid: "Ben Ik Israël een woestijn geweest? Of een land der uiterste donkerheid? Waarom zegt dan Mijn volk: Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot u komen?" (Jer. 2:31). O geliefden, "is dit uw weldadigheid aan uw Vriend?" Het is voor elke vrouw onbetamelijk om de omgang met haar man klein te achten, maar het is vooral onbetamelijk voor haar die uit de gevangenis werd gehaald, of van de mestvaalt, zoals u door uw Heere werd gehaald. Maar bedenk, verzoek ik u, dat dit een zeer slecht gekozen tijdstip is om op een afstand van God te leven. Het is een tijd waarin de Goddelijke voorzienigheid dreigend neerziet op het land waarin wij wonen. Wolken van toorn stapelen zich op en hangen zwaar boven ons hoofd. Het is geen tijd voor u om u buiten uw "binnenste kamers" te begeven (Jesaja 26:20). Zij die nu het dichtst nabij God leven, zullen misschien genoeg moeite moeten doen om staande te blijven, wanneer de beproeving komt. Hoe moeilijk zal het dan zijn voor anderen, die waarschijnlijk verrast zullen worden door tegenheden, wanneer de schuld die op hun consciëntie drukt, nog niet van hen afgenomen is. Wakker geschud te worden uit een diepe slaap om als een Jona in een woeste zee geworpen te worden, zal een verschrikkelijke beproeving zijn. Tegenspoed ondervinden, voordat wij die zien aankomen, in een hopeloze toestand geraken voordat wij enige vrees hebben gehad, is een zeer droevige toestand. Vernietig daarom uw afgoden van afgunst, dood deze lusten, deze ongeregelde driften en begeerten, die uw hart gestolen hebben en u achtergelaten hebben als Simson, zonder zijn haar, en zeg: "Ik zal heengaan en keren weder tot mijn vorigen Man, want toen was mij beter dan nu" (Hoséa 2:6).

Ten tweede: *Wandel zoals het hen betaamt die verenigd zijn met Christus.* Geef blijk van uw vereniging met Hem door te "wandelen gelijk Hij gewandeld heeft" (1 Johannes 2:6). Als u getrokken bent uit de macht der duisternis, laat uw licht also schijnen voor de mensen. "Gij schijnt als lichten in de wereld, voorhoudende het woord des levens", zoals de lantaarn de kaars bevat, die erin is en erdoor schijnt (Filipp. 2:15 en 16). Nu u belijdt dat Christus in u is, laat dan Zijn beeld uitblinken in uw levenswandel, en bedenk dat het uw levenstaak is om door uw levenspraktijk te bewijzen wat u bezit.

Waartoe een heilige verplicht is.

1. *U weet wat de aard van een vrouw is: "Zij die getrouwd is, bekommert zich, hoe zij de man zal behagen."* Ga heen en doe gij desgelijks: *Wandel waardiglijk den Heere tot alle behaaglijkheid* (Kol. 1:10). Dit is de grote levenstaak. U moet Hem behagen, al zou u heel de wereld mishagen. Wat Hij haat, moet hatelijk voor u zijn, omdat Hij het haat. Welke lusten er ook komen die aangenaam zijn voor uw hart, wijs ze af, aangezien "de zaligmakende genade Gods verschenen is", die u "onderwijst wat u doen moet" en aangezien u "de Heere toegevoegd" bent. Laat Hij u "een deksel der ogen" zijn, want u hebt uw keuze niet te doen; deze is al gedaan en u mag uw Hoofd geen oneer aandoen. Een mens zorgt voor zijn voeten, want als hij daar kou vat, dan stijgt die op naar zijn hoofd. "Zal ik dan de leden van Christus nemen en maken ze leden ener hoer? Dat zij verre", zegt de apostel (1 Korinthe 6:15). Zult u dan uw hart dat de woonplaats van Christus is, nemen en daar Zijn vijanden

herbergen? Wilt u dat lichaam, dat Zijn tempel is, nemen en het bezoedelen door de leden ervan te gebruiken als instrumenten der zonde?

2. *Zie erop toe dat u vruchten voortbrengt en wel veel vruchten.* De rank die zwaarbeladen is met vruchten, is de trots van de Wijnstok en ook van de Landman: "Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt; en gij zult Mijn discipelen zijn" (Johannes 15:8). Een onvruchtbare boom staat veiliger in een bos dan in een boomgaard. Ranken in Christus die geen vruchten dragen, zullen weggenomen worden en in het vuur geworpen worden.
3. *Wees hemelsgezind en behoud uw heilige verachting voor de wereld.* U bent verenigd met Christus, Hij is uw Hoofd. Hij is in de hemel en daarom moet uw hart daar ook zijn: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods" (Kol. 3:1). Laat het zaad van de slang op hun buik kruipen en het stof van deze aarde eten, maar laat de leden van Christus zich schamen om zich neer te buigen en zich daarmee te voeden.
4. *Leef en handel in afhankelijkheid en verlaat u door het geloof op Jezus Christus.* Wat op zijn eigen wortel groeit, is een boom, geen rank. Het is de natuur van een rank om in alles van de stam afhankelijk te zijn en al zijn sap daaruit te halen. Verlaat u op Hem om uw leven, uw licht, uw sterkte en alle geestelijke weldaden van Hem te ontvangen: "Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods" (Gal 2:20). Voor dat doel is in de verborgen vereniging de kracht verenigd met de zwakheid, het leven met de dood, en de hemel met de aarde, opdat de zwakheid, de dood en de aarde op geleende vleugelen mogen opstijgen. Vertrouw ook op Hem voor uw tijdelijke weldaden: "Geef ons heden ons dagelijks brood" (Mattheüs 6:11). Als wij onze eeuwige belangen aan Hem hebben toevertrouwd, laten wij ons dan schamen dat wij Hem wantrouwen wat betreft onze aardse voorzieningen.
5. *Wees zachtmoedig van aard en toon u genegen om u te verenigen met de medeleden van Christus' lichaam, omdat u verenigd bent met de zachtmoedige Jezus, het gezegende Middelpunt van de vereniging.* Er is een profetie aangaande het Koninkrijk Gods, die hier betrekking op heeft: "En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitenbok nederliggen" (Jesaja 11:6). Dit is een zinspeling op de beesten in de ark van Noach. De roofdieren die gewoon waren andere beesten te doden en te verslinden, lagen, toen ze eenmaal in de ark gekomen waren, vredig bij hen terneer. Het lam had daar geen gevaar te vrezen van de wolf, en de geitenbek ook niet van de luipaard. Dit werd op heerlijke wijze vervuld in de eerste christengemeente: "En der menigte van degenen die geloofden, was één hart en één ziel" (Handelingen 4:32). En dit heeft de overhand in alle leden van Christus, in overeenstemming met de mate van de genade van God in hen. De mens wordt naakt geboren, hij komt naakt in deze wereld, alsof God hem ontwierp als het toonbeeld van vrede, en het is zeker dat als hij wederom geboren wordt, hij niet de nieuwe wereld van genade binnentreedt met klauwen om te verscheuren, met een zwaard om te verwonden, en met een vuur in zijn hand om zijn medeleden in Christus te verbranden, omdat zij niet kunnen zien met zijn licht. Ach! Het is droevig om te zien dat de leliën van Christus doornen worden in eikaars zijden, dat de lammeren van Christus elkaar verslinden als leeuwen en dat de diamanten van God elkaar snijden! Wij moeten toch bedenken dat de zonde geen geschikt middel is om de leden van Christus samen te binden, hoewel Herodes en Pilatus op die manier vriendschap met elkaar sloten. Het voorschrift van de apostel is duidelijk: "Jaagt den vrede na met allen, en de heiligmaking" (Hebreeën 12:14). De vrede niet verder na te jagen dan ons humeur, onze eer en dergelijke dingen ons toe willen staan, schiet tekort. De vrede na te jagen verder dan de heiligheid - dat is de gelijkvormigheid aan de Goddelijke wil - ons toestaat, is te ver. Vrede is dierbaar; toch kan ze te duur gekocht worden. Wij kunnen haar beter missen, dan dat wij haar kopen ten koste van de waarheid of de heiligheid, maar anderzijds kan ze niet te duur gekocht worden en zal ze altijd dierbaar zijn in de ogen van de zonen des vredes.

II. Een woord tot de zondaars.

En nu zondaars, wat zal ik tot u zeggen? Ik heb u iets laten zien van de voorrechten van hen die in de staat der genade zijn. U hebt ze van verre gezien. Maar helaas! Ze zijn niet van u, omdat u niet van Christus bent.

- U bezit de zondigheid van een onwedergeboren staat en ook de ellende ervan, maar "gij hebt geen deel noch lot in dit woord."
- De schuld van al uw zonden ligt op u; u hebt geen deel aan de gerechtigheid van Christus.

- Er is geen vrede voor u, geen vrede met God, geen ware vrede voor de consciëntie, want u hebt geen deel aan de grote Vredemaker.
- U behoort niet tot het geestelijk gezin des Heeren. De aanneming tot kinderen waarover wij spraken, bezit u niet.
- U hebt geen deel aan de Geest der heiligmaking, kortom, u hebt "geen erfdeel onder de geheiligden."

Alles wat ik u hierover kan zeggen, is *dat de toestand niet hopeloos is*. Ze kunnen nog de uwe worden: "*Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij.*" De Hemel stelt nog een vereniging met de aarde voor. De Pottenbakker doet nog een aanzoek aan Zijn Eigen leem, en de poorten van de vrijstad zijn nog niet gesloten. O, dat wij u konden overreden en "dwingen in te komen!"

Tot zover over de staat der genade.

Citaat uit : *De viervoudige staat* – Thomas Boston